

Fremsat den 24. februar 2021 af erhvervsministeren (Simon Kollerup)

Forslag

til

Lov om supplerende bestemmelser til forordningen om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/313 (forordningen om cybersikkerhed) (lov om cybersikkerhedscertificering)¹⁾

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Loven supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed), jf. bilag 1 til denne lov.

§ 2. Loven gælder for producenter og udbydere af informations- og kommunikationsteknologier (IKT-produkter, -tjenester og -processer), som er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, og for overensstemmelsesvurderingsorganer.

Kapitel 2

Den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed

§ 3. Sikkerhedsstyrelsen udpeges som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, jf. artikel 58, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed.

Kapitel 3

Overensstemmelsesvurderingsorganer

§ 4. Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer efter artikel 60, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed, hvis organet opfylder kravene i bilaget til forordningen.

§ 5. Sikkerhedsstyrelsen kan bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer efter artikel 60, stk. 3, i forordningen om cybersikkerhed til at udføre opgaver i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, jf. artikel 49 i forordningen om cybersikkerhed, hvis der i den pågældende ordning er fastsat specifikke eller yderligere krav end dem, der følger af artikel 54, stk. 1, litra f, i forordningen om cybersikkerhed.

Stk. 2. Konstaterer Sikkerhedsstyrelsen, at et overensstemmelsesvurderingsorgan overtræder de specifikke eller yderlige krav, som er nævnt i stk. 1, kan Sikkerhedsstyrelsen begrænse eller suspendere bemyndigelsen og fastsætte en rimelig tidsfrist for afhjælpning af de konstaterede overtrædelser.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde bemyndigelsen efter stk. 1, hvis

1) forudsætningerne for bemyndigelsen efter stk. 1 ikke længere er opfyldt,

¹⁾ I loven er der medtaget en bestemmelse fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed), EU-Tidende 2019, nr. L 151, s. 15. Herudover er forordningen medtaget som bilag til loven. Ifølge artikel 288 i EUF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af forordningen i loven og i lovens bilag er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

- 2) overensstemmelsesvurderingsorganet ikke afhjælper de konstaterede overtrædelser inden for den fastsatte frist i stk. 2, eller
- 3) overensstemmelsesvurderingsorganet gentagne gange eller ved grov forsømmelse overtræder de specifikke eller yderligere krav, som er nævnt i stk. 1.

§ 6. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om et certificeringsorgan under Sikkerhedsstyrelsen, som er udpeget efter artikel 60, stk. 2, i forordningen om cybersikkerhed.

§ 7. Sikkerhedsstyrelsen kan delegere sin kompetence til at udstede europæiske cybersikkerhedsattester efter artikel 56, stk. 6, litra b, i forordningen om cybersikkerhed til et overensstemmelsesvurderingsorgan.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om udførelsen af de opgaver, som er delegeret efter stk. 1.

§ 8. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om udpegning af en udenlandsk cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, et udenlandsk offentligt organ eller et andet udenlandsk overensstemmelsesvurderingsorgan til at varetage bestemte opgaver i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Kapitel 4

Tilsyn

§ 9. Sikkerhedsstyrelsen kan fra overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer kræve alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af opgaven som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, herunder til afgørelse af om et forhold er omfattet af bestemmelserne i forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov.

§ 10. Sikkerhedsstyrelsen kan udtage ethvert IKT-produkt, og enhver IKT-tjeneste eller -proces, som er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, med henblik på at lave en teknisk undersøgelse. Udtagelsen kan foretages af Sikkerhedsstyrelsen uden betaling, eller Sikkerhedsstyrelsen kan kræve udgiften refunderet, hvis udtagelsen af produktet, processen eller tjenesten har nødvendiggjort en betaling.

§ 11. Sikkerhedsstyrelsen kan auditere overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere overholdelse af forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov.

§ 12. Sikkerhedsstyrelsen har til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at føre tilsyn efter dette kapitel.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen kan være bistået af en eller flere uafhængige sagkyndige i forbindelse med adgangen efter stk. 1.

§ 13. Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud til en indehaver af en europæisk cybersikkerhedsattest eller en udsteder af en EU-overensstemmelseserklæring, der har bragt et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces i omsætning, som ikke overholder bestemmelserne i forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov, om at

- 1) gøre brugerne opmærksomme på risici,
- 2) standse markedsføring, der kan vildlede brugerne,
- 3) afhjælpe forhold, som ikke er i overensstemmelse med reglerne eller
- 4) standse salg, levering eller udbud af produktet, tjenesten eller processen.

§ 14. Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, hvis indehaveren af en attest

- 1) ikke imødekommer Sikkerhedsstyrelsens anmodning om oplysninger, jf. § 9,
- 2) nægter at give Sikkerhedsstyrelsen adgang, jf. § 12,
- 3) ikke efterkommer et påbud fra Sikkerhedsstyrelsen, jf. § 13, eller
- 4) gentagne gange eller ved grov forsømmelse overtræder forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov.

Kapitel 5

Kommunikation

§ 15. Skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov skal foregå digitalt, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen kan undtage en virksomhed fra digital kommunikation, når særlige omstændigheder taler for det.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation og om anvendelse af bestemte it-systemer og særlige digitale formater.

Kapitel 6

Klageadgang

§ 16. Sikkerhedsstyrelsen behandler klager vedrørende:

- 1) EU-overensstemmelseserklæringer udstedt af producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer i henhold til artikel 53 i forordningen om cybersikkerhed,

- 2) europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af Sikkerhedsstyrelsen efter artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, og
- 3) europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed.

§ 17. Sikkerhedsstyrelsens afgørelser i egenskab af national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 7

Gennemførelsesforanstaltninger

§ 18. Erhvervsministeren kan fastsætte regler, som er nødvendige for at gennemføre de af Den Europæiske Union

udstedte beslutninger, som træffes med henblik på gennemførelse af forordningen om cybersikkerhed, eller regler, som er nødvendige for at anvende de af Den Europæiske Union udstede retsakter på forordningens område.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 19. Loven træder i kraft den 28. juni 2021.

Kapitel 9

Territorialbestemmelse

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2019/881**af 17. april 2019****om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed)****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁽²⁾,efter den almindelige lovgivningsprocedure⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Net- og informationssystemer og elektroniske kommunikationsnet og -tjenester spiller en afgørende rolle i samfundet og er blevet rygraden i den økonomiske vækst. Informations- og kommunikationsteknologier (IKT) er grundlaget for de komplekse systemer, som understøtter samfundets hverdagsaktiviteter, og sørger for, at vores økonomier fungerer inden for vigtige sektorer såsom sundhed, energi, finans og transport, og understøtter navnlig det indre markeds funktion.

(2) Borgere, organisationer og virksomheder i Unionen benytter i stort omfang net- og informationssystemer. Digitalisering og forbindelsesmuligheder er centrale elementer i et stadigt stigende antal produkter og tjenester, og med fremkomsten af tingenes internet forventes et meget højt antal forbundet digitalt udstyr at blive udbredt i hele Unionen i løbet af det næste årti. Stadigt mere udstyr er forbundet til internettet, men der tages ikke tilstrækkeligt hensyn til sikkerhed og modstandsdygtighed i udformningen, hvilket medfører utilstrækkelig cybersikkerhed. I denne forbindelse fører den begrænsede anvendelse af certificering til, at individuelle, organisatoriske og erhvervmæssige brugere får utilstrækkelige oplysninger om IKT-produkters, -tjenesters og -processers cybersikkerhedsfunktioner, hvilket undergraver tilliden til digitale løsninger. Net- og informationssystemer er i stand til at støtte alle aspekter af vores liv og fremme Unionens økonomiske vækst. De er hjørnestenen i gennemførelsen af det digitale indre marked.

(3) Øget digitalisering og konnektivitet øger cybersikkerhedsrisici, hvilket gør samfundet som helhed mere sårbart over for cybertrusler og forværrer farerne for den enkelte, herunder også sårbare individer såsom børn. For at afbøde disse risici for samfundet bør der træffes alle nødvendige tiltag for at forbedre cybersikkerheden i Unionen, således at net- og informationssystemer, kommunikationsnet, digitale produkter, tjenester og udstyr, der anvendes af borgere, organisationer og virksomheder — fra små

og mellemstore virksomheder (SMV'er) som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF⁽⁴⁾ til operatører af kritisk infrastruktur — er bedre beskyttet mod cybertrusler.

(4) Ved at stille de relevante oplysninger til rådighed for offentligheden bidrager Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) som oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 526/2013⁽⁵⁾ til udviklingen af cybersikkerhedsindustrien i Unionen, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder. ENISA bør tilstræbe et tættere samarbejde med universiteter og forskningsenheder for at bidrage til at reducere afhængigheden af cybersikkerhedsprodukter og -tjenester fra lande uden for Unionen og til at styrke forsyningskæder inden for Unionen.

(5) Mængden af cyberangreb er stigende og netforbundne økonomier og samfund, som er mere sårbare over for cybertrusler og -angreb, kræver stærkere forsvarsværker. Det er dog sådan, at cyberangreb ofte sker på tværs af grænser, medens cybersikkerhedsmyndigheders og retshåndhævende myndigheders beføjelser og politiske reaktion hovedsageligt er nationale. Omfattende hændelser kunne afbryde leveringen af essentielle tjenester i hele Unionen. Dette nødvendiggør en effektiv og koordineret reaktion og krisestyring på EU-plan, der bygger på målrettede politikker og vidererækkende instrumenter for europæisk solidaritet og gensidig bistand. Det er desuden vigtigt for politikerne, erhvervslivet og brugerne, at der jævnligt foretages en vurdering af cybersikkerhedssituationen og modstandsdygtigheden i Unionen på grundlag af pålidelige EU-data samt systematiske prognoser for fremtidige udviklinger, udfordringer og trusler, både på EU-plan og globalt plan.

(6) I lyset af de tiltagende cybersikkerhedsudfordringer, som Unionen står over for, er der behov for et sammenhængende sæt foranstaltninger, som tager udgangspunkt i tidligere EU-tiltag og fremmer gensidigt forstærkende mål. Disse mål omfatter yderligere at øge medlemsstaternes og virksomhedernes kapacitet og beredskab samt at forbedre samarbejde, herunder udveksling af oplysninger, og samordning på tværs af medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer. På baggrund af cybertruslers grænseoverskridende karakter er der desuden behov for at øge kapaciteten på EU-plan, som kan supplere medlemsstaternes indsats, herunder navnlig i tilfælde af omfattende grænseoverskridende hændelser og -kriser, samtidig med, at der tages hensyn til vigtigheden af at opretholde og yderligere styrke den nationale kapacitet til at reagere på cybertrusler af ethvert omfang.

(7) Der er også behov for yderligere bestræbelser på at øge borgernes, organisationers og virksomheders bevidsthed om cybersikkerhedsspørgsmål. Eftersom hændelser undergraver tilliden til udbydere af digitale tjenester og til selve det digitale indre marked, navnlig blandt forbrugerne, bør tilliden desuden styrkes yderligere ved at give oplysninger om sikkerhedsniveauet af IKT-produkter, -tjenester og -processer på en gennemsigtig måde, idet det understreges, at selv et højt niveau af cybersikkerhedscertificering ikke kan garantere, at et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er fuldstændig sikker. Øget tillid kan fremmes ved certificering på EU-plan, der anvender fælles cybersikkerhedskrav og -evalueringskriterier på tværs af nationale markeder og sektorer.

(8) Cybersikkerhed er ikke kun et teknologisk spørgsmål, men ét, hvor menneskers adfærd er lige så vigtig. Der bør derfor sikres omfattende fremme af »cyberhygiejne«, dvs. enkle rutineforanstaltninger, der, når de gennemføres og regelmæssigt træffes af borgere, organisationer og virksomheder, minimerer deres eksponering for risici fra cybertrusler.

(9) Med henblik på at styrke Unionens cybersikkerhedsstrukturer er det vigtigt at opretholde og udvikle medlemsstaternes kapacitet til på en fyldestgørende måde at reagere på cybertrusler, herunder grænseoverskridende hændelser.

(10) Virksomheder og den enkelte forbruger bør modtage præcise oplysninger om, på hvilket tillidsniveau deres IKT-produkters, -tjenesters og -processers sikkerhed er blevet certificeret. Samtidig er intet

IKT-produkt og ingen IKT- tjeneste helt cybersikker(t), og det er nødvendigt at fremme og prioritere grundlæggende regler for cyberhygiejne. I betragtning af den voksende tilgængelighed af tingenes internet-udstyr er der en række frivillige foranstaltninger, som den private sektor kan træffe for at styrke tilliden til IKT-produkters, -tjenesters og -processers sikkerhed.

(11) Moderne IKT-produkter og -systemer integrerer ofte og er baseret på en eller flere tredjepartsteknologier og -komponenter som f.eks. softwaremoduler, biblioteker eller programmeringsgrænseflader for applikationer. Denne »afhængighed« kan indebære yderligere cybersikkerhedsrisici, da sårbarheder konstateret i tredjepartskomponenter også kan påvirke sikkerheden i IKT-produkter, -tjenester og -processer. I mange tilfælde vil identificeringen og dokumenteringen af en sådan afhængighed gøre det muligt for slutbrugerne af IKT-produkter, -tjenester og -processer at forbedre deres aktiviteter med henblik på risikostyring af cybersikkerheden, f.eks. ved at forbedre brugernes styring af sårbarhederne i forbindelse med cybersikkerhed og hjælpeprocedurer.

(12) Organisationer, producenter eller udbydere, der er involveret i udformning og udvikling af IKT-produkter, -tjenester og -processer, bør tilskyndes til at gennemføre foranstaltninger i de tidligste faser af udformningen og udviklingen for fra starten at beskytte disse produkters, processers og tjenesters sikkerhed i videst muligt omfang på en sådan måde, at forekomsten af cyberangreb forventes, og deres konsekvenser foregribes og minimeres (»indbygget sikkerhed«). Sikkerheden bør gennem hele IKT-produktets, -tjenestens eller -processens levetid sikres, således at der sker en løbende udvikling af udformnings- og udviklingsprocesserne med henblik på at begrænse skadevirkningerne af ondsindet udnyttelse.

(13) Virksomheder, organisationer og den offentlige sektor bør konfigurere de IKT-produkter, -tjenester eller -processer, som de udformer, på en måde, der sikrer en højere grad af sikkerhed, og som bør give den første bruger mulighed for at modtage en standardkonfiguration med de sikrest mulige indstillinger (»sikkerhed gennem standardindstillinger«) og dermed mindske den byrde, det er for brugerne at skulle konfigurere et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces hensigtsmæssigt. Sikkerhed gennem standardindstillinger bør hverken kræve omfattende konfiguration eller særlig teknisk forståelse eller en adfærd fra brugerens side, der ikke er intuitiv, og bør fungere let og pålideligt, når det anvendes. Hvis en risiko- og brugbarhedsanalyse i en konkret sag fører til den konklusion, at en sådan standardindstilling ikke er mulig, bør brugerne tilskyndes til at vælge den sikreste indstilling.

(14) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004⁽⁶⁾ oprettede ENISA med det formål at bidrage til målene om at sikre et højt og effektivt net- og informationssikkerhedsniveau i Unionen og udvikle en net- og informationssikkerhedskultur til gavn for borgerne, forbrugerne, virksomhederne og de offentlige forvaltninger. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1007/2008⁽⁷⁾ forlængede ENISA's mandat frem til marts 2012. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 580/2011⁽⁸⁾ forlængede ENISA's mandat yderligere frem til den 13. september 2013. Forordning (EU) nr. 526/2013 forlængede ENISA's mandat frem til den 19. juni 2020.

(15) Unionen har allerede gjort en stor indsats for at sikre cybersikkerheden og øge tilliden til de digitale teknologier. I 2013 blev Den Europæiske Unions strategi for cybersikkerhed vedtaget for at sætte retningen for Unionens politiske reaktion på cybertrusler og -risici. For at beskytte borgerne bedre online vedtog Unionen i 2016 den første retsakt inden for cybersikkerhed, nemlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148⁽⁹⁾. Ved direktiv (EU) 2016/1148 blev der indført krav vedrørende nationale kapaciteter inden for cybersikkerhed, de første mekanismer til bedre strategisk og operationelt samarbejde mellem medlemsstaterne blev oprettet, og der blev indført forpligtelser vedrørende sikkerhedsforanstaltninger og underretning af hændelser i sektorer af afgørende betydning for økonomien og samfundet såsom energi, transport, drikkevandsforsyning og -distribution, bankvirksomhed, finansmar-

kedsinfrastrukturer, sundhed og digital infrastruktur samt for centrale udbydere af digitale tjenester (dvs. søgemaskiner, cloudcomputingtjenester og onlinemarkedspladser).

ENISA fik tildelt en central rolle som støtte for gennemførelsen af nævnte direktiv. Hertil kommer, at effektiv bekæmpelse af cyberkriminalitet er en vigtig prioritet på den europæiske sikkerhedsdagsorden og bidrager til det overordnede mål om at nå et højere niveau af cybersikkerhed. Andre retsakter såsom Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679⁽¹⁰⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF⁽¹¹⁾ og (EU) 2018/1972⁽¹²⁾ bidrager også til et højt niveau af cybersikkerhed i det digitale indre marked.

(16) Den overordnede politiske kontekst har siden vedtagelsen af Den Europæiske Unions strategi for cybersikkerhed i 2013 og den seneste revision af ENISA's mandat ændret sig væsentligt, da det globale miljø er blevet mere uforudsigeligt og mindre sikkert. På den baggrund og i forbindelse med den positive udvikling af ENISA's rolle som et referencepunkt for rådgivning og ekspertise, som formidler af samarbejde og kapacitetsopbygning samt inden for rammerne af Unionens nye cybersikkerhedspolitik er det nødvendigt at gennemgå ENISA's mandat for at fastlægge dets rolle i det forandrede cybersikkerhedssystem og for at sikre, at det bidrager effektivt til Unionens reaktioner på de cybersikkerhedsudfordringer, der opstår som følge af det radikalt ændrede cybertrusselsbillede, hvilket dets aktuelle mandat ikke er tilstrækkeligt til, som det også blev anerkendt i evalueringen af ENISA.

(17) ENISA som oprettet ved nærværende forordning bør efterfølge ENISA som oprettet ved forordning (EU) nr. 526/2013. ENISA bør udføre de opgaver, det tillægges ved nærværende forordning og andre EU-retsakter inden for cybersikkerhed, bl.a. ved at levere rådgivning og ekspertise og fungere som et center for information og viden i Unionen. Det bør fremme udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne og private interessenter, foreslå politiske initiativer for Kommissionen og medlemsstaterne, agere som et referencepunkt for EU's sektorpolitiske initiativer med hensyn til cybersikkerhedsspørgsmål, fremme det operationelle samarbejde både mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

(18) Inden for rammerne af afgørelse 2004/97/EF, Euratom truffet ved fælles aftale mellem repræsentanterne for medlemsstaterne, forsamlet på stats- og regeringschefniveau⁽¹³⁾, besluttede repræsentanterne for medlemsstaterne, at ENISA skulle have sit sæde i en by i Grækenland, som skulle fastlægges nærmere af den græske regering. ENISA's værtsmedlemsstat bør sikre de bedst mulige betingelser for, at ENISA kan fungere problemfrit og effektivt. For at ENISA korrekt og effektivt kan udføre sine opgaver og rekruttere og fastholde personale samt øge effektiviteten af netværksaktiviteter, er det afgørende, at ENISA er placeret på et passende sted, hvor der bl.a. er passende transportforbindelser og faciliteter for ægtefæller og børn, som følger med ENISA's personale. De nødvendige foranstaltninger bør fastlægges i en aftale, som efter godkendelse af ENISA's bestyrelse indgås mellem ENISA og værtsmedlemsstaten.

(19) I betragtning af de tiltagende risici og udfordringer inden for cybersikkerhed, som Unionen står over for, bør de finansielle og menneskelige ressourcer, der er tildelt ENISA, forøges i overensstemmelse med dets udvidede rolle og opgaver og dets afgørende stilling i det økosystem af organisationer, der forsvare Unionens digitale økosystem, således at ENISA effektivt kan udføre de opgaver, som det tillægges ved denne forordning.

(20) ENISA bør udvikle og fastholde et højt ekspertiseniveau og fungere som et referencepunkt og skabe tillid til det indre marked i kraft af sin uafhængighed, kvaliteten af den rådgivning, det yder, og af de oplysninger, det videregiver, den åbenhed, der er forbundet med dets procedurer og driftsmetoder, og dets omhu ved udførelsen af sine opgaver. ENISA bør aktivt støtte den nationale indsats og proaktivt bidrage til Unionens indsats og udføre sine opgaver i fuldt samarbejde med Unionens institutioner, organer,

kontorer og agenturer samt medlemsstaterne, idet overlap undgås, og synergier fremmes. Herudover bør ENISA bygge på bidrag fra og samarbejde med den private sektor og andre relevante interessenter. Som grundlag for, hvordan ENISA skal nå sine mål, bør der fastlægges et sæt opgaver, der samtidig giver ENISA fleksibilitet i dets aktiviteter.

(21) For at kunne yde tilstrækkelig støtte til operationelt samarbejde mellem medlemsstaterne bør ENISA yderligere styrke sine tekniske og menneskelige kapaciteter og kompetencer. ENISA bør øge sin knowhow og kapacitet. ENISA og medlemsstaterne kunne på frivillig basis udvikle programmer for udstationering af nationale eksperter til ENISA, etablering af ekspertpuljer og udveksling af personale.

(22) ENISA bør bistå Kommissionen ved at levere rådgivning, udtalelser og analyser om alle EU-spørgsmål vedrørende udvikling af politik og lovgivning samt ajourføring og revision inden for cybersikkerhed og dets sektorspecifikke aspekter med henblik på at øge relevansen af EU-politikker og -lovgivning med en cybersikkerhedsdimension og muliggøre ensartethed i gennemførelsen heraf på nationalt plan. ENISA bør fungere som et referencepunkt for rådgivning og ekspertise for Unionens sektorspecifikke politikker og lovgivningsinitiativer i tilfælde, hvor cybersikkerhed er involveret. ENISA bør regelmæssigt orientere Europa-Parlamentet om sine aktiviteter.

(23) Den offentligt tilgængelige kerne af det åbne internet, dvs. dets vigtigste protokoller og infrastruktur, som er et globalt offentligt gode, sikrer internettet som helhed dets grundlæggende funktioner og understøtter dets normale drift. ENISA bør støtte sikkerheden for den offentlige tilgængelige kerne af det åbne internet og stabiliteten i dets drift, herunder, men ikke kun, de vigtigste protokoller (navnlig DNS, BGP og IPv6), driften af domænenavnsystemet (såsom driften af alle topdomæner) og driften af rodzonen.

(24) ENISA's grundlæggende opgave er at fremme en ensartet gennemførelse af den relevante retlige ramme, navnlig en effektiv gennemførelse af direktiv (EU) 2016/1148 og andre relevante retlige instrumenter med cybersikkerhedsaspekter, hvilket er afgørende for at øge cyberrobustheden. På baggrund af det hurtigt skiftende cybertrusselsbillede står det klart, at medlemsstaterne skal støttes med en mere samlet tværpolitisk tilgang til opbygningen af cyberrobusthed.

(25) ENISA bør bistå medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i deres bestræbelser på at opbygge og forbedre deres kapacitet og beredskab med sigte på at forebygge, opdage og imødegå cybertrusler og -hændelser og i forbindelse med sikkerheden af net- og informationssystemer. ENISA bør navnlig støtte udvikling og forbedring af de i direktiv (EU) 2016/1148 fastsatte enheder, der håndterer IT-sikkerhedshændelser (»CSIRT'er«), på nationalt niveau og EU-niveau for at nå et højt fælles niveau af deres modenhed i Unionen. Aktiviteter, der udføres af ENISA vedrørende medlemsstaternes operationelle kapacitet, bør aktivt støtte medlemsstaternes indsats for at overholde deres forpligtelser i henhold til direktiv (EU) 2016/1148 og bør derfor ikke erstatte dem.

(26) ENISA bør også bistå med udviklingen og ajourføringen af Unionens og medlemsstaternes strategier for net- og informationssystemers sikkerhed på EU-niveau og efter anmodning på medlemsstatsniveau, herunder navnlig cybersikkerhed, og bør fremme udbredelse af sådanne strategier og følge fremskridtene med deres gennemførelse. ENISA bør også bidrage til at dække behovet for uddannelse og uddannelsesmateriale, herunder offentlige organers behov, og, når det er relevant, i vid udstrækning »uddanne underviserne« på grundlag af den digitale kompetenceramme for borgerne med sigte på at bistå medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med at udvikle deres egne uddannelseskapaciteter.

(27) ENISA bør støtte medlemsstaterne på området bevidstgørelse om og uddannelse i cybersikkerhed ved at fremme en tættere koordinering og udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne. En sådan støtte kunne bestå i udvikling af et netværk af nationale uddannelseskontaktpunkter og af en platform for

cybersikkerhedsuddannelse. Netværket af nationale uddannelseskontaktpunkter kunne operere inden for netværket af nationale forbindelsesofficerer og udgøre et udgangspunkt for den fremtidige koordinering i medlemsstaterne.

(28) ENISA bør bistå den samarbejdsgruppe, der er nedsat ved direktiv (EU) 2016/1148, med udførelsen af dens opgaver, navnlig ved at levere ekspertise og rådgivning og ved at fremme udvekslingen af bedste praksis vedrørende risici og hændelser, bl.a. med hensyn til medlemsstaternes identificering af operatører af væsentlige tjenester samt i forbindelse med grænseoverskridende afhængighed.

(29) Med sigte på at stimulere samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor samt inden for den private sektor, navnlig for at støtte beskyttelsen af kritiske infrastrukturer, bør ENISA støtte informationsudveksling i og mellem sektorer, navnlig de sektorer, der er anført i bilag II til direktiv (EU) 2016/1148, ved at stille bedste praksis og vejledning om tilgængelige værktøjer og om procedurer til rådighed samt ved at vejlede om håndtering af reguleringsmæssige spørgsmål relateret til informationsudveksling, for eksempel gennem lettelse af etablering af centre for informationsudveksling og analyse.

(30) Eftersom de potentielle negative konsekvenser af sårbarheder i IKT-produkter, -tjenester og -processer øges konstant, er det vigtigt at finde og afhjælpe sådanne sårbarheder for at reducere den overordnede cybersikkerhedsrisiko. Det har vist sig, at et samarbejde mellem organisationer, producenter eller udbydere, der leverer sårbare IKT-produkter, -tjenester og -processer, og medlemmer af det forskningsfællesskab inden for cybersikkerhed og de regeringer, der finder sårbarheder, forbedrer såvel opdagelsen som afhjælpningen af sårbarheder i IKT-produkter, -tjenester og -processer markant. Ved koordineret offentliggørelse af sårbarheder forstås en struktureret samarbejdsproces, hvor sårbarheder meddeles til ejeren af informationssystemet, hvilket giver organisationen mulighed for at diagnosticere og afhjælpe sårbarheden, inden mere detaljerede sårbarhedsoplysninger videregives til tredjemand eller offentligheden. Processen giver også mulighed for koordinering mellem den, der finder sårbarheden, og organisationen i forbindelse med offentliggørelsen af sårbarhederne. Politikkerne for koordineret offentliggørelse af sårbarheder kan spille en vigtig rolle i medlemsstaternes indsats for at styrke cybersikkerheden.

(31) ENISA bør samle og analysere frivilligt delte nationale rapporter fra CSIRT'er og den interinstitutionelle IT-beredskabsenhed for Unionens institutioner, organer og agenturer, som er oprettet ved aftalen mellem Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet for Den Europæiske Union, Europa-Kommissionen, Den Europæiske Unions Domstol, Den Europæiske Centralbank, Den Europæiske Revisionsret, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Det Europæiske Regionsudvalg og Den Europæiske Investeringsbank om organisation og drift af en IT-beredskabsenhed for Unionens institutioner, organer og agenturer (CERT-EU)⁽¹⁴⁾ med det formål at bidrage til at indføre fælles procedurer, sprog og terminologi med henblik på udveksling af oplysninger. ENISA bør i den sammenhæng inddrage den private sektor inden for rammerne af direktiv (EU) 2016/1148, som fastsætter grundlaget for frivillig udveksling af tekniske oplysninger på det operationelle plan inden for det ved nævnte direktiv nedsatte netværk af enheder, der håndterer IT-sikkerhedshændelser («CSIRT-netværket»).

(32) ENISA bør bidrage til en reaktion på EU-niveau i tilfælde af væsentlige grænseoverskridende hændelser og -kriser relateret til cybersikkerhed. Denne opgave bør udføres i overensstemmelse med ENISA's mandat i henhold til denne forordning og en tilgang, der skal godkendes af medlemsstaterne i forbindelse med Kommissionens henstilling (EU) 2017/1584⁽¹⁵⁾ og Rådets konklusioner af 26. juni 2018 om en koordineret EU-reaktion på væsentlige cybersikkerhedshændelser og -kriser. Opgaven kan omfatte indsamling af relevante oplysninger og formidling af kontakt mellem CSIRT-netværket og tekniske kredse samt mellem de beslutningstagere, der er ansvarlige for krisestyringen. Derudover bør ENISA, når en eller flere medlemsstater anmoder herom, støtte operationelt samarbejde mellem medlemsstaterne

i forbindelse med håndteringen af hændelser fra et teknisk synspunkt ved at fremme udveksling af relevante tekniske løsninger mellem medlemsstaterne og ved at komme med input til kommunikation med offentligheden. ENISA bør støtte operationelt samarbejde ved at afprøve ordningerne for et sådant samarbejde gennem regelmæssige cybersikkerhedsøvelser.

(33) I forbindelse med støtte til operationelt samarbejde bør ENISA gøre brug af den tilgængelige tekniske og operationelle ekspertise hos CERT-EU gennem struktureret samarbejde. Sådant struktureret samarbejde kan opbygge ENISA's ekspertise. Hvor det er hensigtsmæssigt, bør der indføres specifikke ordninger mellem de to enheder med henblik på at fastlægge den praktiske gennemførelse af et sådant samarbejde og undgå overlap af aktiviteter.

(34) Ved udførelsen af dets opgaver med at støtte operationelt samarbejde inden for CSIRT-netværket bør ENISA være i stand til at yde støtte til medlemsstaterne på deres anmodning, f.eks. ved at yde rådgivning om, hvordan de kan forbedre deres kapacitet til at forebygge, opdage og reagere på hændelser, ved at lette den tekniske håndtering af hændelser, der har betydelige eller væsentlige konsekvenser, eller ved at sikre, at trusler og hændelser analyseres. ENISA bør lette den tekniske håndtering af hændelser, der har betydelige eller væsentlige konsekvenser, navnlig ved at støtte frivillig deling af tekniske løsninger mellem medlemsstaterne eller ved at tilvejebringe kombinerede tekniske oplysninger, såsom tekniske løsninger, der frivilligt deles af medlemsstaterne. Det anbefales i henstilling (EU) 2017/1584, at medlemsstaterne samarbejder i god tro og hurtigst muligt udveksler oplysninger med hinanden og med ENISA om væsentlige hændelser og -kriser relateret til cybersikkerhed. Sådanne oplysninger vil hjælpe ENISA yderligere med at udføre opgaven med at støtte operationelt samarbejde.

(35) Som led i det regelmæssige samarbejde på teknisk niveau til støtte for Unionens situationsbevidsthed bør ENISA i tæt samarbejde med medlemsstaterne regelmæssigt udarbejde en tilbunds gående teknisk EU-cybersikkerhedsrapport om hændelser og cybertrusler, der er baseret på offentligt tilgængelige oplysninger, ENISA's egen analyse og rapporter tilsendt ENISA af medlemsstaternes CSIRT'er eller de nationale centrale kontaktpunkter for sikkerheden i net- og informationssystemer («centrale kontaktpunkter»), der er omhandlet i direktivet (EU) 2016/1148, begge på frivillig basis, Det Europæiske Center til Bekæmpelse af Cyberkriminalitet (EC3) hos Europol, CERT-EU og, hvor det er relevant, Den Europæiske Unions Efterretnings- og Situationscenter (INTCEN) ved Tjenesten for EU's Optræden Udadtil. Rapporten bør stilles til rådighed for de relevante instanser i Rådet, Kommissionen, Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og CSIRT-netværket.

(36) ENISA's støtte til efterfølgende tekniske undersøgelser af hændelser med betydelige eller væsentlige konsekvenser, som foretages på de berørte medlemsstaters anmodning, bør fokusere på forebyggelse af fremtidige hændelser. De berørte medlemsstater bør give de nødvendige oplysninger og yde den nødvendige bistand, så ENISA effektivt kan støtte de efterfølgende tekniske undersøgelser.

(37) Medlemsstaterne kan opfordre de virksomheder, der er berørt af hændelsen, til at samarbejde ved at give ENISA de nødvendige oplysninger og den nødvendige bistand, uden at det berører deres ret til at beskytte kommercielt følsomme oplysninger og oplysninger, der er relevante for den offentlige sikkerhed.

(38) For bedre at forstå udfordringerne inden for cybersikkerhed og med sigte på at levere strategisk langsigtet rådgivning til medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer er ENISA nødt til at analysere både nuværende og nye cybersikkerhedsrisici. Med dette mål for øje bør ENISA i samarbejde med medlemsstaterne og, alt efter hvad der er relevant, statistiske organer og andre organer indsamle relevante offentligt tilgængelige eller frivilligt delte oplysninger og udføre analyser af nye teknologier og tilvejebringe emnespecifikke vurderinger af de forventede samfundsmæssige, retlige, økonomiske og reguleringsmæssige konsekvenser af teknologiske innovationer for net- og infor-

mationssikkerheden, navnlig cybersikkerhed. ENISA bør desuden bistå medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med at identificere nye risici og forebygge hændelser ved at udføre analyser af trusler, sårbarheder og hændelser.

(39) Med henblik på at øge Unionens modstandsdygtighed bør ENISA udvikle ekspertise inden for cybersikkerhed for infrastrukturer, navnlig for at understøtte de sektorer, som er anført i bilag II til direktiv (EU) 2016/1148, og dem, der anvendes af de udbydere af digitale tjenester, som er anført i bilag III til nævnte direktiv, ved at yde rådgivning, udstede retningslinjer og udveksle bedste praksis. Med sigte på at sikre lettere adgang til bedre strukturerede oplysninger om cybersikkerhedsrisici og mulige løsninger bør ENISA udvikle og opretholde Unionens »informationsknudepunkt«, en one-stop-shop-portal, som giver offentligheden oplysninger om cybersikkerhed, der hidrører fra Unionens og de nationale institutioner, agenturer og organer. Lettere adgang til mere strukturerede oplysninger om cybersikkerhedsrisici og mulige løsninger kan også hjælpe medlemsstaterne med at styrke deres kapacitet og tilpasse deres praksis og derved øge deres samlede modstandsdygtighed over for cyberangreb.

(40) ENISA bør bidrage til at øge offentlighedens bevidsthed om cybersikkerhedsrisici, herunder gennem en oplysningskampagne på EU-plan og uddannelsesfremme, og give vejledning om god praksis for individuelle brugere, der er målrettet mod borgere, organisationer og virksomheder. ENISA bør også bidrage til at fremme bedste praksis og løsninger, herunder cyberhygiejne og cyberfærdigheder, på borger-, organisations- og virksomhedsniveau ved at indsamle og analysere offentligt tilgængelige oplysninger om væsentlige hændelser og ved at sammenstille og offentliggøre rapporter og vejledning til borgere, organisationer og virksomheder samt forbedre deres generelle niveau af beredskab og modstandsdygtighed. ENISA bør desuden tilstræbe at give forbrugere relevante oplysninger om gældende certificeringsordninger, f.eks. ved at give vejledning og anbefalinger. ENISA bør herudover i overensstemmelse med handlingsplanen for digital uddannelse fastsat i Kommissionens meddelelse af 17. januar 2018 og i samarbejde med medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer tilrettelægge regelmæssige informations- og oplysningskampagner rettet mod slutbrugere for at fremme en mere sikker adfærd på nettet blandt enkeltpersoner og fremme digitale færdigheder, øge bevidstheden om de potentielle cybertrusler, herunder kriminelle aktiviteter online, såsom phishingangreb, botnet, økonomisk svig og banksvindel, databedrageri, samt fremme grundlæggende multifaktorautentificering, patching, kryptering, anonymisering og databeskyttelsesrådgivning.

(41) ENISA bør spille en central rolle i bestræbelserne på at højne slutbrugernes bevidsthed om udstyrs sikkerhed og om sikker brug af tjenester og bør fremme indbygget sikkerhed og indbygget privatlivsbeskyttelse på EU-plan. Ved forfølgelsen af dette mål bør ENISA udnytte forhåndenværende bedste praksis og erfaring, navnlig bedste praksis og erfaring fra akademiske institutioner og IT-sikkerhedsforskere, bedst muligt.

(42) For at støtte de virksomheder, der er aktive i cybersikkerhedssektoren, samt brugerne af cybersikkerhedsløsninger bør ENISA udvikle og opretholde et »markedsobservatorium« ved at gennemføre regelmæssige analyser og formidling af de vigtigste tendenser på markedet for cybersikkerhed, både på efterspørgsels- og udbudssiden.

(43) ENISA bør bidrage til Unionens indsats for at samarbejde med internationale organisationer samt inden for relevante internationale samarbejdsrammer inden for cybersikkerhed. ENISA bør navnlig, hvor det er hensigtsmæssigt, bidrage til samarbejdet med organisationer såsom OECD, OSCE og NATO. Et sådant samarbejde kunne omfatte fælles cybersikkerhedsøvelser og fælles koordinering af reaktionen på hændelser. Disse aktiviteter skal udføres under fuld overholdelse af principperne om inklusivitet, gensidighed og Unionens beslutningsautonomi, uden at dette berører den særlige karakter af den enkelte medlemsstats sikkerheds- og forsvarspolitik.

(44) For at sikre, at det når sine mål fuldt ud, bør ENISA etablere kontakt med relevante EU-tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder i Unionen, Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, herunder CERT-EU, EC3, Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA), Det Europæiske GNSS-Agentur (GSA), Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC), Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu- LISA), Den Europæiske Centralbank (ECB), Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), Det Europæiske Databeskyttelsesråd, Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER), Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA) og ethvert andet EU-agentur, der er involveret i cybersikkerhed. ENISA bør også etablere kontakt med myndigheder med ansvar for databeskyttelse for at udveksle knowhow og bedste praksis, og det bør yde rådgivning om cybersikkerhedsspørgsmål, der kan have betydning for deres arbejde. Repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder og databeskyttelsesmyndigheder på nationalt plan og EU-plan bør kunne være repræsenteret i ENISA-Rådgivningsgruppen. I sine kontakter med retshåndhævende myndigheder vedrørende net- og informationssikkerhedsspørgsmål, der kan have indflydelse på disse myndigheders arbejde, bør ENISA respektere eksisterende informationskanaler og etablerede netværk.

(45) Der kunne etableres partnerskaber med akademiske institutioner, som har forskningsinitiativer på de relevante områder, og der bør være passende kanaler til bidrag fra forbrugerorganisationer og andre organisationer, som bør tages i betragtning.

(46) ENISA bør i sin rolle som CSIRT-netværkets sekretariat støtte medlemsstaternes CSIRT'er og CERT-EU i det operationelle samarbejde i forbindelse med CSIRT-netværkets relevante opgaver som omhandlet i direktiv (EU) 2016/1148. ENISA bør endvidere fremme og støtte samarbejdet mellem de relevante CSIRT'er i tilfælde af hændelser, angreb på eller afbrydelser af net eller infrastruktur, der styres eller beskyttes af CSIRT'erne, og som berører eller vil kunne berøre mindst to CSIRT'er, idet der tages behørigt hensyn til CSIRT-netværkets standardprocedurer.

(47) Med henblik på at øge Unionens beredskab til at reagere på cybersikkerhedshændelser bør ENISA regelmæssigt tilrettelægge cybersikkerhedsøvelser på EU-niveau og på deres anmodning støtte medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i at tilrettelægge sådanne øvelser. Omfattende øvelser i stor skala, som omfatter tekniske, operationelle og strategiske elementer, bør afholdes mindst hvert andet år. ENISA bør desuden regelmæssigt kunne afholde mindre omfattende øvelser med samme mål om at øge Unionens beredskab til at reagere på hændelser.

(48) ENISA bør videreudvikle og opretholde sin ekspertise inden for cybersikkerhedscertificering med sigte på at understøtte Unionens politik på dette område. ENISA bør bygge videre på eksisterende bedste praksis og fremme udbredelsen af cybersikkerhedscertificering i Unionen, herunder ved at bidrage til etablering og vedligeholdelse af en ramme for cybersikkerhedscertificering på EU-niveau (den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering), for at øge gennemsigtigheden af IKT-produkters, -tjenesters og -processers cybersikkerhedstillidsniveau og dermed styrke tilliden til det digitale indre marked og dets konkurrenceevne.

(49) Effektive cybersikkerhedsstrategier bør baseres på velgennemtænkte risikovurderingsmetoder, både i den offentlige og den private sektor. Risikovurderingsmetoder anvendes på forskellige niveauer og uden fælles praksis for, hvordan de anvendes effektivt. Ved at fremme og udvikle bedste praksis for risikovurdering og interoperable risikostyringsløsninger i den offentlige og den private sektors organisationer kan cybersikkerhedsniveauet i Unionen højnes. Til dette formål bør ENISA støtte samarbejdet mellem interessenter på EU-plan og lette deres bestræbelser på at etablere og indføre europæiske og internationale standarder for risikostyring og for målbar sikkerhed i elektroniske produkter, systemer, net og tjenester, som sammen med software udgør net- og informationssystemerne.

(50) ENISA bør tilskynde medlemsstaterne, producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer til at hæve deres generelle sikkerhedsstandarder, så alle internetbrugere kan tage de nødvendige skridt til at sikre deres egen personlige cybersikkerhed og bør give incitamentet til at gøre det. Navnlig bør producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer udsende nødvendige opdateringer og tilbagekalde, tilbagetrække eller genbruge IKT-produkter, -tjenester eller -processer, som ikke overholder cybersikkerhedsstandarderne, mens importører og distributører bør sikre sig, at de IKT-produkter, -tjenester og -processer, som de bringer i omsætning på EU-markedet, opfylder de gældende krav og ikke udgør en risiko for Unionens forbrugere.

(51) I samarbejde med de kompetente myndigheder bør ENISA kunne formidle oplysninger om cybersikkerhedsniveauet for IKT-produkter, -tjenester og -processer, som udbydes i det indre marked, og det bør kunne udstede advarsler til producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer og pålægge dem at forbedre sikkerheden af deres IKT-produkter, -tjenester og -processer, herunder cybersikkerheden.

(52) ENISA bør tage fuldt hensyn til igangværende forsknings-, udviklings- og teknologivurderingsaktiviteter, navnlig aktiviteter der gennemføres som led i de forskellige EU-forskningsinitiativer for at rådgive Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og, hvor det er relevant, medlemsstaterne, hvis de anmoder herom, om forskningsbehov og -prioriteter inden for cybersikkerhed. Med henblik på at klarlægge forskningsbehov og -prioriteter bør ENISA også høre de relevante brugergrupper. Mere specifikt kunne der etableres et samarbejde med Det Europæiske Forskningsråd (EFR), Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) og Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS).

(53) ENISA bør regelmæssigt høre standardiseringsorganisationer, navnlig europæiske standardiseringsorganisationer, i forbindelse med udarbejdelsen af de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger.

(54) Cybertrusler er af global karakter. Der er behov for et tættere internationalt samarbejde for at forbedre cybersikkerhedsstandarderne, herunder behov for definitioner af fælles adfærdsnormer, vedtagelse af adfærdskodekser, anvendelse af internationale standarder og informationsudveksling, fremme af hurtigere internationalt samarbejde som reaktion på net- og informationssikkerhedsspørgsmål og fremme af en global tilgang til sådanne spørgsmål. ENISA bør derfor støtte yderligere EU-engagement og -samarbejde med tredjelande og internationale organisationer, ved, hvor det er relevant, at yde den nødvendige ekspertise og analyse til Unionens relevante institutioner, organer, kontorer og agenturer.

(55) ENISA bør være i stand til at imødekomme ad hoc-anmodninger om rådgivning og bistand fra medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i forhold til spørgsmål, som er omfattet af ENISA's mandat.

(56) Det er fornuftigt og anbefales at gennemføre visse principper om ENISA's forvaltning for at overholde den fælles erklæring og fælles tilgang, som Den Interinstitutionelle Arbejdsgruppe om Unionens Decentrale Agenturer nåede til enighed om i juli 2012, og som har til formål at strømline de decentrale agenturers aktiviteter og forbedre deres resultater. Anbefalingerne i den fælles erklæring og den fælles tilgang vedrørende ENISA's arbejdsprogrammer, evalueringer og rapporterings- og administrationspraksis bør også afspejles, når det er relevant.

(57) Bestyrelsen, som består af repræsentanter for medlemsstaterne og for Kommissionen, bør fastlægge de overordnede retningslinjer for ENISA's drift og sikre, at det udfører sine opgaver i overensstemmelse med denne forordning. Bestyrelsen bør have de beføjelser, der er nødvendige, til at fastlægge budgettet, kontrollere budgettets gennemførelse, vedtage passende finansielle bestemmelser, fastlægge transparente arbejdsprocedurer for ENISA's beslutningstagning, vedtage ENISA's samlede programmeringsdokument,

vedtage sin egen forretningsorden, udnævne den administrerende direktør og træffe afgørelse om at forlængelse og ophør af den administrerende direktørs mandatperiode.

(58) For at ENISA kan fungere korrekt og effektivt, bør Kommissionen og medlemsstaterne sikre, at personer, der udpeges til bestyrelsen, har passende faglig ekspertise og erfaring. Kommissionen og medlemsstaterne bør også gøre en indsats for at begrænse udskiftningen af deres respektive repræsentanter i bestyrelsen, så der sikres kontinuitet i bestyrelsens arbejde.

(59) Et velfungerende ENISA kræver, at den administrerende direktør udnævnes på grundlag af kvalifikationer og dokumenterede administrative og ledelsesmæssige færdigheder samt kvalifikationer og erfaring, der er relevante for cybersikkerhed. Den administrerende direktørs opgaver bør udføres i fuld uafhængighed. Den administrerende direktør bør efter forudgående høring af Kommissionen udarbejde et forslag til ENISA's årlige arbejdsprogram og træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at dette arbejdsprogram gennemføres korrekt. Den administrerende direktør bør udarbejde en årsberetning, der skal forelægges bestyrelsen, og som omhandler gennemførelsen af ENISA's årlige arbejdsprogram, udfærdige et udkast til overslag over ENISA's indtægter og udgifter samt gennemføre budgettet. Den administrerende direktør bør endvidere kunne nedsætte ad hoc-arbejdsgrupper til at behandle specifikke spørgsmål, navnlig spørgsmål af videnskabelig, teknisk, retlig eller samfundsøkonomisk art.

Navnlig i forbindelse med udarbejdelsen af et forslag til en specifik europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning anses det for nødvendigt at nedsætte en ad hoc-arbejdsgruppe. Den administrerende direktør bør sikre, at medlemmerne af ad hoc-arbejdsgrupperne udvælges på grundlag af den højeste ekspertisestandard, og tage skridt til at sikre en jævn kønsfordeling og en passende balance, afhængigt af de specifikke spørgsmål, mellem medlemsstaternes offentlige forvaltninger, Unionens institutioner organer, kontorer og agenturer og den private sektor, herunder branchen, brugerne og akademiske eksperter i net- og informationssikkerhed.

(60) Forretningsudvalget bør bidrage til en velfungerende bestyrelse. Som led i det forberedende arbejde i forbindelse med bestyrelsens afgørelser bør forretningsudvalget nøje undersøge relevante oplysninger og gennemgå mulighederne og tilbyde rådgivning og løsninger til forberedelse af bestyrelsens afgørelser.

(61) ENISA bør have en ENISA-rådgivningsgruppe som et rådgivende organ, der kan sikre en løbende dialog med den private sektor, forbrugerorganisationer og andre relevante interessenter. ENISA-Rådgivningsgruppen, der nedsættes af bestyrelsen efter forslag af den administrerende direktør, bør koncentrere sig om spørgsmål, der er relevante for interessenter, og forelægge dem for ENISA. ENISA-Rådgivningsgruppen bør navnlig høres i forbindelse med udkastet til ENISA's årlige arbejdsprogram. Sammensætningen af ENISA-Rådgivningsgruppen og dens opgaver bør sikre en tilstrækkelig repræsentation af interessenter i ENISA's arbejde.

(62) Der bør nedsættes en cybersikkerhedscertificeringsgruppe for interessenter for at bistå ENISA og Kommissionen med at fremme høringen af relevante interessenter. Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter bør sammensættes af medlemmer, der i afbalanceret omfang repræsenterer branchen, både på efterspørgsels- og udbudssiden i forbindelse med IKT-produkter og -tjenester og herunder navnlig SMV'er, udbydere af digitale tjenester, europæiske og internationale standardiseringsorganer, nationale akkrediteringsorganer, databeskyttelsestilsynsmyndigheder og overensstemmelsesvurderingsorganer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008⁽¹⁶⁾ samt akademiske kredse og forbrugerorganisationer.

(63) ENISA bør vedtage regler for forebyggelse og håndtering af interessekonflikter. ENISA bør også følge de relevante EU-bestemmelser om aktindsigt som fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001⁽¹⁷⁾. ENISA's behandling af personoplysninger bør være i overensstemmelse med

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725⁽¹⁸⁾. ENISA bør overholde de bestemmelser, der gælder for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, samt national lovgivning vedrørende behandling af oplysninger, navnlig følsomme ikkeklassificerede oplysninger og EU-klassificerede oplysninger (EUCI).

(64) For at ENISA kan sikres fuld selvstændighed og uafhængighed og for at sætte det i stand til at udføre supplerende og nye opgaver, herunder uforudsete hasteopgaver, bør ENISA råde over et tilstrækkeligt og selvstændigt budget, hvis indtægter hovedsageligt kommer fra et bidrag fra Unionen og bidrag fra tredjelande, der deltager i ENISA's arbejde. For at sikre, at ENISA har tilstrækkelig kapacitet til at klare alle sine voksende opgaver og opnå sine mål, er det af helt afgørende betydning, at det tildeles tilstrækkelige midler. Størstedelen af ENISA's ansatte bør være direkte involveret i den operationelle gennemførelse af ENISA's mandat. Værtsmedlemsstaten og enhver anden medlemsstat bør kunne yde frivillige bidrag til ENISA's budget. Unionens budgetprocedure bør finde anvendelse på ethvert bidrag, som kommer fra Unionens almindelige budget. Desuden bør revisionen af ENISA's regnskaber forestås af Revisionsretten for at sikre gennemsigtighed og ansvarlighed.

(65) Cybersikkerhedscertificering spiller en vigtig rolle for at øge tilliden til og sikkerheden af IKT-produkter, -tjenester og -processer. Det digitale indre marked og navnlig dataøkonomien og tingenes internet kan kun trives, hvis offentligheden generelt har tillid til, at sådanne produkter, tjenester og processer har et vist cybersikkerhedsniveau. Netforbundne og selvkørende biler, elektronisk medicinsk udstyr, industrielle automatiseringskontrollsystemer og intelligente forsyningsnet er blot nogle eksempler på sektorer, hvor certificering allerede bruges i vidt omfang eller sandsynligvis vil blive brugt i nærmeste fremtid. De sektorer, der reguleres af direktiv (EU) 2016/1148, er også sektorer, hvor cybersikkerhedscertificering er afgørende.

(66) I meddelelsen fra 2016 »Styrkelse af Europas system for modstandsdygtighed over for cyberangreb og fremme af en konkurrencedygtig og innovativ cybersikkerhedsindustri«, beskrev Kommissionen nødvendigheden af cybersikkerhedsprodukter og -løsninger, som er af høj kvalitet, økonomisk overkommelige og interoperable. Udbuddet af IKT-produkter, -tjenester og -processer i det indre marked er fortsat meget fragmenteret geografisk. Det skyldes, at cybersikkerhedsindustrien i Europa hovedsageligt har udviklet sig på grundlag af national statslig efterspørgsel. Derudover mangler der også interoperable løsninger (tekniske standarder), praksis og EU-dækkende mekanismer for certificering, og det har en negativ virkning på det indre marked for cybersikkerhed. Dette gør det vanskeligt for europæiske virksomheder at konkurrere på nationalt plan, EU-plan og globalt plan. Det begrænser også udbuddet af levedygtige og brugbare cybersikkerhedsteknologier, som enkeltpersoner og virksomheder har adgang til. Ligeledes fremhævede Kommissionen i meddelelsen fra 2017 om midtvejsevalueringen om gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked — Et forbundet digitalt indre marked for alle behovet for sikre netforbundne produkter og systemer og anførte, at indførelsen af en europæisk IKT-sikkerhedsramme, der fastsætter regler for tilrettelæggelse af IKT-sikkerhedscertificering i Unionen, både ville kunne bevare tilliden til internettet og gøre noget ved den nuværende fragmentering af det indre marked.

(67) I øjeblikket anvendes cybersikkerhedscertificering af IKT-produkter, -tjenester og -processer kun i begrænset omfang. Hvis den findes, er det som regel på medlemsstatsniveau eller inden for rammerne af en brancheordning. I den forbindelse anerkendes en attest udstedt af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i princippet ikke i andre medlemsstater. Virksomhederne kan således være nødt til at certificere deres IKT-produkter, -tjenester og -processer i flere medlemsstater, hvor de driver virksomhed, f.eks. hvis de vil deltage i nationale offentlige udbud, hvorved deres omkostninger øges. Desuden er der, selv om der laves nye ordninger, tilsyneladende ikke nogen sammenhængende og holistisk tilgang til horisontale cybersikkerhedsspørgsmål, f.eks. inden for tingenes internet. De eksisterende ordninger

har væsentlige mangler og forskelle med hensyn til produktdekning, tillidsniveau, materielle kriterier og faktisk anvendelse, hvilket vanskeliggør mekanismer til gensidig anerkendelse i Unionen.

(68) Der er tidligere taget tilløb til at sikre gensidig anerkendelse af attester i Unionen. De har dog kun været delvis vellykkede. Det vigtigste eksempel herpå er Gruppen af Højtstående Embedsmænd vedrørende Informationssystemers Sikkerheds (SOG-IS') aftale om gensidig anerkendelse (MRA). Selv om det er den vigtigste model for samarbejde og gensidig anerkendelse på sikkerhedscertificeringsområdet, omfatter SOG-IS kun visse af Unionens medlemsstater. I forhold til det indre marked gør dette forhold, at SOG-IS' MRA kun er begrænset effektiv.

(69) Derfor er det nødvendigt at vedtage en fælles tilgang og etablere en europæisk ramme for cybersikkerhedscertificering, som fastlægger de vigtigste horisontale krav til kommende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, og som giver mulighed for anerkendelse og brug af europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer for IKT-produkter, -tjenester og -processer i alle medlemsstater. I denne forbindelse er det afgørende at bygge videre på eksisterende nationale og internationale ordninger samt på systemer for gensidig anerkendelse, navnlig SOG-IS, og at give mulighed for en smidig overgang fra de eksisterende ordninger under sådanne systemer til ordninger under den nye europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering. Den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering bør have et dobbelt formål. For det første bør den bidrage til at øge tilliden til IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er certificeret i henhold til europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. For det andet bør den hindre udbredelsen af modstridende eller overlappende nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger og dermed mindske omkostningerne for virksomheder, der opererer på det digitale indre marked. De europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør være ikkediskriminerende og baseret på europæiske eller internationale standarder, medmindre sådanne standarder er ineffektive eller uhensigtsmæssige til at opfylde Unionens legitime mål i denne henseende.

(70) Den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering bør etableres på en ensartet måde i alle medlemsstater for at undgå »certificeringsshopping« som følge af forskellige krav i medlemsstaterne.

(71) De europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør bygge på det, der allerede eksisterer på internationalt og nationalt plan, og om nødvendigt på tekniske specifikationer fra fora og konsortier, idet der drages lære af nuværende stærke sider, og svagheder vurderes og korrigeres.

(72) Industrien har brug for fleksible cybersikkerhedsløsninger for at kunne foregribe cybertrusler, og det bør derfor sikres, at ingen certificeringsordning udformes på en måde, hvor den forældes for hurtigt.

(73) Kommissionen bør tillægges beføjelse til at vedtage europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger for specifikke grupper af IKT-produkter, -tjenester og -processer. Nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder bør gennemføre og føre tilsyn med disse ordninger, og attester udstedt i henhold til disse ordninger bør være gyldige og anerkendes i hele Unionen. Certificeringsordninger, som er branchedrevne eller drives af andre private organisationer, bør ikke være omfattet af denne forordnings anvendelsesområde. Organer, der driver sådanne ordninger, bør dog kunne foreslå Kommissionen at betragte ordningerne som grundlaget for at godkende dem som en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

(74) Bestemmelserne i denne forordning bør ikke berøre EU-ret om specifikke regler for certificering af IKT-produkter, -tjenester og -processer. Navnlig fastsætter forordning (EU) 2016/679 bestemmelser om til fastlæggelse af certificeringsmekanismer for databeskyttelse samt databeskyttelsesmærkninger og -mærker med henblik på at påvise, at dataansvarliges og databehandlers behandlingsaktiviteter overholder nævnte forordning. Sådanne certificeringsmekanismer og databeskyttelsesmærkninger bør give de registrerede mulighed for hurtigt at vurdere de relevante IKT-produkters, -tjenesters og -processers data-

beskyttelsesniveau. Nærværende forordning berører ikke certificeringen af databehandlingsoperationer i henhold til forordning (EU) 2016/679, herunder hvis sådanne operationer er indeholdt i IKT-produkter, -tjenester og -processer.

(75) Målet med europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør være at sikre, at de IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er certificeret i henhold til sådanne ordninger, opfylder de fastsatte krav med henblik på at beskytte tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten og fortroligheden af data, der lagres, overføres eller behandles, eller af de dermed forbundne funktioner eller tjenester, der tilbydes i eller er tilgængelige via disse produkter, tjenester og processer i hele deres livscyklus. Det er ikke muligt at fastsætte detaljerede cybersikkerhedskrav for alle IKT-produkter, -tjenester og -processer i denne forordning. IKT-produkter, -tjenester og -processer og de til disse produkter, tjenester og processer hørende cybersikkerhedsbehov er så forskellige, at det er meget vanskeligt at udvikle generelle cybersikkerhedskrav, der gælder i alle situationer. Det er derfor nødvendigt at anlægge en bred og generel opfattelse af cybersikkerhed med henblik på certificering, som bør suppleres af en række specifikke cybersikkerhedsmål, som skal tages i betragtning ved udformningen af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. De ordninger, der skal anvendes til at nå disse mål i forhold til specifikke IKT-produkter, -tjenester og -processer, bør så præciseres yderligere i den enkelte certificeringsordning, der vedtages af Kommissionen, f.eks. i form af henvisninger til standarder eller tekniske specifikationer, hvis der ikke findes hensigtsmæssige standarder.

(76) De tekniske specifikationer, der skal anvendes i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, bør overholde kravene i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012⁽¹⁹⁾. Visse afvigelser fra disse krav kan dog anses for at være nødvendige i behørigt begrundede tilfælde, hvor de pågældende tekniske specifikationer skal anvendes i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, der henviser til tillidsniveauet »højt«. Årsagerne til sådanne afvigelser bør gøres offentligt tilgængelige.

(77) Certificeret overensstemmelsesvurdering er en procedure til at evaluere, om nærmere krav til et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er opfyldt. Denne procedure gennemføres af en uafhængig tredjepart, som ikke er producenten eller udbyderen af de IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der vurderes. En europæisk cybersikkerhedsattest bør udstedes efter vellykket evaluering af et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces. En europæisk cybersikkerhedsattest bør anses som en bekræftelse af, at evalueringen er foretaget korrekt. Afhængigt af tillidsniveauet bør den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning angive, om den europæiske cybersikkerhedsattest udstedes af et privat eller offentligt organ. Overensstemmelsesvurdering og certificering kan ikke i sig selv garantere, at certificerede IKT-produkter, -tjenester og -processer er cybersikre. Der er snarere tale om procedurer og tekniske metoder til at attestere, at IKT-produkter, -tjenester og -processer er blevet prøvet, og at de opfylder visse krav til cybersikkerhed, som er fastsat andetsteds, f.eks. i tekniske standarder.

(78) Det valg af passende certificering og tilhørende sikkerhedskrav, som brugerne af europæiske cybersikkerhedsattester træffer, bør bygge på en analyse af de risici, der er forbundet med anvendelse af de pågældende IKT-produkter, -tjenester eller -processer. Tillidsniveauet bør således afspejle det risikoniveau, der er forbundet med den tilsigtede anvendelse af et IKT-produkt eller en IKT-tjeneste eller -proces.

(79) En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan fastsætte, at en overensstemmelsesvurdering skal foretages under eneansvar af producenten eller udbyderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer (selvvurdering af overensstemmelse). I sådanne tilfælde bør det være tilstrækkeligt, at producenten eller udbyderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer selv foretager hele kontrollen med henblik på at sikre, at de pågældende IKT-produkter, -tjenester eller -processer stemmer overens med den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning. Selvvurdering af overensstemmelse bør betragtes som passende for

IKT-produkter, -tjenester og -processer med lav kompleksitet, som udgør en lav risiko for offentligheden (enkel udformnings- og produktionsmekanisme). Desuden bør selvvurdering af overensstemmelse kun tillades for IKT-produkter, -tjenester og -processer, hvis de svarer til tillidsniveauet »grundlæggende«.

(80) En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan give mulighed for både selvvurdering af overensstemmelse og certificering af IKT-produkter, -tjenester eller -processer. I så fald bør ordningen fastsætte klare og forståelige måder, hvorpå forbrugerne eller andre brugere kan skelne mellem IKT-produkter, -tjenester eller -processer, for hvilke producenten eller udbyderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer er ansvarlig for vurderingen, og IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der er certificeret af en tredjepart.

(81) Producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, som foretager selvvurdering af overensstemmelse, bør kunne udstede og undertegne en EU-overensstemmelseserklæring som led i overensstemmelsesvurderingsproceduren. En EU-overensstemmelseserklæring er et dokument, der angiver, at et bestemt IKT-produkt eller en bestemt IKT-tjeneste eller -proces opfylder kravene i den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning. Ved at udstede og undertegne en EU-overensstemmelseserklæring påtager producenten eller udbyderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer sig ansvaret for, at IKT-produktet, -tjenesten eller -processen opfylder de retlige krav i den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning. En kopi af EU-overensstemmelseserklæringen bør indgives til den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed og ENISA.

(82) Producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer bør stille EU-overensstemmelseserklæringen, den tekniske dokumentation og alle øvrige relevante oplysninger vedrørende IKT-produkternes, -tjenesternes eller -processernes overensstemmelse med en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning til rådighed for den kompetente nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i en periode fastsat i den relevante europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning. Den tekniske dokumentation bør præcisere de krav, der gælder i henhold til ordningen, og omfatte IKT-produktets, -tjenestens eller -processens udformning, fremstilling og drift, i det omfang dette er relevant for selvvurderingen af overensstemmelse. Den tekniske dokumentation bør være udarbejdet på en måde, der gør det muligt at vurdere, om et IKT-produkt eller en IKT-tjeneste overholder kravene i henhold til den pågældende ordning.

(83) I forvaltningen af den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering tages der højde for såvel inddragelse af medlemsstaterne som passende inddragelse af interessenter, og Kommissionens rolle i forbindelse med planlægning, fremsættelse af forslag, anmodninger, udarbejdelse, vedtagelse og revision af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger fastlægges.

(84) Kommissionen bør med støtte fra Den Europæiske Cybersikkerhedscertificeringsgruppe (»ECCG«) og Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter og efter en åben og bred høring udarbejde Unionens rullende arbejdsprogram for europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger og offentliggøre det i form af et ikkebindende instrument. Unionens rullende arbejdsprogram bør være et strategisk dokument, der giver navnlig branchen, nationale myndigheder og standardiseringsorganer mulighed for på forhånd at forberede sig på fremtidige europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. Unionens rullende arbejdsprogram bør omfatte en flerårig oversigt over de anmodninger om forslag til ordninger, som Kommissionen agter at forelægge for ENISA med henblik på udarbejdelse på grundlag af særlige forhold. Kommissionen bør tage hensyn til Unionens rullende arbejdsprogram, når den udarbejder den rullende plan for IKT-standardisering og standardiseringsanmodninger til europæiske standardiseringsorganisationer. I betragtning af den hurtige indførelse og udbredelse af nye teknologier, forekomsten af hidtil ukendte cybersikkerhedsrisici samt den lovgivningsmæssige udvikling og markedsudviklingen bør Kommissionen eller ECCG have ret til at anmode ENISA om at udarbejde forslag til ordninger, som

ikke er opført i Unionens rullende arbejdsprogram. I sådanne tilfælde bør Kommissionen og ECCG også vurdere nødvendigheden af en sådan anmodninger under hensyntagen til denne forordnings overordnede mål og formål og til behovet for at sikre kontinuitet med hensyn til ENISA's planlægning og brug af ressourcer.

ENISA bør efter en sådan anmodning udarbejde forslag til ordninger for specifikke IKT-produkter, -tjenester eller processer hurtigst muligt. Kommissionen bør evaluere sin anmodnings positive og negative indvirkninger på det specifikke marked, navnlig indvirkningerne på SMV'er, innovation, hindringer for adgang til dette marked og omkostningerne for slutbrugerne. Kommissionen bør tillægges beføjelse til på grundlag af det af ENISA udarbejdede forslag til ordning at vedtage den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Under hensyntagen til det generelle formål og de sikkerhedsmål, der er fastsat i denne forordning, bør europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, der vedtages af Kommissionen, angive et minimumssæt af elementer vedrørende den enkelte ordnings genstand, omfang og funktion. Disse elementer bør bl.a. omfatte cybersikkerhedscertificeringens omfang og genstand, herunder de omfattede kategorier af IKT-produkter, -tjenester og -processer, nærmere specifikation af cybersikkerhedskravene, f.eks. ved henvisning til standarder eller tekniske specifikationer, de specifikke evalueringskriterier og -metoder og det påtænkte tillidsniveau (»grundlæggende«, »betydeligt« eller »højt«), og evalueringsniveauerne, hvor det er relevant. ENISA bør kunne afvise en anmodning fra ECCG. Sådanne afgørelser bør træffes af bestyrelsen og bør begrundes behørigt.

(85) ENISA bør føre et websted med oplysninger om og offentliggørelse af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, bl.a. bør indeholde anmodningerne om udarbejdelse af forslag til ordning samt den feedback, der modtages under den høringsproces, som ENISA gennemfører i udarbejdelsesfasen. Webstedet bør også indeholde oplysninger om de europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, der er udstedt i henhold til denne forordning, herunder oplysninger om tilbagekaldelse eller udløb af sådanne europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer. Webstedet bør også angive de nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger, som er blevet erstattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

(86) Tillidsniveauet for en europæisk certificeringsordning udgør et grundlag for tillid til, at et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces opfylder sikkerhedskravene i en bestemt europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. For at sikre sammenhæng i den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering bør en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kunne præcisere tillidsniveauer for europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, der udstedes i henhold til den pågældende ordning. Den enkelte europæiske cybersikkerhedsattest kan eventuelt henvise til et af tillidsniveauerne — »grundlæggende«, »betydeligt« eller »højt« — mens EU-overensstemmelseserklæringen eventuelt kun kan henvise til tillidsniveauet »grundlæggende«. Tillidsniveauerne vil indebære en tilsvarende grad af stringens og dybde i evalueringen af IKT-produktet, -tjenesten eller -processen og vil være karakteriseret ved henvisning til tekniske specifikationer, standarder og hertil knyttede procedurer, herunder tekniske kontroller, hvis formål er at afbøde eller forhindre hændelser. Hvert tillidsniveau bør være ensartet på tværs af de forskellige sektorspecifikke områder, hvor der anvendes certificering.

(87) En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan fastsætte flere evalueringsniveauer, alt efter hvor stringent og dyb den anvendte evalueringsmetode er. Evalueringsniveauerne bør svare til et af tillidsniveauerne og være ledsaget af en passende kombination af tillidskomponenter. For samtlige tillidsniveauer bør IKT-produktet, -tjenesten eller -processen indeholde en række sikre funktioner som nærmere fastsat i ordningen, og som kan omfatte: sikker klar til brug-konfiguration, signeret kode, sikker opdatering og mekanismer til begrænsning af exploits og fuld stack- eller heap-hukommelsesbeskyttelse. Disse funktioner bør være udviklet og vedligeholdes ved hjælp af sikkerhedsorienterede udviklingstilgange

og tilknyttede værktøjer for at sikre, at effektive software- og hardwaremekanismer er indarbejdet på pålidelig vis.

(88) For tillidsniveauet »grundlæggende« bør evalueringen som minimum tage udgangspunkt i følgende tillidskomponenter: Evalueringen bør som minimum omfatte en gennemgang af den tekniske dokumentation for IKT-produktet, -tjenesten eller -processen foretaget af overensstemmelsesvurderingsorganet. Hvis certificeringen omfatter IKT- processer, bør den proces, der anvendes til at udforme, udvikle og vedligeholde et IKT-produkt eller en IKT- tjeneste, også være omfattet af den tekniske gennemgang. I tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning giver mulighed for selvvrurdering af overensstemmelsesniveauet, bør det være tilstrækkeligt, hvis producenten eller udbyderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer har udført en selvvrurdering af IKT- produktets, -tjenestens eller -processens overensstemmelse med certificeringsordningen.

(89) For tillidsniveauet »betydeligt« bør evalueringen ud over kravene til tillidsniveauet »grundlæggende« som minimum tage udgangspunkt i kontrol af overensstemmelsen af IKT-produktets, -tjenestens eller -processens sikkerhedsfunktioner med den tilhørende tekniske dokumentation.

(90) For tillidsniveauet »højt« bør evalueringen ud over kravene til tillidsniveauet »betydeligt« som minimum tage udgangspunkt i en effektivitetstest, der vurderer modstandsdygtigheden af IKT-produktets, -tjenestens eller -processens sikkerhedsfunktioner over for overlagte cyberangreb udført af personer med betydelige færdigheder og ressourcer.

(91) Anvendelse af europæisk cybersikkerhedscertificering og EU-overensstemmelseserklæringer bør fortsat være frivillig, medmindre andet er fastsat i EU-retten eller medlemsstaternes ret vedtaget i overensstemmelse med EU-retten. I mangel af harmoniseret EU-ret kan medlemsstaterne vedtage nationale tekniske forskrifter, der fastsætter obligatorisk certificering i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning i overensstemmelse med Europa- Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535⁽²⁰⁾. Medlemsstaterne anvender også europæisk cybersikkerhedscertificering i forbindelse med offentlige udbud og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU⁽²¹⁾.

(92) På nogle områder kan det fremover være nødvendigt at pålægge specifikke krav til cybersikkerhed og at gøre certificering heraf obligatorisk for visse IKT-produkter, -processer eller -tjenester for at forbedre cybersikkerheden i Unionen. Kommissionen bør regelmæssigt overvåge, hvordan de vedtagne europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger påvirker tilgængeligheden af sikre IKT-produkter, -tjenester og -processer i det indre marked, og bør regelmæssigt vurdere, i hvor stor grad certificeringsordningerne anvendes af producenter eller udbydere af IKT- produkter, -tjenester og -processer i Unionen. Effektiviteten af de europæiske certificeringsordninger, og hvorvidt bestemte ordninger bør gøres obligatoriske, bør vurderes i lyset af EU-lovgivningen vedrørende cybersikkerhed, navnlig direktiv (EU) 2016/1148, under hensyntagen til sikkerheden i net- og informationssystemer, der anvendes af operatører af væsentlige tjenester.

(93) Europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer bør hjælpe slutbrugerne til at træffe informerede valg. IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er certificeret, eller for hvilke der er udstedt en EU- overensstemmelsesvurdering, bør derfor ledsages af strukturerede oplysninger, der er tilpasset det forventede tekniske niveau hos den tilsigtede slutbruger. Alle sådanne oplysninger bør være tilgængelige online og, hvor det er hensigtsmæssigt, i et fysisk format. Slutbrugeren bør have adgang til oplysninger om certificeringsordningens referencenummer, tillidsniveauet, beskrivelsen af de cybersikkerhedsrisici, som er forbundet med IKT-produktet, -tjenesten eller -processen, samt den udstedende myndighed eller det udstedende organ, eller bør have mulighed for at rekvirere en kopi af den europæiske cybersikkerhedsattest. Desuden bør slutbrugeren informeres om den af producenten eller ud-

byderen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer førte støttepolitik i forbindelse med cybersikkerhed, dvs. hvor længe slutbrugeren kan forvente at modtage cybersikkerhedsopdateringer eller -rettelser. Der bør, hvor det er relevant, vejledes om tiltag eller indstillinger, som slutbrugeren kan anvende for at opretholde eller øge IKT-produktets- eller -tjenestens cybersikkerhed, samt om kontaktoplysninger til et centralt kontaktpunkt til at indberette og modtage støtte i tilfælde af cyberangreb (i tillæg til automatisk indberetning). Disse oplysninger bør ajourføres regelmæssigt og gøres tilgængelige på et websted med oplysninger om europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger.

(94) Med sigte på at nå denne forordnings mål og undgå fragmentering af det indre marked bør de nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger eller -procedurer for IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, ophøre med at have virkning fra en dato, der fastsættes af Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Medlemsstaterne bør desuden ikke indføre nye nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der allerede er omfattet af en eksisterende europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. Medlemsstaterne bør dog ikke være forhindret i at vedtage eller opretholde nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger af nationale sikkerhedshensyn. Medlemsstaterne bør underrette Kommissionen og ECCG om enhver hensigt om at udarbejde nye nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger. Kommissionen og ECCG bør evaluere, hvordan de nye nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger påvirker et velfungerende indre marked og i lyset af en eventuel strategisk interesse i stedet at anmode om en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

(95) Europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger har til formål at bidrage til at harmonisere cybersikkerhedspraksis i Unionen. De skal bidrage til at højne cybersikkerhedsniveauet i Unionen. Udformningen af de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør tage hensyn til og tillade udvikling af innovative løsninger inden for cybersikkerhed.

(96) Europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør tage hensyn til eksisterende metoder til udvikling af software og hardware og navnlig til, hvordan hyppige opdateringer af software eller firmware påvirker de individuelle europæiske cybersikkerhedsattester. Europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger bør fastsætte betingelserne for, at en opdatering kan kræve, at et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces recertificeres, eller at anvendelsesområdet for en specifik europæisk cybersikkerhedsattest indskrænkes, under hensyntagen til opdateringens eventuelt negative indvirkning på overholdelsen af attestens sikkerhedskrav.

(97) Når en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning er vedtaget, bør producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer kunne indgive ansøgninger om certificering af deres IKT-produkter eller -tjenester til et overensstemmelsesvurderingsorgan efter eget valg over alt i Unionen. Overensstemmelsesvurderingsorganerne bør akkrediteres af et nationalt akkrediteringsorgan, hvis de opfylder visse nærmere krav fastsat i denne forordning. Akkreditering bør udstedes for en periode på højst fem år og bør kunne fornyes på samme betingelser, forudsat at overensstemmelsesvurderingsorganet fortsat opfylder kravene. Nationale akkrediteringsorganer bør begrænse, suspendere eller tilbagekalde akkrediteringen af et overensstemmelsesvurderingsorgan, hvis betingelserne for akkrediteringen ikke eller ikke længere er opfyldt, eller hvis overensstemmelsesvurderingsorganet overtræder denne forordning.

(98) Henvisninger i national lovgivning til nationale standarder, der er ophørt med at have virkning som følge af ikrafttrædelsen af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, kan være en kilde til forvirring. Medlemsstaterne bør derfor afspejle vedtagelsen af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning i deres nationale lovgivning.

(99) For at sikre ensartede standarder i hele Unionen, lette gensidig anerkendelse og fremme den generelle accept af europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer er det nødvendigt at indføre et peerreviewsystem mellem de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder. Peerreviewet bør omfatte procedurer for tilsyn med IKT-produkters, -tjenesters og -processers overensstemmelse med europæiske cybersikkerhedsattester, for overvågning af de forpligtelser, som producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der foretager selvsvurdering, har og for overvågning af overensstemmelsesvurderingsorganer, samt relevansen af ekspertisen hos medarbejderne i organer, der udsteder attester for tillidsniveauet »højt«. Kommissionen bør ved hjælp af gennemførelsesretsakter kunne fastsætte mindst en femårig plan for peerreview samt fastlægge kriterier og metodologier for peerreviewsystemets drift.

(100) Uden at det berører det generelle peerreviewsystem, der skal indføres for alle nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder inden for den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering, kan visse certificeringsordninger omfatte en peervurderingsmekanisme for de organer, der udsteder europæiske cybersikkerhedsattester for IKT-produkter, -tjenester og -processer med tillidsniveauet »højt« under sådanne ordninger. ECCG bør støtte gennemførelsen af sådanne peervurderingsmekanismer. Peervurderingerne bør navnlig vurdere, om de pågældende organer udfører deres opgaver på en harmoniseret måde, og kan omfatte appelmekanismer. Resultaterne af peervurderingerne bør offentliggøres. De pågældende organer kan vedtage hensigtsmæssige foranstaltninger for at tilpasse deres praksis og ekspertise i overensstemmelse hermed.

(101) Medlemsstaterne bør udpege en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder til at føre tilsyn med overholdelsen af de forpligtelser, der følger af denne forordning. En national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed kan være en eksisterende eller ny myndighed. En medlemsstat bør også efter aftale med en anden medlemsstat kunne udpege en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder på denne anden medlemsstats område.

(102) Den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed bør navnlig overvåge og håndhæve de forpligtelser, som producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der er etableret på dens respektive område, er underlagt i henhold til EU-overensstemmelseserklæringen, bistå de nationale akkrediteringsorganer med overvågning af og tilsyn med overensstemmelsesvurderingsorganers aktiviteter ved at stille ekspertise og relevante oplysninger til rådighed for dem, bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer til at udføre deres opgaver, hvis sådanne organer opfylder yderligere krav, der er fastsat i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, og overvåge relevante udviklinger inden for cybersikkerhedscertificering. De nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder bør også behandle klager fra fysiske eller juridiske personer i forbindelse med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af disse myndigheder eller i forbindelse med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, når sådanne attester henviser til tillidsniveauet »højt«, undersøge genstanden for klagen i relevant omfang og underrette klageren om forløbet og resultatet af undersøgelsen inden for en rimelig

frist. Herudover bør nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder samarbejde med andre nationale cybersikkerhedscertificerings myndigheder eller andre offentlige myndigheder, herunder ved at dele oplysninger om mulige tilfælde af IKT-produkters, -tjenesters og -processers manglende overholdelse af denne forordnings krav eller af specifikke cybersikkerhedscertificeringsordninger. Kommissionen bør lette denne udveksling af oplysninger ved at stille et understøttende generelt elektronisk informationssystem til rådighed, f.eks. informations- og kommunikationssystemet for markedsovervågning (ICSMS) og det hurtige varslingsystem for farlige nonfoodprodukter (RAPEX), som allerede anvendes af markedsovervågningsmyndighederne i medfør af forordning (EF) nr. 765/2008.

(103) Med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering bør der oprettes en ECCG, som består af repræsentanter for de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller andre relevante nationale myndigheder. ECCG's vigtigste opgaver bør være at rådgive og bistå Kommissionens i dens arbejde med at sikre en ensartet gennemførelse og anvendelse af den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering, at bistå og arbejde tæt sammen med ENISA ved udarbejdelsen af forslag til cybersikkerhedscertificeringsordninger, i behørigt begrundede tilfælde at anmode ENISA om at udarbejde et forslag til ordning samt at vedtage udtalelser rettet til ENISA vedrørende forslag til ordninger og til Kommissionen vedrørende vedligeholdelse og revision af eksisterende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. ECCG bør lette udvekslingen af god praksis og ekspertise mellem de forskellige nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder, der er ansvarlige for bemyndigelse af overensstemmelsesvurderingsorganer og udstedelse af europæiske cybersikkerhedsattester.

(104) For at udbrede kendskabet til og lette accepten af fremtidige europæiske cybersikkerhedsordninger kan Kommissionen udstede generelle eller sektorspecifikke cybersikkerhedsretningslinjer om f.eks. god praksis inden for cybersikkerhed eller ansvarlig cybersikkerhedsadfærd, som fremhæver den positive virkning af certificerede IKT-produkter, -tjenester og -processer.

(105) For yderligere at lette handelen og i erkendelse af, at IKT-forsyningskæderne er globale, kan aftaler om gensidig anerkendelse vedrørende europæiske cybersikkerhedsattester indgås af Unionen i overensstemmelse med artikel 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Kommissionen kan under hensyntagen til rådgivningen fra ENISA og ECCG anbefale, at der indledes relevante forhandlinger. Hver europæisk cybersikkerhedsordning bør fastsætte specifikke betingelser for sådan gensidig anerkendelse med tredjelande.

(106) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁽²²⁾.

(107) Undersøgelserproceduren bør anvendes til at vedtage gennemførelsesretsakter om europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester eller -processer, til at vedtage gennemførelsesretsakter om ordninger for ENISA's gennemførelse af undersøgelser, til at vedtage gennemførelsesretsakter om en plan om peerreview af de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder samt til vedtagelse af gennemførelsesretsakter om vilkår, formater og procedurer for de nationale cybersikkerhedscertificerings myndigheders anmeldelse af akkrediterede overensstemmelsesvurderingsorganer til Kommissionen.

(108) Der bør foretages regelmæssig og uafhængig evaluering af ENISA's arbejde. Evalueringen bør tage hensyn til ENISA's mål, til dets arbejdsmetoder og til, om dets opgaver er relevante, navnlig dets opgaver vedrørende operationelt samarbejde på EU-plan. Evalueringen bør desuden vurdere virkningen og effektiviteten af den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering. I tilfælde af en revision bør Kommissionen evaluere, hvordan ENISA's rolle som referencepunkt for rådgivning og ekspertise kan styrkes, og bør desuden evaluere muligheden for, at ENISA får en rolle, som understøtter vurderingen af tredjelandes IKT-produkter, -tjenester og -processer, som ikke er i overensstemmelse med EU-reglerne, når sådanne produkter, tjenester og processer føres ind i Unionen.

(109) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dens virkning og effekt bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). I

overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(110) Forordning (EU) nr. 526/2013 bør ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Med henblik på at sikre et velfungerende indre marked og opnå et højt niveau af cybersikkerhed, cyberrobusthed og tillid i Unionen fastlægges i denne forordning:

a) mål, opgaver og organisatoriske forhold vedrørende ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), og

b) en ramme for etablering af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, der har til formål at sikre et tilstrækkeligt cybersikkerhedsniveau for IKT-produkter, -tjenester og -processer i Unionen, samt at undgå fragmentering af det indre marked med hensyn til cybersikkerhedscertificeringsordninger i Unionen.

Rammen omhandlet i første afsnit, litra b), finder anvendelse, uden at det berører specifikke bestemmelser i andre EU- retsakter vedrørende frivillig eller obligatorisk certificering.

2. Denne forordning berører ikke medlemsstaternes beføjelser med hensyn til aktiviteter vedrørende offentlig sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed og statens aktiviteter på det strafferetlige område.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

1) »cybersikkerhed«: de aktiviteter, der er nødvendige for at beskytte net- og informationssystemer, brugerne af sådanne systemer og andre personer berørt af cybertrusler

2) »net- og informationssystem«: et net- og informationssystem som defineret i artikel 4, nr. 1), i direktiv (EU) 2016/1148

3) »national strategi for sikkerheden i net- og informationssystemer«: en national strategi for sikkerheden i net- og informationssystemer som defineret i artikel 4, nr. 3), i direktiv (EU) 2016/1148

4) »operatør af væsentlige tjenester«: en operatør af væsentlige tjenester som defineret i artikel 4, nr. 4), i direktiv (EU) 2016/1148

5) »udbyder af digitale tjenester«: en udbyder af digitale tjenester som defineret i artikel 4, nr. 6), i direktiv (EU) 2016/1148

6) »hændelse«: en hændelse som defineret i artikel 4, nr. 7), i direktiv (EU) 2016/1148

-
- 7) »håndtering af hændelser«: håndtering af hændelser som defineret i artikel 4, nr. 8), i direktiv (EU) 2016/1148
- 8) »cybertrussel«: enhver potentiel omstændighed, begivenhed eller handling, som kan skade, forstyrre eller på anden måde have en negativ indvirkning på net- og informationssystemer, brugerne af sådanne systemer og andre personer
- 9) »europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning«: et sammenhængende sæt regler, tekniske krav, standarder og procedurer, der er fastsat på EU-plan, og som finder anvendelse på certificeringen eller overensstemmelsesvurderingen af specifikke IKT-produkter, -tjenester og -processer
- 10) »national cybersikkerhedscertificeringsordning«: et sammenhængende sæt regler, tekniske krav, standarder og procedurer, der er udviklet og vedtaget af en national offentlig myndighed, og som finder anvendelse på certificeringen eller overensstemmelsesvurderingen af IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet af den pågældende ordning
- 11) »europæisk cybersikkerhedsattest«: et dokument udstedt af et relevant organ, som attesterer, at et givet IKT-produkt, en given IKT-tjeneste eller en given IKT-proces er blevet evalueret med henblik på overensstemmelse med specifikke sikkerhedskrav fastsat i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning
- 12) »IKT-produkt«: et element eller en gruppe af elementer i net- og informationssystemer
- 13) »IKT-tjeneste«: en tjeneste, der helt eller hovedsagelig består i overførsel, lagring, indhentning eller behandling af oplysninger ved hjælp af net- og informationssystemer
- 14) »IKT-proces«: et sæt aktiviteter, der udføres for at udforme, udvikle, levere eller vedligeholde et IKT-produkt eller en IKT-tjeneste
- 15) »akkreditering«: akkreditering som defineret i artikel 2, nr. 10), i forordning (EF) nr. 765/2008
- 16) »nationalt akkrediteringsorgan«: et nationalt akkrediteringsorgan som defineret i artikel 2, nr. 11), i forordning (EF) nr. 765/2008
- 17) »overensstemmelsesvurdering«: en overensstemmelsesvurdering som defineret i artikel 2, nr. 12), i forordning (EF) nr. 765/2008
- 18) »overensstemmelsesvurderingsorgan«: et overensstemmelsesvurderingsorgan som defineret i artikel 2, nr. 13), i forordning (EF) nr. 765/2008
- 19) »standard«: en standard som defineret i artikel 2, nr. 1), i forordning (EU) nr. 1025/2012
- 20) »teknisk specifikation«: et dokument, der fastsætter de tekniske krav, som et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces skal opfylde, eller de dertil hørende overensstemmelsesvurderingsprocedurer
- 21) »tillidsniveau«: et grundlag for tillid til, at et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces opfylder sikkerhedskravene i en bestemt europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, og en angivelse af, på hvilket niveau et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er blevet evalueret uden som sådan at måle IKT-produktets, IKT-tjenestens eller IKT-processens sikkerhed
- 22) »selvvurdering af overensstemmelse«: en handling foretaget af en producent eller udbyder af IKT-produkter, tjenester eller -processer, der evaluerer, hvorvidt IKT-produkterne, -tjenesterne eller -processerne opfylder kravene i en specifik europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

AFSNIT II

ENISA (DEN EUROPÆISKE UNIONS AGENTUR FOR CYBERSIKKERHED)*KAPITEL I****Mandat og formål****Artikel 3***Mandat**

1. ENISA udfører de opgaver, det tillægges i henhold til denne forordning, med det formål at opnå et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, herunder ved aktivt at støtte medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i at forbedre cybersikkerheden. ENISA fungerer som et referencepunkt for rådgivning om og ekspertise i cybersikkerhed for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt for andre relevante EU- interessenter.

ENISA bidrager til at mindske fragmenteringen af det indre marked ved at udføre de opgaver, det tillægges i henhold til denne forordning.

2. ENISA udfører de opgaver, det tillægges ved EU-retsakter, der fastsætter foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af de af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører cybersikkerhed.

3. ENISA handler uafhængigt ved udførelsen af sine opgaver, undgår overlap med medlemsstaternes aktiviteter og tager hensyn til medlemsstaternes allerede eksisterende ekspertise.

4. ENISA udvikler sine egne nødvendige ressourcer, herunder teknisk og menneskelig kapacitet og færdigheder, for at udføre de opgaver, det har fået tillagt i henhold til denne forordning.

*Artikel 4***Formål**

1. ENISA fungerer som et ekspertisecenter for cybersikkerhed i kraft af sin uafhængighed, den videnskabelige og tekniske kvalitet af den rådgivning og bistand, det yder, de oplysninger, det leverer, den gennemsigtighed, der er forbundet med dets procedurer, dets driftsmetoder og dets omhu ved udførelsen af sine opgaver.

2. ENISA bistår Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaterne med udvikling og gennemførelse af EU-politikker vedrørende cybersikkerhed, herunder sektorspecifikke politikker om cybersikkerhed.

3. ENISA støtter kapacitetsopbygning og beredskab i hele Unionen ved at bistå Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaterne og offentlige og private interessenter for at øge beskyttelsen af deres net- og informationssystemer, udvikle og forbedre cyberrobusthed og indsatskapaciteter og udvikle færdigheder og kompetencer inden for cybersikkerhed.

4. ENISA fremmer samarbejde, herunder informationsudveksling og koordinering på EU-plan, mellem medlemsstaterne, Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og relevante private og offentlige interessenter for så vidt angår spørgsmål vedrørende cybersikkerhed.

5. ENISA bidrager til øget cybersikkerhedskapacitet på EU-plan for at støtte medlemsstaternes tiltag til at forebygge og reagere på cybertrusler, herunder navnlig i tilfælde af grænseoverskridende hændelser.

6. ENISA fremmer brugen af europæisk cybersikkerhedscertificering med henblik på at undgå fragmentering af det indre marked. ENISA bidrager til etablering og vedligeholdelse af en europæisk ramme for cybersikkerhedscertificering, jf. afsnit III, for at øge gennemsigtigheden af IKT-produkters, -tjenesters og -processers cybersikkerhedsniveau og dermed styrke tilliden til det digitale indre marked og dets konkurrenceevne.

7. ENISA fremmer et højt niveau af cybersikkerhedsoplysning, herunder cyberhygiejne og cyberfærdigheder blandt borgere, organisationer og virksomheder.

KAPITEL II

Opgaver

Artikel 5

Udvikling og gennemførelse af Unionens politikker og lovgivning

ENISA bidrager til udvikling og gennemførelse af Unionens politikker og lovgivning ved at:

1) bistå og rådgive ved udvikling og revision af Unionens politik og lovgivning inden for cybersikkerhed samt sektorspecifik politik og lovgivningsinitiativer, som involverer cybersikkerhedsanliggender, navnlig ved at levere uafhængige udtalelser og analyser samt udføre forberedende arbejde

2) bistå medlemsstaterne med en konsekvent gennemførelse af Unionens politikker og lovgivning om cybersikkerhed, navnlig i forbindelse med direktiv (EU) 2016/1148, herunder ved hjælp af udstedelse af udtalelser, retningslinjer, levering af rådgivning og bedste praksis om emner som risikostyring, indberetning af hændelser og informationsudveksling, samt ved at lette udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente myndigheder i denne henseende

3) bistå medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med at udvikle og fremme cybersikkerhedspolitikker, der er forbundet med at understøtte den generelle tilgængelighed eller integritet af den offentligt tilgængelige kerne af det åbne internet

4) bidrage til arbejdet i samarbejdsgruppen, jf. artikel 11 i direktiv (EU) 2016/1148, ved at stille sin ekspertise og bistand til rådighed

5) støtte:

a) udvikling og gennemførelse af Unionens politikker inden for elektroniske identifikations- og tillidstjenester, navnlig gennem rådgivning og udstedelse af tekniske retningslinjer, samt ved at fremme udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente myndigheder

b) fremme af et højere sikkerhedsniveau i elektronisk kommunikation, herunder ved at levere rådgivning og ekspertise, samt ved at fremme udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente myndigheder

c) medlemsstaterne i forhold til at gennemføre specifikke cybersikkerhedsaspekter af Unionens politik og lovgivning vedrørende databeskyttelse og privatlivets fred, herunder ved efter anmodning at levere rådgivning til Det Europæiske Databeskyttelsesråd.

6) understøtte en jævnlig gennemgang af Unionens politiske aktiviteter ved at udarbejde en årsrapport om status for gennemførelsen af de respektive retlige rammer vedrørende:

a) oplysninger om medlemsstaternes underretninger om hændelser til samarbejdsgruppen via de centrale kontaktpunkter i henhold til artikel 10, stk. 3, i direktiv (EU) 2016/1148

b) sammenfatninger af de indberetninger om brud på sikkerheden eller tab af integritet, som er modtaget fra tillidstjenesteudbydere, og som forelægges ENISA af tilsynsorganerne i henhold til artikel 19, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014⁽²³⁾

c) indberetninger af sikkerhedshændelser fra udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, som forelægges ENISA af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 40 i direktiv (EU) 2018/1972.

Artikel 6

Kapacitetsopbygning

1. ENISA bistår:

a) medlemsstaterne i deres bestræbelser på at forbedre forebyggelse, opdagelse og analyse af og kapaciteten til at reagere på cybertrusler og -hændelser ved at stille viden og ekspertise til rådighed for dem

b) medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med at etablere og gennemføre politikker for offentliggørelse af sårbarheder på frivillig basis

c) Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i deres bestræbelser på at forbedre forebyggelse, opdagelse og analyse af cybertrusler og -hændelser, og til at forbedre deres kapacitet til at reagere på sådanne cybertrusler og -hændelser, navnlig gennem passende støtte til CERT-EU)

d) medlemsstaterne med udviklingen af nationale CSIRT'er, når der anmodes herom i henhold til artikel 9, stk. 5, i direktiv (EU) 2016/1148

e) medlemsstaterne med udviklingen af nationale strategier for sikkerhed i net- og informationssystemer, når der anmodes herom i henhold til artikel 7, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148; ENISA skal også fremme udbredelsen af og notere fremskridtene med hensyn til gennemførelsen af disse strategier i hele Unionen med henblik på at fremme bedste praksis

f) Unionens institutioner med udviklingen og revisionen af Unionens strategier vedrørende cybersikkerhed og fremmer deres udbredelse og følger fremskridtene med hensyn til deres gennemførelse

g) de nationale CSIRT'er og Unionens CSIRT'er i deres kapacitetsudbygning, herunder ved at fremme dialog og udveksling af oplysninger for at sikre, at hver CSIRT har et fælles sæt af minimumskapaciteter med hensyn til det aktuelle tekniske niveau og opererer i overensstemmelse med bedste praksis

h) medlemsstaterne ved regelmæssigt og mindst hvert andet år at tilrettelægge cybersikkerhedsøvelserne på EU-plan som omhandlet i artikel 7, stk. 5, og ved at fremsætte politikanbefalinger baseret på vurderingen af øvelserne og de indhøstede erfaringer fra dem

i) relevante offentlige organer ved at tilbyde kurser om cybersikkerhed, hvor det er relevant i samarbejde med interessenter

j) samarbejdsgruppen i forbindelse med udveksling af bedste praksis, navnlig med hensyn til medlemsstaternes identificering af operatører af væsentlige tjenester, herunder i forbindelse med en grænseoverskri-

dende afhængighed vedrørende risici og hændelser, i henhold til artikel 11, stk. 3, litra l), i direktiv (EU) 2016/1148.

2. ENISA støtter informationsudveksling i og mellem sektorer, navnlig i de sektorer, der er opført i bilag II til direktiv (EU) 2016/1148, ved at stille bedste praksis og vejledning om tilgængelige værktøjer og procedurer samt om håndtering af reguleringsmæssige spørgsmål relateret til informationsudveksling til rådighed.

Artikel 7

Operationelt samarbejde på EU-plan

1. ENISA understøtter operationelt samarbejde mellem medlemsstaterne, Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og mellem interessenter.

2. ENISA samarbejder på det operationelle plan og etablerer synergier med Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, herunder CERT-EU, med de tjenestegrene, der beskæftiger sig med cyberkriminalitet, og med tilsynsmyndigheder med ansvar for beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, med henblik på at behandle spørgsmål af fælles interesse, herunder ved at:

a) udveksle knowhow og bedste praksis

b) levere rådgivning og udstede retningslinjer om relevante cybersikkerhedsspørgsmål

c) indføre praktiske ordninger for udførelse af bestemte opgaver efter høring af Kommissionen.

3. ENISA varetager sekretariatsfunktionen for CSIRT-netværket, jf. artikel 12, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148, og støtter i denne egenskab aktivt informationsudveksling og samarbejdet mellem dets medlemmer.

4. ENISA støtter medlemsstaterne med hensyn til det operationelle samarbejde i CSIRT-netværket ved at:

a) rådgive om, hvordan de forbedrer deres kapacitet til at forebygge, opdage og reagere på hændelser, og efter anmodning fra en eller flere medlemsstater yde rådgivning i forhold til en specifik cybertrussel

b) efter anmodning fra en eller flere medlemsstater at bistå i vurderingen af hændelser, der har betydelige eller væsentlige konsekvenser, ved at yde ekspertise og lette den tekniske håndtering af sådanne hændelser, herunder navnlig ved at støtte frivillig udveksling af relevante oplysninger og tekniske løsninger mellem medlemsstaterne

c) analysere sårbarheder og hændelser på grundlag af offentligt tilgængelige oplysninger eller oplysninger, som medlemsstaterne frivilligt har stillet til rådighed til dette formål, og

d) efter anmodning fra en eller flere medlemsstater yde støtte i forbindelse med efterfølgende tekniske undersøgelser af hændelser, der har betydelige eller væsentlige konsekvenser som omhandlet i direktiv (EU) 2016/1148.

Ved udøvelsen af disse opgaver indgår ENISA og CERT-EU i et struktureret samarbejde med henblik på at udnytte synergier og undgå overlap af aktiviteter.

5. ENISA tilrettelægger regelmæssigt cybersikkerhedsøvelser på EU-plan og støtter medlemsstaterne og Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i at tilrettelægge cybersikkerhedsøvelser på deres anmodning. Sådanne cybersikkerhedsøvelser på EU-plan kan omfatte tekniske, operationelle eller strategiske elementer. ENISA tilrettelægger hvert andet år en omfattende samlet øvelse.

Hvor det er relevant, bidrager ENISA også til og hjælper med at tilrettelægge sektorspecifikke cybersikkerhedsøvelser sammen med relevante organisationer, der også deltager i cybersikkerhedsøvelser på EU-plan.

6. ENISA udarbejder i tæt samarbejde med medlemsstaterne regelmæssigt en tilbundsående teknisk EU-cybersikkerhedsrapport om hændelser og cybertrusler, der er baseret på offentligt tilgængelige oplysninger, ENISA's egen analyse og rapporter, som deles af bl.a. medlemsstaternes CSIRT'er eller de ved direktivet (EU) 2016/1148 oprettede centrale kontaktpunkter, begge på frivillig basis, EC3 og CERT-EU.

7. ENISA bidrager til at udvikle en samarbejdsorienteret reaktion på EU- og medlemsstatsplan på væsentlige grænseoverskridende hændelser eller -kriser relateret til cybersikkerhed ved navnlig at:

a) samle og analysere rapporter fra nationale kilder, der er offentligt tilgængelige eller delt på frivillig basis, med henblik på at bidrage til skabelsen af en fælles situationsforståelse

b) sikre en effektiv informationsstrøm og sørge for, at der er eskaleringsmekanismer på plads til brug mellem CSIRT-netværket og de tekniske og politiske beslutningstagere på EU-niveau

c) efter anmodning lette den tekniske håndtering af sådanne hændelser eller kriser, herunder navnlig ved at støtte frivillig udveksling af tekniske løsninger mellem medlemsstaterne

d) støtte Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og efter anmodning medlemsstaterne i kommunikation til offentligheden om sådanne hændelser eller kriser

e) afprøve samarbejdsplaner for reaktionen på sådanne hændelser eller kriser på EU-plan og efter anmodning støtte medlemsstaterne i afprøvningen af sådanne planer på nationalt plan.

Artikel 8

Marked, cybersikkerhedscertificering og standardisering

1. ENISA støtter og fremmer udviklingen og gennemførelsen af Unionens politik vedrørende cybersikkerhedscertificering af IKT-produkter, -tjenester og -processer som fastsat i denne forordnings afsnit III ved:

a) løbende at overvåge udviklingen på beslægtede standardiseringsområder og anbefale passende tekniske specifikationer til brug for udvikling af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger i henhold til artikel 54, stk. 1, litra c), i tilfælde, hvor der ikke findes standarder

b) forberede forslag til europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger (»forslag til ordninger«) for IKT-produkter, -tjenester og -processer i overensstemmelse med artikel 49

c) evaluere vedtagne europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger i overensstemmelse med artikel 49, stk. 8

d) deltage i peerreviews i henhold til artikel 59, stk. 4

e) bistå Kommissionen med at varetage sekretariatsfunktionen for ECCG i henhold til artikel 62, stk. 5.

2. ENISA varetager sekretariatsfunktionen for Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter i henhold til artikel 22, stk. 4.

3. ENISA samler og offentliggør retningslinjer og udvikler god praksis vedrørende cybersikkerhedskrav til IKT-produkter, -tjenester og -processer i samarbejde med nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder og branchen på en formaliseret, struktureret og gennemsigtig måde.

4. ENISA bidrager til kapacitetsopbygning i forbindelse med evaluerings- og certificeringsprocesser ved at samle og udstede retningslinjer og yde støtte til medlemsstaterne på deres anmodning.
5. ENISA fremmer indførelse og udbredelse af europæiske og internationale standarder for risikostyring og for IKT- produkters, -tjenesters og processers sikkerhed.
6. ENISA udarbejder i samarbejde med medlemsstaterne og branchen vejledning og retningslinjer om de tekniske områder vedrørende sikkerhedskrav for operatører af væsentlige tjenester og udbydere af digitale tjenester samt om allerede eksisterende standarder, herunder medlemsstaternes nationale standarder, i henhold til artikel 19, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148.
7. ENISA udfører og formidler regelmæssige analyser af de vigtigste tendenser på markedet for cybersikkerhed, både på efterspørgsels- og udbudssiden, med henblik på at fremme cybersikkerhedsmarkedet i Unionen.

Artikel 9

Viden og information

ENISA skal:

- a) udføre analyser af nye teknologier og tilvejebringe emnespecifikke vurderinger af de forventede sociale, retlige, økonomiske og reguleringsmæssige konsekvenser af teknologiske innovationer inden for cybersikkerhed
- b) udføre langsigtede strategiske analyser af cybertrusler og -hændelser for at identificere nye tendenser og bidrage til at forebygge hændelser
- c) i samarbejde med eksperter fra medlemsstaternes myndigheder og relevante interessenter levere rådgivning, vejledning og bedste praksis for sikkerheden af net- og informationssystemer, navnlig for sikkerheden af de infrastrukturer, der understøtter sektorerne opført i bilag II til direktiv (EU) 2016/1148, og dem, der anvendes af udbydere af de digitale tjenester, der er opført i bilag III til nævnte direktiv
- d) via en særlig webportal samle, organisere og offentliggøre oplysninger om cybersikkerhed, der leveres af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, og oplysninger om cybersikkerhed, der leveres på frivillig basis af medlemsstaterne og private og offentlige interessenter
- e) indsamle og analysere offentligt tilgængelige oplysninger om væsentlige hændelser og sammenstille rapporter med henblik på at yde vejledning til borgere, organisationer og virksomheder i hele Unionen.

Artikel 10

Bevidstgørelse og uddannelse

ENISA skal:

- a) øge offentlighedens bevidsthed om risiciene i forbindelse med cybersikkerhed og yde vejledning om god praksis for individuelle brugere, der er målrettet mod borgere, organisationer og virksomheder, herunder cyberhygiejne og cyberfærdigheder
- b) i samarbejde med medlemsstaterne, Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og branchen tilrettelægge jævnlige informations- og oplysningskampagner for at øge cybersikkerheden og dens synlighed i Unionen og tilskynde til en bred offentlig debat

c) bistå medlemsstaterne i deres bestræbelser på at øge bevidstheden om cybersikkerhed og fremme uddannelse i cybersikkerhed

d) støtte tættere koordinering og udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne om bevidstgørelse om og uddannelse i cybersikkerhed.

Artikel 11

Forskning og innovation

I forbindelse med forskning og innovation skal ENISA:

a) rådgive Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og medlemsstaterne om forskningsbehov og -prioriteter inden for cybersikkerhed med henblik på at gøre det muligt effektivt at imødegå nuværende og kommende risici og cybertrusler, herunder hvad angår nye og kommende informations- og kommunikationsteknologier, og med henblik på effektivt at bruge risikoforebyggende teknologier

b) i tilfælde, hvor Kommissionen har tillagt det de relevante beføjelser, deltage i gennemførelsesfasen af programmer til finansiering af forskning og innovation eller som støttemodtager

c) bidrage til den strategiske forsknings- og innovationsdagsorden på EU-plan inden for cybersikkerhed.

Artikel 12

Internationalt samarbejde

ENISA skal bidrage til Unionens indsats for at samarbejde med tredjelande og internationale organisationer samt inden for relevante internationale samarbejdsrammer med henblik på at fremme internationalt samarbejde om cybersikkerhed ved:

a) hvor det er relevant, at deltage som observatør i tilrettelæggelsen af internationale øvelser og analysere og rapportere om resultatet af sådanne øvelser til bestyrelsen

b) på Kommissionens anmodning at fremme udveksling af bedste praksis

c) på Kommissionens anmodning at stille ekspertise til rådighed for Kommissionen

d) at rådgive og støtte Kommissionen i spørgsmål vedrørende aftaler om gensidig anerkendelse af cybersikkerhedsattester med tredjelande i samarbejde med ECCG, der er nedsat i henhold til artikel 62.

KAPITEL III

ENISA's organisation

Artikel 13

ENISA's struktur

ENISA's administrative og ledelsesmæssige struktur består af:

a) en bestyrelse

b) et forretningsudvalg

c) en administrerende direktør

- d) en ENISA-rådgivningsgruppe
- e) et netværk af nationale forbindelsesofficerer.

A f d e l i n g 1

B e s t y r e l s e n

Artikel 14

Bestyrelsens sammensætning

1. Bestyrelsen består af et medlem, der udnævnes af hver medlemsstat, og to medlemmer, der udnævnes af Kommissionen. Alle medlemmer har stemmeret.
2. Hvert medlem af bestyrelsen skal have en suppleant. Denne suppleant repræsenterer medlemmet, når medlemmet ikke er til stede.
3. Bestyrelsesmedlemmerne og deres suppleanter udpeges på grundlag af deres viden inden for cybersikkerhed og under hensyntagen til deres relevante ledelsesmæssige, administrative og budgetmæssige kompetencer. Kommissionen og medlemsstaterne bestræber sig på at begrænse udskiftningen af deres repræsentanter i bestyrelsen med henblik på at sikre kontinuiteten i bestyrelsens arbejde. Kommissionen og medlemsstaterne tilstræber at opnå ligevægt mellem kønnene i bestyrelsen.
4. Mandatperioden for bestyrelsesmedlemmerne og deres suppleanter er fire år. Perioden kan fornyes.

Artikel 15

Bestyrelsens opgaver

1. Bestyrelsen skal:
 - a) fastlægge de overordnede retningslinjer for ENISA's drift og sikre, at ENISA udfører sine opgaver i overensstemmelse med de regler og principper, der er fastsat i denne forordning. Den sikrer endvidere, at der er sammenhæng mellem ENISA's arbejde og aktiviteter, der udføres af medlemsstaterne og på EU-plan
 - b) vedtage ENISA's udkast til det samlede programmeringsdokument, der er omhandlet i artikel 24, før det forelægges for Kommissionen med henblik på en udtalelse
 - c) vedtage ENISA's samlede programmeringsdokument under hensyntagen til Kommissionens udtalelse
 - d) føre tilsyn med gennemførelsen af det flerårige og det årlige arbejdsprogram, der er omfattet af det samlede programmeringsdokument
 - e) vedtage ENISA's årsbudget og varetage andre funktioner i relation til ENISA's budget i overensstemmelse med kapitel IV
 - f) evaluere og vedtage den konsoliderede årsberetning om ENISA's virksomhed, herunder regnskaberne og en beskrivelse af, hvorledes ENISA har opfyldt sine resultatindikatorer, sende både årsberetningen og evalueringen heraf til Europa- Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten senest den 1. juli i det følgende år og offentliggøre årsberetningen
 - g) vedtage de finansielle bestemmelser for ENISA, jf. artikel 32

-
- h) vedtage en strategi for bekæmpelse af svig, som står i forhold til risikoen for svig, under hensyn til en cost-benefit- analyse af de foranstaltninger, der skal gennemføres
- i) vedtage regler for forebyggelse og håndtering af interessekonflikter i forhold til medlemmerne
- j) sikre passende opfølgning på resultater og henstillinger som følge af undersøgelser foretaget af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og forskellige interne eller eksterne auditrapporter og evalueringer
- k) vedtage sin forretningsorden, herunder regler for foreløbige afgørelser om delegation af specifikke opgaver, i henhold til artikel 19, stk. 7
- l) over for ENISA's personale udøve de beføjelser, som ved vedtægten for tjenestemænd og ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte (»tjenestemandsvedtægten« og »ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte«) som fastlagt i Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68⁽²⁴⁾ er tillagt ansættelsesmyndigheden og den myndighed, der har beføjelse til at indgå ansættelseskontrakter (»ansættelsesmyndighederne«), i overensstemmelse med denne artikels stk. 2
- m) vedtage gennemførelsesbestemmelser til tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i overensstemmelse med proceduren i tjenestemandsvedtægtens artikel 110
- n) udnævne den administrerende direktør og, hvis det er relevant, forlænge den administrerende direktørs mandatperiode eller afskedige vedkommende i overensstemmelse med artikel 36
- o) udnævne en regnskabsfører, som kan være Kommissionens regnskabsfører, som er fuldstændig uafhængig i udøvelsen af sit hverv
- p) træffe alle afgørelser vedrørende etablering af ENISA's interne strukturer og om nødvendigt ændring heraf under hensyntagen til ENISA's aktivitetsbehov og til forsvarlig budgetforvaltning
- q) bemyndige etablering af samarbejdsordninger med henblik på artikel 7
- r) bemyndige etablering eller indgåelse af samarbejdsordninger i overensstemmelse med artikel 42.

2. Bestyrelsen vedtager i overensstemmelse med tjenestemandsvedtægtens artikel 110 en afgørelse baseret på tjenestemandsvedtægtens artikel 2, stk. 1, og artikel 6 i ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte om delegation af de relevante beføjelser som ansættelsesmyndighed til den administrerende direktør og fastlæggelse af betingelserne for at suspendere denne delegation af beføjelser. Den administrerende direktør kan videredelegere disse beføjelser.

3. Under helt særlige omstændigheder kan bestyrelsen vedtage en afgørelse om midlertidigt at suspendere de beføjelser som ansættelsesmyndighed, der er delegeret til den administrerende direktør, og eventuelle beføjelser som ansættelsesmyndighed, som den administrerende direktør måtte have videredelegeret, og i stedet selv udøve dem eller delegerer dem til et af sine medlemmer eller til en anden ansat end den administrerende direktør.

Artikel 16

Bestyrelsens formand

Bestyrelsen vælger med to tredjedeles flertal en formand og en næstformand blandt sine medlemmer. Deres mandatperiode er fire år, der kan fornyes én gang. Hvis en formand eller næstformand ophører med at være medlem af bestyrelsen under sin mandatperiode, ophører mandatperioden dog automatisk

samtidig. Næstformanden træder uden videre i stedet for formanden, hvis formanden er forhindret i at udøve sit hverv.

Artikel 17

Bestyrelsens møder

1. Det påhviler bestyrelsens formand at indkalde til dens møder.
2. Bestyrelsen afholder mindst to ordinære møder om året. Den afholder endvidere ekstraordinære møder efter anmodning fra formanden, på Kommissionens anmodning eller på anmodning af mindst en tredjedel af dens medlemmer.
3. Den administrerende direktør deltager i bestyrelsens møder, men har ikke stemmeret.
4. Medlemmerne af ENISA-Rådgivningsgruppen kan deltage i bestyrelsens møder efter invitation fra formanden, men har ikke stemmeret.
5. Bestyrelsesmedlemmerne og deres stedfortrædere kan under bestyrelsesmøderne bistås af rådgivere eller eksperter, såfremt forretningsordenen tillader det.
6. ENISA varetager bestyrelsens sekretariatsfunktion.

Artikel 18

Bestyrelsens afstemningsregler

1. Bestyrelsen træffer sine afgørelser med flertal blandt medlemmerne.
2. Der kræves et flertal på to tredjedele af bestyrelsens medlemmer for at vedtage det samlede programmeringsdokument og årsbudgettet og for at udnævne eller afskedige den administrerende direktør eller forlænge dennes mandatperiode.
3. Hvert medlem har én stemme. Hvis et medlem ikke er til stede, har medlemmets suppleant medlemmets stemmeret.
4. Bestyrelsens formand deltager i afstemningen.
5. Den administrerende direktør deltager ikke i afstemningen.
6. I bestyrelsens forretningsorden fastsættes mere detaljerede afstemningsregler, navnlig regler om, hvornår et medlem kan handle på et andet medlems vegne.

A f d e l i n g 2

F o r r e t n i n g s u d v a l g e t

Artikel 19

Forretningsudvalget

1. Bestyrelsen bistås af et forretningsudvalg.
2. Forretningsudvalget skal:

- a) forberede de afgørelser, der skal vedtages af bestyrelsen
 - b) i samarbejde med bestyrelsen sikre passende opfølgning på de resultater og henstillinger, der hidrører fra undersøgelser foretaget af OLAF og fra forskellige interne eller eksterne auditrapporter og evalueringer
 - c) uden at det berører den administrerende direktørs ansvarsområder, jf. artikel 20, bistå og rådgive den administrerende direktør i gennemførelsen af bestyrelsens afgørelser vedrørende administrative og budgetmæssige spørgsmål i henhold til artikel 20.
3. Forretningsudvalget består af fem medlemmer. Medlemmerne af forretningsudvalget udpeges blandt bestyrelsesmedlemmerne. Et af medlemmerne er formanden for bestyrelsen, der også kan være formand for forretningsudvalget, og et andet medlem er en af repræsentanterne for Kommissionen. Ved udpegelserne af medlemmerne af forretningsudvalget tilstræbes det at sikre en ligevægt mellem kønnene i forretningsudvalget. Den administrerende direktør deltager i bestyrelsens møder, men har ikke stemmeret.
4. Forretningsudvalgsmedlemmerne har en mandatperiode på fire år. Perioden kan fornyes.
5. Forretningsudvalget mødes mindst én gang hver tredje måned. Formanden for forretningsudvalget indkalder til yderligere møder på anmodning af forretningsudvalgets medlemmer.
6. Bestyrelsen vedtager forretningsudvalgets forretningsorden.
7. Hvis det er nødvendigt i hastende tilfælde, kan forretningsudvalget træffe visse foreløbige afgørelser på bestyrelsens vegne, navnlig vedrørende den administrative forvaltning, herunder suspendering af delegationen af beføjelser som ansættelsesmyndighed, og budgetanliggender. En sådan foreløbig afgørelse meddeles bestyrelsen hurtigst muligt. Bestyrelsen afgør derefter, om den foreløbige afgørelse skal godkendes eller afvises, senest tre måneder efter, at afgørelsen blev truffet. Forretningsudvalget træffer ikke afgørelser på bestyrelsens vegne, som kræver godkendelse af et flertal på to tredjedele af bestyrelsens medlemmer.

A f d e l i n g 3

D e n a d m i n i s t r e r e n d e d i r e k t ø r

Artikel 20

Den administrerende direktørs opgaver

1. ENISA ledes af den administrerende direktør, som udfører sit hverv i uafhængighed. Den administrerende direktør står til ansvar over for bestyrelsen.
2. Den administrerende direktør aflægger rapport til Europa-Parlamentet om udførelsen af sit hverv, når denne anmodes herom. Rådet kan anmode den administrerende direktør om at aflægge rapport om udførelsen af dennes hverv.
3. Den administrerende direktør er ansvarlig for:
 - a) den daglige administration af ENISA
 - b) at gennemføre de afgørelser, der træffes af bestyrelsen
 - c) at udarbejde det samlede programmeringsdokument og forelægge det for bestyrelsen til godkendelse før dets fremsendelse til Kommissionen

- d) at gennemføre det samlede programmeringsdokument og aflægge rapport til bestyrelsen herom
- e) at udarbejde den konsoliderede årsberetning om ENISA's aktiviteter, bl.a. om gennemførelsen af ENISA's årlige arbejdsprogram, og forelægge denne for bestyrelsen til vurdering og godkendelse
- f) at udarbejde en handlingsplan til opfølgning på konklusionerne fra retrospektive evalueringer og aflægge en statusrapport til Kommissionen hvert andet år
- g) at udarbejde en handlingsplan til opfølgning på konklusionerne fra interne eller eksterne auditrapporter samt undersøgelser fra OLAF og aflægge en statusrapport hvert andet år til Kommissionen og regelmæssigt til bestyrelsen
- h) at udarbejde udkast til de i artikel 32 omhandlede finansielle bestemmelser for ENISA
- i) at udarbejde ENISA's udkast til overslag over indtægter og udgifter og gennemføre dets budget
- j) at beskytte Unionens finansielle interesser gennem forholdsregler til forebyggelse af svig, korrupcion og enhver anden ulovlig aktivitet, gennem effektiv kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb og om nødvendigt gennem administrative og finansielle sanktioner, der er effektive og forholdsmæssige og har en afskrækkende virkning
- k) at udarbejde ENISA's strategi for bekæmpelse af svig og forelægge denne for bestyrelsen til godkendelse
- l) at etablere og opretholde kontakt med erhvervslivet og forbrugerorganisationer med henblik på at sikre en løbende dialog med relevante interessenter
- m) regelmæssig udveksling af synspunkter og oplysninger med Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer om deres cybersikkerhedsrelaterede aktiviteter for at sikre sammenhæng i udviklingen og gennemførelsen af Unionens politik
- n) at udføre andre opgaver, som den administrerende direktør pålægges ved denne forordning.

4. Er det nødvendigt og inden for rammerne af ENISA's formål og opgaver, kan den administrerende direktør nedsætte ad hoc-arbejdsgrupper bestående af eksperter, herunder eksperter fra medlemsstaternes kompetente myndigheder. Den administrerende direktør underretter bestyrelsen herom på forhånd. Procedurene vedrørende navnlig sammensætningen af arbejdsgrupperne, den administrerende direktørs udnævnelse af eksperterne til arbejdsgrupperne og arbejdsgruppernes virke fastsættes i ENISA's interne forretningsgange.

5. Hvis det er nødvendigt med henblik på at udføre ENISA's opgaver på en effektiv og virkningsfuld måde og på grundlag af en hensigtsmæssig cost-benefit-analyse, kan den administrerende direktør beslutte at etablere et eller flere lokale kontorer i en eller flere medlemsstater. Inden det besluttes at oprette et lokalt kontor, anmoder den administrerende direktør om en udtalelse fra den eller de berørte medlemsstater, herunder den medlemsstat, hvor ENISA's hovedsæde er beliggende, og indhenter forudgående samtykke fra Kommissionen og bestyrelsen. I tilfælde af uenighed under høringsprocessen mellem den administrerende direktør og de berørte medlemsstater, forelægges spørgsmålet Rådet til drøftelse. Det samlede antal ansatte på alle lokale kontorer skal begrænses til et minimum og må ikke udgøre mere end 40 % af ENISA's antal ansatte i den medlemsstat, hvor ENISA's hovedsæde er beliggende. Antallet af ansatte på det enkelte lokale kontor må ikke udgøre mere end 10 % af ENISA's samlede antal ansatte i den medlemsstat, hvor ENISA's hovedsæde er beliggende.

I afgørelsen om oprettelse af et lokalt kontor fastsættes omfanget af de aktiviteter, der skal udføres af det lokale kontor, således at der undgås unødige omkostninger og overlap af ENISA's administrative funktioner.

Afdeling 4

ENISA-rådgivningsgruppen, cybersikkerhedscertificeringsgruppen for interessenter og netværket af nationale forbindelsesofficerer

Artikel 21

ENISA-Rådgivningsgruppen

1. På forslag af den administrerende direktør nedsætter bestyrelsen på gennemsigtig vis en ENISA-rådgivningsgruppe bestående af anerkendte eksperter, der repræsenterer de relevante interessenter såsom IKT-industrien, udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til offentligheden, SMV'er, operatører af væsentlige tjenester, forbrugergrupper, akademiske eksperter inden for cybersikkerhed og repræsentanter for de kompetente myndigheder, der er givet meddelelse om i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/1972, europæiske standardiseringsorganisationer, samt af retshåndhavende myndigheder og databeskyttelsestilsynsmyndigheder. Bestyrelsen bestræber sig på at sikre en passende kønsmæssig og geografisk balance samt balance mellem de forskellige interessentgrupper.
2. Procedurerne for ENISA-Rådgivningsgruppen, vedrørende navnlig gruppens sammensætning, den administrerende direktørs forslag som omhandlet i stk. 1, antal og udpegelse af dens medlemmer og ENISA-Rådgivningsgruppens virke, fastlægges i ENISA's interne forretningsgange og offentliggøres.
3. ENISA-Rådgivningsgruppen ledes af den administrerende direktør eller af en person udpeget af den administrerende direktør fra sag til sag.
4. Mandatperioden for medlemmerne af ENISA-Rådgivningsgruppen er to et halvt år. Medlemmer af bestyrelsen kan ikke være medlemmer af ENISA-Rådgivningsgruppen. eksperter fra Kommissionen og medlemsstaterne har ret til at være til stede på møderne og deltage i arbejdet i ENISA-Rådgivningsgruppen. Repræsentanter for andre organer, som den administrerende direktør skønner er relevante, og som ikke er medlemmer af ENISA-Rådgivningsgruppen, kan indbydes til at være til stede på ENISA-Rådgivningsgruppens møder og deltage i dens arbejde.
5. ENISA-Rådgivningsgruppen rådgiver ENISA med hensyn til udførelsen af dets opgaver, bortset fra anvendelsen af bestemmelserne i denne forordnings afsnit III. Den rådgiver navnlig den administrerende direktør om udarbejdelsen af forslag til ENISA's årlige arbejdsprogram samt om varetagelse af kommunikation med de relevante interessenter om spørgsmål, der vedrører det årlige arbejdsprogram.
6. ENISA-Rådgivningsgruppen underretter regelmæssigt bestyrelsen om sine aktiviteter.

Artikel 22

Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter

1. Der nedsættes en cybersikkerhedscertificeringsgruppe for interessenter.
2. Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter sammensættes af medlemmer, der udvælges blandt anerkendte eksperter, som repræsenterer de relevante interessenter. Kommissionen udvælger medlemmer af Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter efter en gennemsigtig og åben indkal-

delse på forslag af ENISA, idet der sikres balance mellem de forskellige interessentgrupper samt en passende kønsmæssig og geografisk balance.

3. Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter:

- a) rådgiver Kommissionen om strategiske spørgsmål vedrørende den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering
- b) rådgiver på anmodning ENISA om generelle og strategiske spørgsmål vedrørende ENISA's opgaver i relation til markedet, cybersikkerhedscertificering og standardisering
- c) bistår Kommissionen med udarbejdelsen af EU's rullende arbejdsprogram som omhandlet i artikel 47
- d) afgiver udtalelse om Unionens rullende arbejdsprogram i henhold til artikel 47, stk. 4, og
- e) rådgiver i hastende tilfælde Kommissionen og ECCG om behovet for yderligere certificeringsordninger, der ikke er omfattet af Unionens rullende arbejdsprogram, jf. artikel 47 og 48.

4. Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter ledes i fællesskab af repræsentanter for Kommissionen og ENISA, og dens sekretariatsfunktion varetages af ENISA.

Artikel 23

Netværk af nationale forbindelsesofficerer

1. På forslag fra den administrerende direktør opretter bestyrelsen et netværk af nationale forbindelsesofficerer bestående af repræsentanter fra alle medlemsstaterne («nationale forbindelsesofficerer»). Hver medlemsstat udpeger én repræsentant til netværket af nationale forbindelsesofficerer. Møderne i netværket af nationale forbindelsesofficerer kan afholdes i forskellige ekspertsammensætninger.
2. Netværket af nationale forbindelsesofficerer skal navnlig fremme udvekslingen af oplysninger mellem ENISA og medlemsstaterne og støtte ENISA i formidlingen af dets aktiviteter, resultater og henstillinger til de relevante interessenter i hele Unionen.
3. Nationale forbindelsesofficerer fungerer som et kontaktpunkt på nationalt plan for at lette samarbejdet mellem ENISA og nationale eksperter som led i gennemførelsen af ENISA's årlige arbejdsprogram.
4. Mens nationale forbindelsesofficerer skal arbejde tæt sammen med deres respektive medlemsstaters repræsentanter i bestyrelsen, må det arbejde, som netværket af nationale forbindelsesofficerer selv udfører, ikke overlape hverken bestyrelsens eller andre EU-foras arbejde.
5. Funktionerne og procedurerne for netværket af nationale forbindelsesofficerer fastlægges i ENISA's interne forretningsgange og offentliggøres.

A f d e l i n g 5

D r i f t

Artikel 24

Samlet programmeringsdokument

1. ENISA skal virke i overensstemmelse med det samlede programmeringsdokument, som omfatter dets årlige og flerårige arbejdsprogram, og som skal indeholde alle planlagte aktiviteter.
2. Hvert år udarbejder den administrerende direktør under hensyntagen til Kommissionens retningslinjer det samlede programmeringsdokument, som omfatter det årlige og flerårige arbejdsprogram med de mod-

svarende planer for økonomiske og menneskelige ressourcer, jf. artikel 32 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1271/2013⁽²⁵⁾.

3. Senest den 30. november hvert år vedtager bestyrelsen det samlede programmeringsdokument omhandlet i stk. 1 og sender det til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen senest den 31. januar det følgende år sammen med eventuelle efterfølgende ajourførte udgaver af dokumentet.

4. Det samlede programmeringsdokument bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af Unionens almindelige budget og justeres om nødvendigt.

5. Det årlige arbejdsprogram skal indeholde detaljerede mål og forventede resultater, herunder resultatindikatorer. Det skal også indeholde en beskrivelse af de foranstaltninger, der skal finansieres, og oplysninger om de økonomiske og menneskelige ressourcer, der afsættes til hver foranstaltning, i overensstemmelse med principperne om aktivitetsbaseret budgetlægning og -forvaltning. Det årlige arbejdsprogram skal være i overensstemmelse med det i stk. 7 omhandlede flerårige arbejdsprogram. Det skal klart anføres i programmet, hvilke opgaver der er blevet tilføjet, ændret eller slettet i forhold til det foregående regnskabsår.

6. Bestyrelsen ændrer det vedtagne årlige arbejdsprogram, hvis ENISA tillægges nye opgaver. Væsentlige ændringer af det årlige arbejdsprogram vedtages efter samme procedure som det oprindelige årlige arbejdsprogram. Bestyrelsen kan delegerer beføjelsen til at foretage ikkevæsentlige ændringer i det årlige arbejdsprogram til den administrerende direktør.

7. Det flerårige arbejdsprogram skal angive den overordnede strategiske programmering, herunder mål, forventede resultater og resultatindikatorer. Det skal også indeholde ressourceplanen, herunder det flerårige budget og personale.

8. Ressourceplanen ajourføres hvert år. Den strategiske programmering ajourføres efter behov, navnlig med henblik på at tage højde for resultatet af den evaluering, der er omhandlet i artikel 67.

Artikel 25

Interesseerklæring

1. Bestyrelsesmedlemmerne, den administrerende direktør samt embedsmænd, der midlertidigt er stillet til rådighed af medlemsstaterne, afgiver hver især en loyalitetserklæring og en erklæring, hvori de anfører, hvorvidt der foreligger direkte eller indirekte interesser, der kan anses for at berøre deres uafhængighed. Erklæringerne skal være præcise og fuldstændige og afgives skriftligt hvert år og ajourføres, når det er nødvendigt.

2. Bestyrelsesmedlemmerne, den administrerende direktør og eksterne eksperter, der deltager i ad hoc-arbejdsgrupper, gør hver især på præcis og fyldestgørende vis senest ved hvert mødes start opmærksom på eventuelle interesser, som kan anses for at berøre deres uafhængighed med hensyn til de punkter, der er på dagsordenen, og afholder sig fra at deltage i drøftelserne af og afstemningen om sådanne punkter.

3. ENISA fastsætter i sine interne forretningsgange bestemmelser om, hvordan de i stk. 1 og 2 omhandlede regler om interesseerklæringer gennemføres i praksis.

*Artikel 26***Gennemsigtighed**

1. ENISA sikrer, at der er en høj grad af gennemsigtighed i dets aktiviteter i overensstemmelse med artikel 28.
2. ENISA sikrer, at offentligheden og eventuelle interesserede parter får passende, objektive, pålidelige og let tilgængelige oplysninger, især vedrørende resultaterne af dets arbejde. Det offentliggør også interesseerklæringer afgivet i overensstemmelse med artikel 25.
3. Bestyrelsen kan på forslag af den administrerende direktør give interesserede parter tilladelse til at følge procedurerne i forbindelse med nogle af ENISA's aktiviteter.
4. ENISA fastsætter i sine interne forretningsgange bestemmelser om, hvordan de i stk. 1 og 2 omhandlede regler om gennemsigtighed gennemføres i praksis.

*Artikel 27***Fortrolighed**

1. Uden at det berører artikel 28, må ENISA ikke videregive oplysninger, som det behandler eller modtager, og for hvilke der foreligger en begrundet begæring om, at de holdes fortrolige, til tredjemand.
2. Bestyrelsesmedlemmerne, den administrerende direktør, medlemmerne af ENISA-Rådgivningsgruppen, eksterne eksperter, der deltager i ad hoc-arbejdsgrupperne, samt ENISA's personale, herunder embedsmænd, der midlertidigt er udstationeret fra medlemsstaterne, skal, selv efter at deres hverv er ophørt, overholde forpligtelsen til fortrolighed som fastsat i artikel 339 i TEUF.
3. ENISA fastsætter i sine interne forretningsgange bestemmelser om, hvordan de i stk. 1 og 2 omhandlede regler om fortrolighed gennemføres i praksis.
4. Bestyrelsen beslutter, såfremt det er nødvendigt for udførelsen af ENISA's opgaver, at tillade ENISA at behandle klassificerede oplysninger. I så fald vedtager ENISA efter aftale med Kommissionens tjenestegrene sikkerhedsregler, der bygger på sikkerhedsprincipperne i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443⁽²⁶⁾ og 2015/444⁽²⁷⁾. Disse sikkerhedsregler skal omfatte bestemmelser om udveksling, behandling og lagring af klassificerede oplysninger.

*Artikel 28***Aktindsigt**

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 finder anvendelse på ENISA's dokumenter.
2. Bestyrelsen vedtager de praktiske bestemmelser til gennemførelse af forordning (EF) nr. 1049/2001 senest den 28. december 2019.
3. De beslutninger, som ENISA træffer efter artikel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001, kan gøres til genstand for en klage til Den Europæiske Ombudsmand i henhold til artikel 228 i TEUF eller en klage indbragt for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 263 i TEUF.

KAPITEL IV

Opstilling og struktur for ENISA's budget

Artikel 29

Opstilling af ENISA's budget

1. Hvert år udarbejder den administrerende direktør et udkast til overslag over ENISA's indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår og forelægger det for bestyrelsen ledsaget af et udkast til stillingsfortegnelse. Der skal være balance mellem indtægter og udgifter.
2. Hvert år vedtager bestyrelsen på grundlag af udkastet til overslag et overslag over ENISA's indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår.
3. Bestyrelsen fremsender senest den 31. januar hvert år overslaget, der skal være en del af udkastet til det samlede programmeringsdokument, til Kommissionen og de tredjelande, som Unionen har indgået aftaler med som omhandlet i artikel 42, stk. 2.
4. På grundlag af dette overslag opfører Kommissionen i forslaget til Unionens almindelige budget de overslag, den skønner nødvendige for stillingsfortegnelsen, og de bidrag, der skal ydes over Unionens almindelige budget, og fremsender overslaget til Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med artikel 314 i TEUF.
5. Europa-Parlamentet og Rådet godkender bevillingen af bidraget fra Unionen til ENISA.
6. Europa-Parlamentet og Rådet vedtager ENISA's stillingsfortegnelse.
7. Bestyrelsen vedtager ENISA's budget sammen med det samlede programmeringsdokument. ENISA's budget bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af Unionens almindelige budget. Om nødvendigt tilpasser bestyrelsen ENISA's budget og dets samlede programmeringsdokument i overensstemmelse med Unionens almindelige budget.

Artikel 30

Struktur for ENISA's budget

1. Uden at det berører andre ressourcer, udgøres ENISA's indtægter af:
 - a) et bidrag fra Unionens almindelige budget
 - b) formålsbestemte indtægter med henblik på specifikke udgiftsposter i overensstemmelse med de finansielle bestemmelser omhandlet i artikel 32
 - c) EU-finansiering i form af delegationsaftaler eller ad hoc-tilskud i overensstemmelse med de finansielle bestemmelser omhandlet i artikel 32 og med bestemmelserne i de relevante instrumenter til gennemførelse af Unionens politikker
 - d) bidrag fra tredjelande, der deltager i ENISA's arbejde, som omhandlet i artikel 42
 - e) eventuelle frivillige bidrag fra medlemsstaterne i form af pengebeløb eller naturalier.Medlemsstater, der yder frivillige bidrag i henhold til første afsnit litra e), kan ikke påberåbe sig nogen specifikke rettigheder eller tjenester som følge heraf.

2. ENISA's udgifter omfatter udgifter til personale, administrativ og teknisk bistand, infrastruktur og driftsudgifter samt udgifter som følge af kontrakter med tredjemand.

Artikel 31

Gennemførelse af ENISA's budget

1. Den administrerende direktør er ansvarlig for gennemførelsen af ENISA's budget.
2. Kommissionens interne revisor varetager i forhold til ENISA de samme funktioner, som er tildelt denne i forhold til Kommissionens tjenestegrene.
3. ENISA's regnskabsfører sender det foreløbige årsregnskab (år N) til Kommissionens regnskabsfører og Revisionsretten senest den 1. marts i det følgende regnskabsår (år N+1).
4. Ved modtagelsen af Revisionsrettens bemærkninger om ENISA's foreløbige årsregnskab i henhold til artikel 246 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽²⁸⁾ opstiller ENISA's regnskabsfører på eget ansvar ENISA's endelige årsregnskab og forelægger det for bestyrelsen til udtalelse.
5. Bestyrelsen afgiver en udtalelse om ENISA's endelige årsregnskab.
6. Den administrerende direktør sender senest den 31. marts i år N + 1 beretningen om budgetforvaltningen og den økonomiske forvaltning til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten.
7. ENISA's regnskabsfører sender senest den 1. juli i år N+1 ENISA's endelige årsregnskab ledsaget af bestyrelsens udtalelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionens regnskabsfører og Revisionsretten.
8. ENISA's regnskabsfører sender på samme dato som fremsendelsen af ENISA's endelige årsregnskaber ligeledes en forvaltningserklæring, der dækker disse endelige årsregnskaber, til Revisionsretten, med kopi til Kommissionens regnskabsfører.
9. Den administrerende direktør offentliggør ENISA's endelige regnskab i Den Europæiske Unions Tidende senest den 15. november i år N+1.
10. Den administrerende direktør sender senest den 30. september i år N + 1 Revisionsretten et svar på dens bemærkninger og sender ligeledes en kopi af svaret til bestyrelsen og Kommissionen.
11. Hvis Europa-Parlamentet anmoder derom, forelægger den administrerende direktør alle de oplysninger, der er nødvendige for, at dechargeproceduren for det pågældende regnskabsår kan forløbe tilfredsstillende, for Europa-Parlamentet, jf. artikel 261, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046.
12. Efter henstilling fra Rådet meddeler Europa-Parlamentet inden den 15. maj i år N + 2 den administrerende direktør decharge for gennemførelsen af budgettet for år N.

Artikel 32

Finansielle bestemmelser

De finansielle bestemmelser for ENISA vedtages af bestyrelsen efter høring af Kommissionen. Disse finansielle bestemmelser må kun afvige fra delegeret forordning (EU) nr. 1271/2013, hvis dette er særligt nødvendigt for ENISA's drift, og Kommissionen på forhånd har givet sit samtykke.

*Artikel 33***Bekæmpelse af svig**

1. For at lette bekæmpelsen af svig, korrupsion og andre retsstridige handlinger i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽²⁹⁾ tiltræder ENISA senest den 28. december 2019 den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)⁽³⁰⁾. ENISA vedtager passende bestemmelser, som skal finde anvendelse på ENISA's medarbejdere, under anvendelse af den model, der findes i bilaget til nævnte aftale.
2. Revisionsretten har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmødtagere, kontrahenter og underkontrahenter, som har modtaget EU-midler gennem ENISA.
3. OLAF kan foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, i overensstemmelse med de bestemmelser og procedurer, der er fastsat i forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽³¹⁾ for at fastslå, om der har været svig, korrupsion eller andre ulovlige aktiviteter til skade for Unionens finansielle interesser i forbindelse med tilskud eller en kontrakt, der finansieres af ENISA.
4. Uden at det berører stk. 1, 2 og 3, skal ENISA's samarbejdsaftaler med tredjelande eller internationale organisationer, kontrakter, tilskudsftaler og afgørelser om ydelse af tilskud indeholde bestemmelser, der udtrykkeligt giver Revisionsretten og OLAF beføjelse til at foretage denne kontrol og disse undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

*KAPITEL V**Personale**Artikel 34***Generelle bestemmelser**

Tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte samt de regler, som EU-institutionerne i fællesskab har vedtaget for anvendelsen af tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte, gælder for ENISA's personale.

*Artikel 35***Privilegier og immuniteter**

Protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, finder anvendelse på ENISA og dets personale.

*Artikel 36***Den administrerende direktør**

1. Den administrerende direktør ansættes i en stilling som midlertidigt ansat ved ENISA i henhold til artikel 2, litra a), i ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte.

2. Den administrerende direktør udnævnes af bestyrelsen på grundlag af en liste over kandidater, som Kommissionen foreslår, efter en åben og gennemsigtig udvælgelsesprocedure.
3. Med henblik på indgåelsen af ansættelseskontrakten med den administrerende direktør repræsenteres ENISA af formanden for bestyrelsen.
4. Før udnævnelsen indbydes den ansøger, bestyrelsen har valgt, til at afgive en redegørelse for Europa-Parlamentets relevante udvalg og besvare spørgsmål fra medlemmerne.
5. Den administrerende direktørs mandatperiode er fem år. Ved udløbet af denne periode foretager Kommissionen en vurdering af den administrerende direktørs resultater og ENISA's fremtidige opgaver og udfordringer i betragtning.
6. Afgørelser om udnævnelse og afskedigelse af den administrerende direktør og om forlængelse af dennes mandatperiode træffes af bestyrelsen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 2.
7. Bestyrelsen kan på grundlag af et forslag fra Kommissionen, der tager hensyn til den i stk. 5 omhandlede vurdering, forlænge den administrerende direktørs mandatperiode én gang for en periode på fem år.
8. Bestyrelsen underretter Europa-Parlamentet, hvis den har til hensigt at forlænge den administrerende direktørs mandatperiode. Inden for tre måneder inden forlængelsen af mandatperioden afgiver den administrerende direktør, såfremt denne indbydes hertil, en redegørelse for Europa-Parlamentets relevante udvalg og besvarer medlemmernes spørgsmål.
9. En administrerende direktør, hvis mandatperiode er blevet forlænget, kan ikke deltage i endnu en udvælgelsesprocedure til den samme stilling.
10. Den administrerende direktør kan kun afskediges ved en afgørelse truffet af bestyrelsen efter forslag fra Kommissionen.

Artikel 37

Udstationerede nationale eksperter og andet personale

1. ENISA kan gøre brug af udstationerede nationale eksperter og andet personale, der ikke er ansat af ENISA. Tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte gælder ikke for sådanne ansatte.
2. Bestyrelsen vedtager en afgørelse, der fastlægger regler for udstationering af nationale eksperter til ENISA.

KAPITEL VI

Generelle bestemmelser vedrørende ENISA

Artikel 38

ENISA's retlige status

1. ENISA er et EU-organ og har status som juridisk person.
2. ENISA har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan navnlig erhverve og afhænde fast ejendom og løsure og optræde som part i retssager.

3. ENISA repræsenteres af den administrerende direktør.

Artikel 39

ENISA's ansvar

1. ENISA's ansvar i kontraktforhold reguleres af den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.
2. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse i en kontrakt, som ENISA har indgået.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal ENISA erstatte skader, der er forvoldt af ENISA eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv, i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer.
4. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i tvister vedrørende skadeserstatninger som omhandlet i stk. 3.
5. Det personlige ansvar for ENISA's ansatte over for ENISA reguleres i de ansættelsesvilkår, der gælder for ENISA's personale.

Artikel 40

Sprogordning

1. Rådets forordning nr. 1 finder anvendelse på ENISA⁽³²⁾. Medlemsstaterne og andre organer, der er udpeget af medlemsstaterne, kan henvende sig til ENISA og modtage svar på det af EU-institutionernes officielle sprog, de ønsker.
2. De oversættelsesopgaver, der er påkrævet i forbindelse med ENISA's virksomhed, udføres af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer.

Artikel 41

Beskyttelse af personoplysninger

1. ENISA's behandling af personoplysninger er omfattet af forordning (EU) 2018/1725.
2. Bestyrelsen vedtager gennemførelsesbestemmelser som omhandlet i artikel 45, stk. 3, i forordning (EU) 2018/1725. Bestyrelsen kan vedtage yderligere foranstaltninger, der er nødvendige med henblik på ENISA's anvendelse af forordning (EU) 2018/1725.

Artikel 42

Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

1. I det omfang det er nødvendigt for at nå de i denne forordning fastsatte mål, kan ENISA samarbejde med kompetente myndigheder i tredjelande og/eller med internationale organisationer. I det øjemed kan ENISA etablere samarbejdsordninger med myndigheder i tredjelande og internationale organisationer på betingelse af Kommissionens forudgående godkendelse. Disse samarbejdsordninger må ikke skabe retlige forpligtelser for Unionen og dens medlemsstater.

2. Tredjelande, som har indgået aftaler med Unionen herom, kan deltage i ENISA's arbejde. Der fastlægges i henhold til de relevante bestemmelser i disse aftaler samarbejdsordninger, hvori navnlig arten og omfanget af disse landes deltagelse i ENISA's arbejde fastsættes, samt på hvilken måde deltagelsen i ENISA's arbejde skal ske, og der fastsættes bestemmelser om deltagelse i initiativer iværksat af ENISA, om økonomiske bidrag og om personale. Hvad angår personaleanliggender, skal disse samarbejdsordninger under alle omstændigheder overholde tjenestemandsvedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte.

3. Bestyrelsen vedtager en strategi for forbindelser med tredjelande og internationale organisationer for så vidt angår spørgsmål, der hører under ENISA's kompetenceområde. Kommissionen sikrer, at ENISA arbejder inden for sit mandat og den eksisterende institutionelle ramme, ved at indgå en passende samarbejdsordning med den administrerende direktør.

Artikel 43

Sikkerhedsregler for beskyttelse af følsomme ikkeklassificerede oplysninger og klassificerede oplysninger

Efter høring af Kommissionen vedtager ENISA sikkerhedsregler, der bygger på sikkerhedsprincipperne i Kommissionens sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af følsomme ikkeklassificerede oplysninger og EUCI som fastsat i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 og (EU, Euratom) 2015/444. ENISA's sikkerhedsforskrifter skal omfatte bestemmelser om udveksling, behandling og lagring af sådanne oplysninger.

Artikel 44

Hjemstedsaftale og driftsvilkår

1. De nødvendige bestemmelser vedrørende de lokaler, der skal stilles til rådighed for ENISA i værtsmedlemsstaten, og de faciliteter, der skal stilles til rådighed af værtsmedlemsstaten, samt de særlige regler i værtsmedlemsstaten, der finder anvendelse på ENISA's administrerende direktør, bestyrelsesmedlemmerne, ENISA's personale og deres familiemedlemmer, fastsættes i en hjemstedsaftale mellem ENISA og værtsmedlemsstaten, der indgås, efter at bestyrelsen har godkendt den.

2. ENISA's værtsmedlemsstat sikrer de bedst mulige betingelser for, at ENISA kan fungere efter hensigten, idet der tages hensyn til stedets tilgængelighed, tilbud om tilstrækkelige uddannelsesfaciliteter for personalets børn, tilstrækkelig adgang til arbejdsmarkedet, social sikring og lægebehandling for personalets børn og ægtefæller.

Artikel 45

Administrativ kontrol

ENISA's virke er underlagt Den Europæiske Ombudsmands tilsyn i overensstemmelse med artikel 228 i TEUF.

AFSNIT III

RAMMEBESTEMMELSER FOR CYBERSIKKERHEDSCERTIFICERING*Artikel 46***Europæisk ramme for cybersikkerhedscertificering**

1. Den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering etableres for at forbedre betingelserne for det indre markeds funktion ved at øge cybersikkerhedsniveauet i Unionen og muliggøre en harmoniseret tilgang på EU-plan til europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger for at skabe et digitalt indre marked for IKT-produkter, -tjenester og -processer.
2. Den europæiske ramme for cybersikkerhedscertificering definerer en mekanisme til fastlæggelse af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger og til attestering af, at IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er evalueret i overensstemmelse med sådanne ordninger, opfylder de fastlagte sikkerhedskrav med henblik på at beskytte tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten eller fortroligheden af data, der lagres, overføres eller behandles, eller de dermed forbundne funktioner eller tjenester, der tilbydes i eller er tilgængelige via disse produkter, tjenester og processer, i hele deres livscyklus.

*Artikel 47***Unionens rullende arbejdsprogram for europæisk cybersikkerhedscertificering**

1. Kommissionen offentliggør et rullende arbejdsprogram for europæisk cybersikkerhedscertificering («Unionens rullende arbejdsprogram»), som opstiller strategiske prioriteter for fremtidige europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger.
2. Unionens rullende arbejdsprogram skal navnlig omfatte en liste over IKT-produkter, -tjenester og -processer eller kategorier heraf, der vil kunne drage fordel af at være omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.
3. Tilføjelse af bestemte IKT-produkter, -tjenester og -processer eller -kategorier heraf i Unionens rullende arbejdsprogram skal være begrundet på baggrund af et eller flere af følgende forhold:
 - a) tilgængeligheden og udviklingen af nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger, der omfatter en bestemt kategori af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, og navnlig for så vidt angår risikoen for fragmentering
 - b) relevant EU- eller national ret eller politik
 - c) efterspørgslen på markedet
 - d) udviklingen i cybertrusselsbilledet
 - e) anmodning om udarbejdelse af et specifikt forslag til ordning fra ECCG.
4. Kommissionen tager behørigt hensyn til udtalelserne om udkastet til Unionens rullende arbejdsprogram fra ECCG og Cybersikkerhedscertificeringsgruppen for Interessenter.
5. Det første af Unionens rullende arbejdsprogrammer offentliggøres senest den 28. juni 2020. Unionens rullende arbejdsprogram ajourføres mindst en gang hvert tredje år eller oftere, om nødvendigt.

*Artikel 48***Anmodning om en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning**

1. Kommissionen kan anmode ENISA om at udarbejde et forslag til ordning eller om revision af en eksisterende cybersikkerhedscertificeringsordning på grundlag af Unionens rullende arbejdsprogram.
2. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen eller ECCG anmode ENISA om at udarbejde et forslag til ordning eller om revision af en eksisterende ordning, som ikke er omfattet af Unionens rullende arbejdsprogram. Unionens rullende arbejdsprogram ajourføres i overensstemmelse hermed.

*Artikel 49***Udarbejdelse, vedtagelse og revision af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning**

1. Efter anmodning fra Kommissionen i henhold til artikel 48 udarbejder ENISA et forslag til ordning, som opfylder kravene i artikel 51, 52 og 54.
2. Efter anmodning fra ECCG i henhold til artikel 48, stk. 2, kan ENISA udarbejde et forslag til ordning, som opfylder kravene i artikel 51, 52 og 54. Afviser ENISA en sådan anmodning, begrundes det afvisningen. Enhver afgørelse om afvisning af en sådan anmodning træffes af bestyrelsen.
3. Under udarbejdelsen af forslaget til ordning hører ENISA alle relevante interessenter ved hjælp af en formel, åben, gennemsigtig og inklusiv høringsproces.
4. For hvert forslag til ordning nedsætter ENISA en ad hoc-arbejdsgruppe i overensstemmelse med artikel 20, stk. 4, med henblik på at stille specifik rådgivning og ekspertise til rådighed for ENISA.
5. ENISA arbejder tæt sammen med ECCG. ECCG yder ENISA bistand og ekspertrådgivning i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til ordning og vedtager en udtalelse om forslaget til ordning.
6. ENISA tager størst muligt hensyn til ECCG's udtalelse, før det fremsender forslaget til ordning udarbejdet i overensstemmelse med stk. 3, 4 og 5 til Kommissionen. ECCG's udtalelse er ikke bindende for ENISA, og en manglende udtalelse forhindrer heller ikke ENISA i at fremsende forslaget til ordning til Kommissionen.
7. Kommissionen kan på grundlag af det af ENISA udarbejdede forslag til ordning vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester og -processer, der opfylder kravene i artikel 51, 52 og 54. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 66, stk. 2,
8. ENISA evaluerer mindst hvert femte år hver vedtagen europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning under hensyntagen til tilbagemeldinger fra interesserede parter. Om nødvendigt kan Kommissionen eller ECCG anmode ENISA om at påbegynde processen med at udvikle et revideret forslag til ordning i overensstemmelse med artikel 48 og nærværende artikel.

*Artikel 50***Websted om europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger**

1. ENISA vedligeholder et dedikeret websted, der oplyser om og reklamerer for de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, herunder oplysninger med hensyn til europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, som ikke

længere er gyldige, og med hensyn til europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, der er trukket tilbage eller udløbet, og med hensyn til registeret over links til cybersikkerhedsoplysninger, der er stillet til rådighed i overensstemmelse med artikel 55.

2. I givet fald skal webstedet omhandlet i stk. 1 også angive de nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger, som er blevet erstattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Artikel 51

Sikkerhedsmål for europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger

En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning skal være udformet til, alt efter relevans, som minimum at opfylde følgende sikkerhedsmål:

- a) beskyttelse af data, som lagres, overføres eller på anden måde behandles, mod utilsigtet eller uautoriseret lagring, behandling, adgang eller offentliggørelse i hele IKT-produktets, -tjenestens eller -processens livscyklus
- b) beskyttelse af data, som lagres, overføres eller på anden måde behandles, mod utilsigtet eller uautoriseret ødelæggelse, tab eller ændring eller manglende tilgængelighed i hele IKT-produktets, -tjenestens eller -processens livscyklus
- c) autoriserede personer, programmer eller maskiner kan udelukkende tilgå de data, tjenester eller funktioner, som de har adgangsrret til
- d) identifikation af og dokumentation for kendt afhængighed og kendte sårbarheder
- e) registrering af, hvilke data, funktioner eller tjenester der er tilgået, anvendt eller på anden måde behandlet, på hvilket tidspunkt og af hvem
- f) det er muligt at kontrollere, hvilke data, tjenester og funktioner der er tilgået, anvendt eller på anden måde behandlet, på hvilket tidspunkt og af hvem
- g) verifikation af, at IKT-produkter, -tjenester og -processer ikke indeholder kendte sårbarheder
- h) hurtig genetablering af tilgængelighed af og adgang til data, tjenester og funktioner i tilfælde af en fysisk eller teknisk hændelse
- i) at IKT-processer, -tjenester og -processer er sikre som følge af standardindstillinger og indbygget sikkerhed
- j) IKT-produkter, -tjenester og -processer er forsynet med ajourført software og hardware, der ikke indeholder offentligt kendte sårbarheder, og som har mekanismer til sikker opdatering.

Artikel 52

Tillidsniveauer for europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger

1. En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan angive et eller flere af følgende tillidsniveauer for IKT- produkter, -tjenester og -processer: »grundlæggende«, »betydeligt« eller »højt«. Tillidsniveauet skal afspejle det risikoniveau, der er forbundet med den tilsigtede anvendelse af IKT-produktet, -tjenesten eller -processen, hvad angår sandsynligheden for og virkningen af en hændelse.

2. Europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer skal henvide til et tillidsniveau, der er angivet i den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning, i henhold til hvilken den europæiske cybersikkerhedsattest eller EU-overensstemmelseserklæringen er udstedt.
3. De sikkerhedskrav, som svarer til tillidsniveauet, skal fremgå af den relevante europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning, herunder de tilsvarende sikkerhedsfunktioner og den tilsvarende grad af stringens og dybde i den evaluering, som IKT-produktet, -tjenesten eller processen skal undergå.
4. Attesten eller EU-overensstemmelseserklæringen skal henvide til tekniske specifikationer, standarder og hertil knyttede procedurer, herunder tekniske kontroller, hvis formål er at mindske risikoen for eller forhindre cybersikkerhedshændelser.
5. En europæisk cybersikkerhedsattest eller EU-overensstemmelseserklæring, der henviser til tillidsniveauet »grundlæggende«, skal give sikkerhed for, at de IKT-produkter, -tjenester og -processer, som attesten eller EU-overensstemmelseserklæringen er udstedt for, opfylder de tilsvarende sikkerhedskrav, herunder sikkerhedsfunktioner, og at de er blevet evalueret på et niveau, der har til formål at minimere de kendte grundlæggende risici for hændelser og cyberangreb. Evalueringsaktiviteterne skal som minimum omfatte en gennemgang af den tekniske dokumentation. Hvis en sådangennemgang ikke er hensigtsmæssig, anvendes andre evalueringsaktiviteter med tilsvarende virkning.
6. En europæisk cybersikkerhedsattest, der henviser til tillidsniveauet »betydeligt«, skal give sikkerhed for, at de IKT-produkter, -tjenester og -processer, som attesten er udstedt for, opfylder de tilsvarende sikkerhedskrav, herunder sikkerhedsfunktioner, og at de er blevet evalueret på et niveau, der har til formål at minimere kendte cybersikkerhedsrisici og risikoen for hændelser og cyberangreb udført af aktører med begrænsede færdigheder og ressourcer. Evalueringsaktiviteterne skal som minimum omfatte følgende: en gennemgang med henblik på at påvise, at der ikke er offentligt kendte sårbarheder, og afprøvning med henblik på at påvise, at IKT-produkterne, tjenesterne eller -processerne udfører de nødvendige sikkerhedsfunktioner korrekt. Hvis sådanne evalueringsaktiviteter ikke er hensigtsmæssige, anvendes andre evalueringsaktiviteter med tilsvarende virkning.
7. En europæisk cybersikkerhedsattest, der henviser til tillidsniveauet »højt«, skal give sikkerhed for, at de IKT-produkter, -tjenester og -processer, som attesten er udstedt for, opfylder de tilsvarende sikkerhedskrav, herunder sikkerhedsfunktioner, og at de er blevet evalueret på et niveau, der har til formål at minimere risikoen for avancerede cyberangreb udført af aktører med betydelige færdigheder og ressourcer. Evalueringsaktiviteterne skal som minimum omfatte følgende: en gennemgang med henblik på at påvise, at der ikke er offentligt kendte sårbarheder, afprøvning med henblik på at påvise, at IKT-produkterne, -tjenesterne eller -processerne udfører de nødvendige sikkerhedsfunktioner korrekt med den mest avancerede teknologi, samt en vurdering af deres modstandsdygtighed over for drevne angribere ved hjælp af penetrationstest. Hvis sådanne evalueringsaktiviteter ikke er hensigtsmæssige, anvendes andre aktiviteter med tilsvarende virkning.
8. En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan fastsætte flere evalueringsniveauer, alt efter hvor stringent og omfattende den anvendte evalueringsmetodologi er. Hvert enkelt evalueringsniveau skal svare til et af tillidsniveauerne og være defineret ved en passende kombination af tillidskomponenter.

Artikel 53

Selvurdering af overensstemmelse

1. En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan tillade, at der foretages selvurdering af overensstemmelse, som producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer har det fulde

ansvar for. Selvvurdering af overensstemmelse er kun tilladt i forhold til IKT-produkter, -tjenester og -processer med lav risiko svarende til tillidsniveauet »grundlæggende«.

2. Producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer kan udstede en EU-overensstemmelseserklæring, hvoraf det fremgår, at det er blevet påvist, at de krav, som er fastsat i ordningen, er opfyldt. Ved at udstede en sådan erklæring står producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer inde for, at IKT-produktet, -tjenesten eller -processen stemmer overens med den pågældende ordnings krav.

3. Producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer stiller EU-overensstemmelseserklæringen, den tekniske dokumentation og alle øvrige relevante oplysninger vedrørende IKT-produkternes eller -tjenesternes overensstemmelse med ordningen til rådighed for den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed som omhandlet i artikel 58, stk. 1, i den periode, der er fastsat i den tilsvarende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning. En kopi af EU-overensstemmelseserklæringen indgives til den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed og til ENISA.

4. Udstedelse af en EU-overensstemmelseserklæring er frivillig, medmindre andet er fastsat i EU-retten eller i medlemsstaternes ret.

5. EU-overensstemmelseserklæringer skal anerkendes i alle medlemsstater.

Artikel 54

Elementer i europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger

1. En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning skal som minimum omfatte følgende elementer:

a) certificeringsordningens genstand og omfang, herunder typer eller kategorier af IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet

b) en klar beskrivelse af formålet med ordningen, og af hvordan de valgte standarder, evalueringsmetoder og tillidsniveauer svarer til behovene hos de tilsigtede brugere af ordningen

c) henvisninger til de internationale, europæiske eller nationale standarder, der anvendes ved evalueringen, eller, hvis der ikke foreligger sådanne standarder, eller de ikke er hensigtsmæssige, henvisninger til tekniske specifikationer, som opfylder kravene i bilag II til forordning (EU) nr. 1025/2012, eller, hvis sådanne specifikationer ikke foreligger, til tekniske specifikationer eller andre cybersikkerhedskrav, der er defineret i den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning

d) et eller flere tillidsniveauer, hvor det er relevant

e) en angivelse af, om selvvurdering af overensstemmelse er tilladt i henhold til ordningen

f) hvor det er relevant, specifikke eller yderligere krav, der gælder for overensstemmelsesvurderingsorganerne for at sikre deres tekniske kompetence til at evaluere cybersikkerhedskravene

g) de specifikke evalueringskriterier og -metoder, der skal anvendes, herunder typen af evaluering, for at påvise, at de sikkerhedsmål omhandlet i artikel 51 er nået

h) hvor det er relevant, de til certificering nødvendige oplysninger, som en ansøger skal videregende eller på anden måde stille til rådighed for overensstemmelsesvurderingsorganerne

i) hvis ordningen fastsætter mærker eller etiketter, omstændighederne under hvilke sådanne mærker eller etiketter kan anvendes

j) regler for overvågning af IKT-produkters, -tjenesters- og -processers overensstemmelse med de europæiske cybersikkerhedsattesters eller EU-overensstemmelseserklæringernes krav, herunder mekanismer til at dokumentere den fortsatte overholdelse af de angivne cybersikkerhedskrav

k) hvor det er relevant, betingelserne for udstedelse, opretholdelse, forlængelse og fornyelse af den europæiske cybersikkerhedsattest samt betingelserne for udvidelse eller indskrænkning af certificeringens omfang

l) regler om følgerne for IKT-produkter, -tjenester og -processer, som er blevet certificeret, eller for hvilke en EU-overensstemmelseserklæring er udstedt, men som ikke overholder kravene i ordningen

m) regler om, hvordan hidtil uopdagede cybersikkerhedssårbarheder i IKT-produkter, -tjenester og -processer skal indberettes og håndteres

n) hvor det er relevant, regler om overensstemmelsesvurderingsorganers opbevaring af optegnelser

o) angivelse af nationale eller internationale cybersikkerhedscertificeringsordninger, som dækker samme type eller kategorier af IKT-processer, -produkter og -tjenester, sikkerhedskrav, evalueringskriterier og -metoder samt tillidsniveauer

p) indholdet af og formatet for de europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringerne, der skal udstedes

q) tilgængelighedsperioden af den EU-overensstemmelseserklæring, den tekniske dokumentation og alle de øvrige relevante oplysninger, der skal stilles til rådighed af producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer

r) den maksimale gyldighedsperiode for europæiske cybersikkerhedsattester udstedt i henhold til ordningen

s) politikken for offentliggørelse af europæiske cybersikkerhedsattester, der er udstedt, ændret eller tilbagetrukket i henhold til ordningen

t) betingelserne for gensidig anerkendelse af certificeringsordninger med tredjelande

u) hvor det er relevant, reglerne for en eventuel peervurderingsmekanisme, der ved ordningen er oprettet for de myndigheder eller organer, der udsteder europæiske cybersikkerhedsattester for tillidsniveauet »højt« i henhold til artikel 56, stk. 6. En sådan mekanisme berører ikke det peerreview, der er fastsat i artikel 59

v) format og procedurer, der skal følges af producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, når de giver og ajourfører de supplerende cybersikkerhedsoplysninger i overensstemmelse med artikel 55.

2. De krav, der er anført i den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning, skal være i overensstemmelse med eventuelle relevante retlige krav, navnlig krav som følge af harmoniseret EU-ret.

3. Hvis det er fastsat i en bestemt EU-retsakt, kan en attest eller en EU-overensstemmelseserklæring udstedt i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning anvendes til at påvise en formodning om overensstemmelse med kravene i den pågældende retsakt.

4. I mangel af harmoniseret EU-ret kan medlemsstaternes ret også fastsætte, at en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan anvendes til at skabe en formodning om overensstemmelse med retlige krav.

Artikel 55

Supplerende cybersikkerhedsoplysninger for certificerede IKT-produkter, -tjenester og -processer

1. Producenter og udbydere af certificerede IKT-produkter, -tjenester eller -processer eller af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, for hvilke en EU-overensstemmelseserklæring er udstedt, gør følgende supplerende cybersikkerhedsoplysninger offentligt tilgængelige:

- a) vejledning og anbefalinger for at bistå slutbrugere med sikker konfiguration, installation, ibrugtagning, drift og vedligeholdelse af IKT-produkterne eller -tjenesterne
- b) den periode, hvor slutbrugere tilbydes sikkerhedsstøtte, navnlig for så vidt angår tilgængelighed af cybersikkerhedsrelaterede opdateringer
- c) producentens eller udbyderens kontaktoplysninger og accepterede metoder til modtagelse af sårbarhedsoplysninger fra slutbrugere og sikkerhedsforskere
- d) en henvisning til onlineregistre over offentliggjorte sårbarheder vedrørende det pågældende IKT-produkt eller den pågældende IKT-tjeneste eller -proces og til eventuel relevant cybersikkerhedsrådgivning.

2. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, skal være tilgængelige i elektronisk form og forblive tilgængelige og opdateres om nødvendigt mindst indtil udløbet af den tilsvarende europæiske cybersikkerhedsattest eller EU-overensstemmelseserklæring.

Artikel 56

Cybersikkerhedscertificering

1. IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er certificeret i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som er vedtaget i medfør af artikel 49, formodes at overholde kravene i en sådan ordning.

2. Cybersikkerhedscertificeringen skal være frivillig, medmindre andet er fastsat i EU-retten eller i medlemsstaternes ret.

3. Kommissionen vurderer regelmæssigt effektiviteten og anvendelsen af de vedtagne europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, og hvorvidt en bestemt europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning skal gøres obligatoriske ved hjælp af relevant EU-ret for at sikre et tilstrækkeligt cybersikkerhedsniveau for IKT-produkter, -tjenester og -processer i Unionen og forbedre det indre markeds funktion. Den første sådanne vurdering skal foretages senest den 31. december 2023 og efterfølgende vurderinger mindst hvert andet år derefter. Kommissionen identificerer på grundlag af resultatet af disse vurderinger de IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet af en eksisterende certificeringsordning, og som skal omfattes af en obligatorisk certificeringsordning. Som en prioritet fokuserer Kommissionen på de sektorer i bilag II til direktiv (EU) 2016/1148, som skal vurderes senest to år efter vedtagelsen af den første europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning.

Ved udarbejdelsen af vurderingen skal Kommissionen:

- a) tage hensyn til foranstaltningernes indvirkning på producenter og udbydere af sådanne IKT-produkter, -tjenester og -processer og på brugerne i form af omkostninger ved disse foranstaltninger samt de samfundsmæssige eller økonomiske fordele som følge af det forventede øgede sikkerhedsniveau for de pågældende IKT-produkter, -tjenester og -processer

-
- b) tage hensyn til eksistensen og gennemførelsen af relevant ret i medlemsstaterne eller tredjelande
- c) gennemføre en åben, gennemsigtig og inklusiv høringsproces med alle relevante interessenter og medlemsstater
- d) tage hensyn til eventuelle gennemførelsesfrister og overgangsforanstaltninger eller -perioder under hensyntagen til navnlig foranstaltningens mulige indvirkning på producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer, herunder SMV'er
- e) foreslå den hurtigste og mest effektive måde, hvorpå overgangen fra frivillige til obligatoriske certificeringsordninger skal gennemføres.
4. De overensstemmelsesvurderingsorganer, der er omhandlet i artikel 60, udsteder europæiske cybersikkerhedsattester i henhold til nærværende artikel på grundlag af de kriterier, der fremgår af den europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning, som Kommissionen har vedtaget i medfør af artikel 49, idet de henviser til tillidsniveauet »grundlæggende« eller »betydeligt«.
5. Uanset stk. 4 kan det i behørigt begrundede tilfælde fastsættes i en specifik europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, at en europæisk cybersikkerhedsattest i medfør af denne ordning kun må udstedes af et offentligt organ. Et sådant organ skal være en af følgende:
- a) en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed som omhandlet i artikel 58, stk. 1, eller
- b) et offentligt organ, der er akkrediteret som overensstemmelsesvurderingsorgan i medfør af artikel 60, stk. 1.
6. I tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning vedtaget i medfør af artikel 49 indeholder krav om tillidsniveau »højt«, kan den europæiske cybersikkerhedsattest i henhold til den pågældende ordning kun udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed eller i følgende tilfælde af et overensstemmelsesvurderingsorgan:
- a) efter at den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed på forhånd har godkendt hver enkelt europæisk cybersikkerhedsattest, som er udstedt af et overensstemmelsesvurderingsorgan, eller
- b) på grundlag af den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds generelle delegation af opgaven med at udstede sådanne europæiske cybersikkerhedsattester til et overensstemmelsesvurderingsorgan.
7. Den fysiske eller juridiske person, der indgiver IKT-produkter, -tjenester eller -processer til certificering, stiller alle oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre certificeringsproceduren, til rådighed for den i artikel 58 omhandlede nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, hvis denne myndighed er det organ, der udsteder den europæiske cybersikkerhedsattest, eller for det i artikel 60 omhandlede overensstemmelsesvurderingsorgan.
8. Indehaveren af en europæisk cybersikkerhedsattest underretter den myndighed eller det organ, der er omhandlet i stk. 7, om eventuelle efterfølgende opdagede sårbarheder eller uregelmæssigheder i forbindelse med det certificerede IKT-produkt, den certificerede IKT-proces eller den certificerede IKT-tjenestes sikkerhed, som kan have en indvirkning på overholdelsen af de med certificeringen forbundne krav. Vedkommende organ eller myndighed sender hurtigst muligt disse oplysninger til den pågældende nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed.
9. En europæisk cybersikkerhedsattest udstedes for den periode, som er fastsat i den pågældende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning, og kan fornyes, såfremt de relevante krav fortsat er opfyldt.

10. En europæisk cybersikkerhedsattest udstedt i henhold til denne artikel skal anerkendes i alle medlemsstater.

Artikel 57

Nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger og -attester

1. Nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger og de tilknyttede procedurer for IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, ophører med at have virkning fra det tidspunkt, der fastsættes i den gennemførelsesretsakt, som vedtages i medfør af artikel 49, stk. 7, uden at dette dog berører nærværende artikels stk. 3. Nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger og de tilknyttede procedurer for IKT-produkter, -tjenester og -processer, der ikke er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, består fortsat.
2. Medlemsstaterne må ikke indføre nye nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester og -processer, som allerede er omfattet af en gældende europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.
3. Eksisterende attester, som blev udstedt i henhold til nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger og omfattes af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, forbliver gyldige indtil deres udløbsdato.
4. Med henblik på at undgå fragmentering af det indre marked meddeler medlemsstaterne initiativer vedrørende udarbejdelse af nye nationale cybersikkerhedscertificeringsordninger til Kommissionen og ECCG.

Artikel 58

Nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder

1. Hver medlemsstat udpeger en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder på sit område eller udpeger efter aftale med en anden medlemsstat en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder, der er etableret i denne anden medlemsstat, som ansvarlig for overvågningsopgaverne i den udpegede medlemsstat.
2. Hver medlemsstat underretter Kommissionen om de udpegede nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheders identitet. Hvis en medlemsstat udpeger mere end én myndighed, underretter den også Kommissionen om de opgaver, som hver af disse myndigheder er blevet pålagt.
3. Uden at det berører artikel 56, stk. 5, litra a), og artikel 56, stk. 6, skal hver national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed med hensyn til dens organisation, finansieringsbeslutninger, retlige struktur og beslutningstagning være uafhængig af de enheder, som den fører tilsyn med.
4. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheders aktiviteter vedrørende udstedelse af europæiske cybersikkerhedsattester omhandlet i artikel 56, stk. 5, litra a), og artikel 56, stk. 6, er strengt adskilt fra deres tilsynsaktiviteter i nærværende artikel, og at disse aktiviteter udføres uafhængigt af hinanden.
5. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder har tilstrækkelige ressourcer til at udøve deres beføjelser og udføre deres opgaver på en virkningsfuld og effektiv måde.

6. Med henblik på en effektiv gennemførelse af denne forordning er det hensigtsmæssigt, at nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder deltager i ECCG på en aktiv, effektiv, virkningsfuld og sikker måde.

7. Nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder skal:

a) føre tilsyn med og håndhæve regler, der indgår i de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger i henhold til artikel 54, stk. 1, litra j), til overvågning af, at IKT-produkter, -tjenester og -processer opfylder kravene i de europæiske cybersikkerhedsattester, der er udstedt på deres respektive område, i samarbejde med andre relevante markedsovervågningsmyndigheder

b) overvåge og håndhæve de forpligtelser, som påhviler producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er etableret på deres respektive område, og som foretager selvurdering af overensstemmelse, navnlig forpligtelserne fastsat i artikel 53, stk. 2 og 3, og i den tilsvarende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning

c) aktivt bistå og støtte de nationale akkrediteringsorganer med overvågning af og tilsyn med overensstemmelsesvurderingsorganers aktiviteter med henblik på denne forordning, uden at det berører artikel 60, stk. 3

d) overvåge og føre tilsyn med de aktiviteter, der udføres af de i artikel 56, stk. 5, omhandlede offentlige organer

e) hvis det er relevant, bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer i henhold til artikel 60, stk. 3, og begrænse, suspendere eller inddrage eksisterende bemyndigelse i tilfælde af, at overensstemmelsesvurderingsorganer overtræder kravene i denne forordning

f) behandle klager fra fysiske eller juridiske personer i forbindelse med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, eller i forbindelse med EU-overensstemmelseserklæringer udstedt i henhold til artikel 53 samt undersøge genstanden for klagen i relevant omfang og underrette klageren om forløbet og resultatet af undersøgelsen inden for en rimelig frist

g) forelægge en årlig sammenfattende rapport om de aktiviteter, der er udført i henhold til litra b), c) og d) eller stk. 8, for ENISA og ECCG

h) samarbejde med andre nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller andre offentlige myndigheder, herunder ved at dele oplysninger om mulige tilfælde af IKT-processers, -produkters og -tjenesters manglende overholdelse af denne forordnings eller specifikke europæiske cybersikkerhedscertificeringsordningers krav, og

i) overvåge den relevante udvikling inden for cybersikkerhedscertificering.

8. Hver national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed skal mindst have følgende beføjelser:

a) at kunne anmode overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer om at forelægge alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver

b) at kunne udføre undersøgelser i form af audit af overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere deres overholdelse af dette afsnit

c) i overensstemmelse med national ret at kunne træffe passende foranstaltninger til at sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer overholder bestemmelserne i denne forordning eller en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning

d) at kunne få adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at udføre undersøgelser i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes processuelle regler

e) i overensstemmelse med national ret at kunne tilbagekalde europæiske cybersikkerhedsattester, der er udstedt af de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, hvis sådanne attester ikke overholder bestemmelserne i denne forordning eller i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning

f) at kunne pålægge sanktioner i overensstemmelse med national ret, jf. artikel 65, og at kunne kræve øjeblikkeligt ophør af overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i denne forordning.

9. De nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder skal samarbejde med hinanden og Kommissionen ved navnlig at udveksle oplysninger, erfaringer og god praksis med hensyn til cybersikkerhedscertificering og tekniske spørgsmål vedrørende IKT-produkters, -tjenesters og -processers cybersikkerhed.

Artikel 59

Peerreview

1. For at opnå ensartede standarder i hele Unionen for så vidt angår europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer underkastes nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder peerreview.

2. Peerreviews skal foregå på grundlag af fornuftige og gennemsigtige evalueringskriterier og -procedurer, navnlig med hensyn til strukturelle krav, krav til menneskelige ressourcer og proceskrav samt fortrolighed og klager.

3. Ved peerreviews vurderes:

a) hvis det er relevant, hvorvidt de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheders aktiviteter vedrørende udstedelse af europæiske cybersikkerhedsattester omhandlet i artikel 56, stk. 5, litra a), og artikel 56, stk. 6, er strengt adskilt fra deres tilsynsaktiviteter i artikel 58, og hvorvidt disse aktiviteter udføres uafhængigt af hinanden

b) procedurerne for tilsyn med og håndhævelse af reglerne for overvågning af, at IKT-produkter, -tjenester og -processer overholder europæiske cybersikkerhedsattester i henhold til artikel 58, stk. 7, litra a)

c) procedurerne for overvågning og håndhævelse af forpligtelserne for producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer i henhold til artikel 58, stk. 7, litra b)

d) procedurerne for overvågning og bemyndigelse af og tilsyn med overensstemmelsesvurderingsorganernes aktiviteter

e) hvis det er relevant, hvorvidt personalet i myndigheder eller organer, der udsteder attester for tillidsniveauet »højt« i henhold til artikel 56, stk. 6, har den fornødne ekspertise.

4. Peerreviews foretages af mindst to nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder fra andre medlemsstater og af Kommissionen og mindst hvert femte år. ENISA kan deltage i peerreviews.
5. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger en plan for peerreviews, som omfatter en periode på mindst fem år, og kriterierne for sammensætning af peerreviewhold, metode til peerreviews samt tidsplan, hyppighed og andre opgaver i forbindelse dermed. I forbindelse med vedtagelsen af disse gennemførelsesretsakter tager Kommissionen behørigt hensyn til ECCG's betragtninger. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 66, stk. 2.
6. Resultaterne af peerreviews gennemgås af ECCG, som udarbejder sammenfatninger, der kan offentliggøres, og som om nødvendigt udsteder retningslinjer eller henstillinger om tiltag eller foranstaltninger, der skal træffes af de berørte enheder.

Artikel 60

Overensstemmelsesvurderingsorganer

1. Overensstemmelsesvurderingsorganerne akkrediteres af nationale akkrediteringsorganer, der er udpeget i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008. Sådant akkreditering udstedes kun, hvis overensstemmelsesvurderingsorganet opfylder kravene i bilaget til nærværende forordning.
2. I tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedsattest udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a), og artikel 56, stk. 6, akkrediteres den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds certificeringsorgan som et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til nærværende artikels stk. 1.
3. Hvis europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger fastsætter specifikke eller yderligere krav i henhold til artikel 54, stk. 1, litra f), må kun overensstemmelsesvurderingsorganer, der opfylder disse krav, bemyndiges af den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed til at udføre opgaver i henhold til sådanne ordninger.
4. Akkreditering som omhandlet i stk. 1 udstedes til overensstemmelsesvurderingsorganerne for en periode på højst fem år og kan fornys på samme betingelser, såfremt overensstemmelsesvurderingsorganet stadig opfylder de i denne artikel fastsatte krav. Nationale akkrediteringsorganer træffer inden for en rimelig tidsfrist alle passende foranstaltninger med henblik på at begrænse, suspendere eller tilbagekalde akkrediteringen af et overensstemmelsesvurderingsorgan udstedt i henhold til stk. 1, hvis betingelserne for akkrediteringen ikke eller ikke længere er opfyldt, eller hvis overensstemmelsesvurderingsorganet overtræder denne forordning.

Artikel 61

Anmeldelse

1. For hver europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning underretter de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder Kommissionen om de overensstemmelsesvurderingsorganer, der er akkrediteret og, hvor det er relevant, bemyndiget i henhold til artikel 60, stk. 3, til at udstede europæiske cybersikkerhedsattester på specifikke tillidsniveauer, jf. artikel 52. De nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder underretter Kommissionen om eventuelle senere ændringer heraf hurtigst muligt.
2. Et år efter ikrafttrædelsen af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning offentliggør Kommissionen en liste over de overensstemmelsesvurderingsorganer, som er anmeldt under den pågældende ordning, i Den Europæiske Unions Tidende.

3. Modtager Kommissionen en anmeldelse efter udløbet af den periode, der er omhandlet i stk. 2, offentliggør den ændringerne af listen over anmeldte overensstemmelsesvurderingsorganer i Den Europæiske Unions Tidende inden for to måneder fra datoen for modtagelsen af denne anmeldelse.

4. En national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed kan anmode Kommissionen om at fjerne et overensstemmelsesvurderingsorgan, der er anmeldt af den pågældende myndighed, fra den i stk. 2 omhandlede liste over anmeldte overensstemmelsesvurderingsorganer. Kommissionen offentliggør de dertil svarende ændringer af listen i Den Europæiske Unions Tidende inden for en måned fra datoen for modtagelsen af den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds anmodning.

5. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger vilkår, formater og procedurer for anmeldelserne omhandlet i stk. 1. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 66, stk. 2.

Artikel 62

Den Europæiske Cybersikkerhedscertificeringsgruppe

1. Den Europæiske Cybersikkerhedscertificeringsgruppe (»ECCG«) oprettes.
2. ECCG sammensættes af repræsentanter for nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller repræsentanter for andre relevante nationale myndigheder. Et medlem af ECCG kan ikke repræsentere mere end to medlemsstater.
3. Interessenter og relevante tredjeparter kan indbydes til at deltage i ECCG's møder og til at deltage i dens arbejde.
4. Gruppen har følgende opgaver:
 - a) at rådgive og bistå Kommissionen i dens arbejde med at sikre en konsekvent gennemførelse og anvendelse af dette afsnit, herunder navnlig hvad angår Unionens rullende arbejdsprogram, cybersikkerhedscertificeringspolitik, koordinering af politiske tiltag og udarbejdelse af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger
 - b) at bistå, rådgive og samarbejde med ENISA i forbindelse med udarbejdelse af forslag til ordninger i henhold til artikel 49
 - c) at vedtage en udtalelse om forslag til ordning udarbejdet af ENISA i henhold til artikel 49
 - d) at anmode ENISA om at udarbejde et forslag til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning i henhold til artikel 48, stk. 2
 - e) at vedtage udtalelser til Kommissionen vedrørende vedligeholdelse og revision af eksisterende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger
 - f) at undersøge relevante udviklinger inden for cybersikkerhedscertificering og udveksle oplysninger og god praksis om cybersikkerhedscertificeringsordninger
 - g) at fremme samarbejdet mellem nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder i henhold til dette afsnit gennem kapacitetsopbygning og udveksling af oplysninger, herunder navnlig ved at indføre metoder til effektiv udveksling af oplysninger vedrørende cybersikkerhedscertificeringsanliggender
 - h) at støtte gennemførelsen af peervurderingsmekanismer i overensstemmelse med de regler, som er fastsat i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning i henhold til artikel 54, stk. 1, litra u)

i) at lette europæiske cybersikkerhedscertificeringsordningers tilpasning til internationalt anerkendte standarder, herunder ved at gennemgå eksisterende europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger og, hvis det er relevant, fremsætte henstillinger til ENISA om at indlede dialog med relevante internationale standardiseringsorganisationer for at afhjælpe utilstrækkeligheder eller mangler i de tilgængelige internationalt anerkendte standarder.

5. Med bistand fra ENISA varetager Kommissionen ECCG's formandskab, og Kommissionen varetager en sekretariatsfunktion for ECCG i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, litra e).

Artikel 63

Ret til at indgive klage

1. Fysiske og juridiske personer har ret til at indgive klage til udstederen af en europæisk cybersikkerhedsattest eller, når klagen vedrører en europæisk cybersikkerhedsattest udstedt af et overensstemmelsesvurderingsorgan i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, til den relevante nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed.

2. Den myndighed eller det organ, som klage er indgivet til, underretter klageren om forløbet af sagen og om den trufne afgørelse samt om retten til effektive retsmidler, jf. artikel 64.

Artikel 64

Ret til effektive retsmidler

1. Uanset eventuelle administrative eller andre udenretslige midler har fysiske og juridiske personer ret til effektive retsmidler med hensyn til:

a) afgørelser truffet af den myndighed eller det organ, der er omhandlet i artikel 63, stk. 1, herunder, hvis det er relevant, vedrørende uretmæssig udstedelse, manglende udstedelse eller anerkendelse af en europæisk cybersikkerhedsattest, som de pågældende fysiske eller juridiske personer er indehaver af

b) en undladelse af at reagere på en klage, der er indgivet til den myndighed eller det organ, der er omhandlet i artikel 63, stk. 1.

2. En sag i medfør af denne artikel anlægges ved domstolene i den medlemsstat, hvor den myndighed eller det organ, mod hvem retsmidlet søges, er beliggende.

Artikel 65

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af bestemmelserne i dette afsnit og i tilfælde af overtrædelser af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver straks Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger og underretter den om alle senere ændringer, der berører dem.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 66***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5, stk. 4, litra b), i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

*Artikel 67***Evaluering og revision**

1. Senest den 28. juni 2024 og hvert femte år derefter vurderer Kommissionen virkningen og effektiviteten af ENISA's arbejde og af dets arbejdsmetoder, et eventuelt behov for at ændre ENISA's mandat og de finansielle virkninger af en sådan eventuel ændring. Evalueringen skal tage hensyn til enhver tilbagemelding til ENISA som reaktion på dets aktiviteter. Hvis Kommissionen finder, at der ikke længere er grund til at videreføre driften af ENISA i lyset af de mål, det mandat og de opgaver, som ENISA er tillagt, kan Kommissionen foreslå, at denne forordning ændres med hensyn til de bestemmelser, der vedrører ENISA.
2. Evalueringen skal også vurdere virkningen og effektiviteten af bestemmelserne i afsnit III med hensyn til målene om at sikre et tilstrækkeligt niveau for IKT-produkters, -tjenesters og -processers cybersikkerhed i Unionen og forbedre det indre markeds funktion.
3. I evalueringen skal det også vurderes, om væsentlige cybersikkerhedskrav for adgang til det indre marked er nødvendige for at undgå, at IKT-produkter, -tjenester og -processer, der ikke opfylder grundlæggende cybersikkerhedskrav, kommer ind på EU-markedet.
4. Senest den 28. juni 2024 og hvert femte år derefter sender Kommissionen en rapport om evalueringen og dens konklusioner til Europa-Parlamentet, Rådet og bestyrelsen. Resultaterne i denne rapport offentliggøres.

*Artikel 68***Ophævelse og succession**

1. Forordning (EU) nr. 526/2013 ophæves med virkning fra den 27. juni 2019.
2. Henvisninger til forordning (EU) nr. 526/2013 og til ENISA som oprettet ved nævnte forordning fortolkes som henvisninger til nærværende forordning og til ENISA som oprettet ved nærværende forordning.
3. ENISA som oprettet ved denne forordning succederer ENISA som oprettet ved forordning (EU) nr. 526/2013 med hensyn til ethvert ejendomsforhold, enhver aftale, enhver retlig forpligtelse, enhver ansættelseskontrakt, enhver økonomisk forpligtelse og ethvert økonomisk ansvar. Alle afgørelser vedtaget af bestyrelsen og forretningsudvalget i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 526/2013 forbliver gyldige, forudsat at de er i overensstemmelse med nærværende forordning.

4. ENISA oprettes for en ubegrænset periode fra den 27. juni 2019.
5. Den administrerende direktør, der er udpeget i henhold til artikel 24, stk. 4, i forordning (EU) nr. 526/2013, fortsætter som og udøver sine opgaver som ENISA's administrerende direktør, jf. nærværende forordnings artikel 20, for den resterende del af den administrerende direktørs mandatperiode. De øvrige vilkår i vedkommendes kontrakt fortsætter uændret.
6. Bestyrelsens medlemmer og deres stedfortrædere, der er udpeget i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 526/2013, forsætter som og udøver deres funktioner som bestyrelse, jf. nærværende forordnings artikel 15, for den resterende del af deres mandatperiode.

Artikel 69

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.
2. Artikel 58, 60, 61, 63, 64 og 65 finder anvendelse fra den 28. juni 2021.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 17. april 2019.

På Europa-Parlamentets vegne

A. TAJANI

Formand

På Rådets vegne

G. CIAMBA

Formand

- (1) EUT C 227 af 28.6.2018, s. 86.
- (2) EUT C 176 af 23.5.2018, s. 29.
- (3) Europa-Parlamentets holdning af 12.3.2019 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 9.4.2019.
- (4) Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).
- (5) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 526/2013 af 21. maj 2013 om Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 460/2004 (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 41).
- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 460/2004 af 10. marts 2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed (EUT L 77 af 13.3.2004, s. 1).
- (7) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1007/2008 af 24. september 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 460/2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed for så vidt angår agenturets mandatperiode (EUT L 293 af 31.10.2008, s. 1).
- (8) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 580/2011 af 8. juni 2011 om ændring af forordning (EF) nr. 460/2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed for så vidt angår agenturets mandatperiode (EUT L 165 af 24.6.2011, s. 3).
- (9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen (EUT L 194 af 19.7.2016, s. 1).
- (10) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).
- (11) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).
- (12) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).
- (13) Afgørelse 2004/97/EF, Euratom truffet ved fælles aftale mellem repræsentanterne for medlemsstaterne, forsamlet på stats- og regeringschefniveau, den 13. december 2003 om fastlæggelse af hjemstedet for visse af Den Europæiske Unions kontorer og agenturer (EUT L 29 af 3.2.2004, s. 15).
- (14) EUT C 12 af 13.1.2018, s. 1.
- (15) Kommissionens henstilling (EU) 2017/1584 af 13. september 2017 om en koordineret reaktion på væsentlige cybersikkerhedshændelser og -kriser (EUT L 239 af 19.9.2017, s. 36).
- (16) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).
- (17) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).
- (18) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).
- (19) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).
- (20) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EUT L 241 af 17.9.2015, s. 1).
- (21) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).
- (22) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).
- (23) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73).
- (24) EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1.
- (25) Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1271/2013 af 30. september 2013 om rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i artikel 208 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 328 af 7.12.2013, s. 42).
- (26) Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).
- (27) Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).
- (28) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).
- (29) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).
- (30) EFT L 136 af 31.5.1999, s. 15.
- (31) Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).
- (32) Forordning nr. 1 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område (EFT 17 af 6.10.1958, s. 385/58).

KRAV, DER SKAL OPFYLDES AF OVERENSSTEMMELSESVURDERINGSORGANER

Overensstemmelsesvurderingsorganer, som ønsker at blive akkrediteret, skal opfylde følgende krav:

1. Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal oprettes i henhold til national lovgivning og være en juridisk person.
2. Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal være et tredjepartsorgan, der er uafhængigt af den organisation eller de IKT-produkter, -tjenester eller -processer, som det vurderer.
3. Et organ, der er medlem af en erhvervsorganisation og/eller brancheforening, som repræsenterer virksomheder, der er involveret i udformning, fremstilling, levering, sammenbygning, brug eller vedligeholdelse af IKT-produkter, -tjenester eller -processer, som det vurderer, kan anses for at være et overensstemmelsesvurderingsorgan, forudsat at det er påvist, at det er uafhængigt, og at der ikke foreligger nogen interessekonflikt.
4. Overensstemmelsesvurderingsorganerne, deres øverste ledelse og de personer, der er ansvarlige for udførelsen af overensstemmelsesvurderingsopgaverne, må ikke være konstruktør, producent, leverandør, installatør, køber, ejer, bruger eller vedligeholder af det IKT-produkt, den IKT-tjeneste eller den IKT-proces, der vurderes, eller repræsentere nogen af disse parter. Dette forbud udelukker ikke, at overensstemmelsesvurderingsorganet bruger de IKT-produkter, der er vurderet og nødvendige for, at det kan udføre sit arbejde, eller brug af sådanne IKT-produkter til personlige formål.
5. Overensstemmelsesvurderingsorganerne, deres øverste ledelse og de personer, der er ansvarlige for at udføre overensstemmelsesvurderingsopgaverne, må ikke være direkte involveret i udformning, fremstilling eller konstruktion, markedsføring, installation, anvendelse eller vedligeholdelse af de IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der vurderes, eller repræsentere parter, der er involveret i disse aktiviteter. Overensstemmelsesvurderingsorganerne, deres øverste ledelse og de personer, der er ansvarlige for at udføre overensstemmelsesvurderingsopgaverne, må ikke deltage i aktiviteter, som kan være i strid med deres objektivitet og integritet i forbindelse med deres overensstemmelsesvurderingsaktiviteter. Dette forbud gælder navnlig rådgivningstjenester.
6. Hvis et overensstemmelsesvurderingsorgan ejes eller drives af en offentlig enhed eller institution, skal der sikres uafhængighed og fravær af interessekonflikter mellem den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed og overensstemmelsesvurderingsorganet, og dette skal dokumenteres.
7. Overensstemmelsesvurderingsorganet skal sikre, at dets dattervirksomheders og underentreprenørers aktiviteter ikke påvirker fortroligheden, objektiviteten og uvildigheden af dets overensstemmelsesvurderingsaktiviteter.
8. Overensstemmelsesvurderingsorganet og dets personale skal udføre overensstemmelsesvurderingsaktiviteter med den størst mulige faglige integritet og den nødvendige tekniske kompetence på det specifikke område og ikke påvirkes af nogen form for pression og incitament, som kan have indflydelse på deres afgørelser eller resultaterne af deres overensstemmelsesvurderingsaktiviteter, herunder pression og incitament af økonomisk art, særlig fra personer eller grupper af personer, som har en interesse i resultaterne af disse aktiviteter.

9. Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal kunne gennemføre alle de overensstemmelsesvurderingsopgaver, som det pålægges i henhold til denne forordning, uanset om disse opgaver udføres af overensstemmelsesvurderingsorganet selv eller på dets vegne og på dets ansvar. Enhver underentreprise eller høring af eksternt personale skal dokumenteres behørigt, må ikke omfatte mellemænd og skal være genstand for en skriftlig aftale, som blandt andet dækker fortrolighed og interessekonflikter. Det pågældende overensstemmelsesvurderingsorgan skal påtage sig det fulde ansvar for de opgaver, der udføres.

10. Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal til enhver tid og for hver overensstemmelsesvurderingsprocedure og hver type, kategori eller underkategori af IKT-produkter, -tjenester eller -processer have følgende til rådighed i nødvendigt omfang:

- a) personale med teknisk viden og tilstrækkelig og relevant erfaring til at udføre overensstemmelsesvurderingsopgaverne
- b) beskrivelser af de procedurer, i overensstemmelse med hvilke overensstemmelsesvurdering skal foretages, for at sikre gennemsigtighed i og mulighed for at reproducere disse procedurer. Det skal have indført hensigtsmæssige politikker og procedurer, som skelner mellem de opgaver, som det udfører i sin egenskab af organ anmeldt i henhold til artikel 61, og dets andre aktiviteter
- c) procedurer, der sætter det i stand til at udføre sine aktiviteter under behørig hensyntagen til en virksomheds størrelse, den sektor, som den opererer inden for, og dens struktur, til graden af kompleksitet af det pågældende IKT-produkts, den pågældende IKT-tjenestes eller den pågældende IKT-proces teknologi og til fremstillingsprocessens karakter af masse- eller serieproduktion.

11. Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal have de fornødne midler til at udføre de tekniske og administrative opgaver i forbindelse med overensstemmelsesvurderingsaktiviteterne på en egnet måde og skal have adgang til alt nødvendigt udstyr og alle nødvendige faciliteter.

12. De personer, som skal udføre overensstemmelsesvurderingsaktiviteterne, skal have:

- a) en solid teknisk og faglig uddannelse omfattende alle overensstemmelsesvurderingsaktiviteter
- b) et tilstrækkeligt kendskab til kravene vedrørende de overensstemmelsesvurderinger, de foretager, og den nødvendige bemyndigelse til at udføre sådanne vurderinger
- c) et tilstrækkeligt kendskab til og en tilstrækkelig forståelse af de gældende krav og prøvningsstandarder
- d) den nødvendige færdighed i at udarbejde de attester, redegørelser og rapporter, som dokumenterer, at overensstemmelsesvurderingerne er blevet foretaget.

13. Der skal være garanti for uvildigheden af overensstemmelsesvurderingsorganerne, deres øverste ledelse, de personer, der er ansvarlige for at udføre overensstemmelsesvurderingsaktiviteterne, og eventuelle underleverandører.

14. Aflønningen af et overensstemmelsesvurderingsorgans øverste ledelse og af de personer, der er ansvarlige for at udføre overensstemmelsesvurderingsaktiviteterne, må ikke afhænge af, hvor mange overensstemmelsesvurderinger det udfører, eller hvordan vurderingerne falder ud.

15. Overensstemmelsesvurderingsorganer skal tegne en ansvarsforsikring, medmindre medlemsstaten er ansvarlig i henhold til sin nationale ret, eller medlemsstaten selv er direkte ansvarlig for overensstemmelsesvurderingen.

16. Et overensstemmelsesvurderingsorgan og dets personale, udvalg, dattervirksomheder, underentreprenører og eventuelle tilknyttede organer eller personalet i et overensstemmelsesvurderingsorgans eksterne organer skal opretholde fortrolighed og har tavshedspligt med hensyn til alle oplysninger, de kommer i besiddelse af ved udførelsen af deres overensstemmelsesvurderingsopgaver i henhold til denne forordning eller enhver bestemmelse i national ret, som gennemfører denne forordning, undtagen hvis offentliggørelse kræves i henhold til EU-retten eller en medlemsstats ret, som sådanne personer er omfattet af, og undtagen over for de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor aktiviteterne udføres. Intellektuelle ejendomsrettigheder skal beskyttes. Overensstemmelsesvurderingsorganet skal have indført dokumenterede procedurer for så vidt angår kravene i dette punkt.

17. Med undtagelse af punkt 16 forhindrer kravene i dette bilag, at der udveksles tekniske oplysninger og reguleringsmæssig vejledning mellem et overensstemmelsesvurderingsorgan og en person, der ansøger om certificering, eller der overvejer at ansøge om certificering.

18. Overensstemmelsesvurderingsorganer skal fungere i henhold til et sæt konsekvente, retfærdige og rimelige vilkår og betingelser under hensyntagen til interesserne for SMV'er for så vidt angår gebyrer.

19. Overensstemmelsesvurderingsorganer skal opfylde kravene i den relevante standard, som er blevet harmoniseret i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 med henblik på akkrediteringen af overensstemmelsesvurderingsorganer, der foretager certificering af IKT-produkter, -tjenester eller -processer.

20. Overensstemmelsesvurderingsorganer skal sikre, at prøvningslaboratorier, der anvendes til overensstemmelsesvurdering, opfylder kravene i den relevante standard, som er blevet harmoniseret i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 med henblik på akkrediteringen af laboratorier, der gennemfører prøvning.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Udpegning af Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2. Cybersikkerhedscertificeringsmyndighedens opgaver og beføjelser
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.3. Sanktioner ved overtrædelse af regler om cybersikkerhedscertificering
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler, som er nødvendige for anvendelsen af forordningen om cybersikkerhed
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klima- og miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til hensigt at bringe dansk ret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 881/2019 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed) om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed). Forordningen har som overordnet formål at højne cybersikkerheden på det fælles-europæiske marked i den fortsatte digitale udvikling af samfundet.

Forordningen om cybersikkerhed trådte i kraft den 27. juni 2019 og indfører bl.a. en fælles europæisk ramme for certificering af informations- og kommunikationsteknologier (»IKT«) – nærmere bestemt IKT-produkter, -tjenester og -processer. Flere bestemmelser i forordningen kræver, at der foretages visse gennemførelsesforanstaltninger for medlemsstaterne i relation til cybersikkerhedscertificering, herunder at der udpeges en national myndighed for certificering af cybersikkerhed. Disse bestemmelser finder anvendelse fra den 28. juni 2021, hvorfor lovforslaget bør træde i kraft i overensstemmelse hermed.

Forordningen om cybersikkerhed har direkte virkning i Danmark, hvilket betyder, at der som udgangspunkt ikke må være anden dansk lovgivning, der regulerer cybersikker-

hedscertificeringsordninger, i det omfang dette er reguleret i forordningen.

Danmark er således forpligtet til at indrette dansk lovgivning i overensstemmelse med forordningens bestemmelser med virkning fra den 28. juni 2021.

2. Lovforslagets baggrund

Hver gang data lagres, transmitteres og behandles elektronisk, er der en potentiel risiko for at tilgængeligheden, integriteten og fortroligheden kompromitteres. Brud på cybersikkerhed forårsager hvert år økonomisk skade på europæiske virksomheder og økonomien som helhed. Tyveri af forretningshemmeligheder, personoplysninger, forstyrrelse af tjenester og infrastrukturer undergraver borgernes grundlæggende rettigheder og svækker tilliden til brug af den digitale teknologi, som gør det muligt at få adgang til, redigere, overføre og gemme information (net- og informationsteknologi).

Området for certificering af cybersikkerhed har ikke tidligere været reguleret i hverken Danmark eller EU. Som en konsekvens heraf er der kun effektive cybersikkerhedscertificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester og -processer i nogle få medlemsstater.

I mangel af en harmoniseringslovgivning er der i dag forskelle i de ordninger og standarder, som medlemsstaterne bruger og opretter. Det vil sige, at de tekniske og organisa-

toriske krav, testmetoder og certificeringsprocedurer for cybersikkerhed er divergerende og forhindrer et sammenhængende digitalt indre marked.

I værste fald kan et IKT-produkt, -tjeneste eller -proces, der opfylder cybersikkerhedskravene i én medlemsstat, ikke markedsføres i en anden. Som en konsekvens heraf kan en virksomhed i dag risikere at skulle gennemgå flere certificeringsprocedurer i forskellige medlemsstater for at kunne tilbyde et produkt på flere markeder. Som et eksempel fra kapitel 1 i forslaget til forordningen om cybersikkerhed fra 2017 (Proposal for a regulation of the European Parliament and of The Council on ENISA, the »EU Cybersecurity Agency«, and repealing Regulation (EU) 526/2013, and on Information and Communication Technology cybersecurity certification (»Cybersecurity Act«), The European Commission, Brussels 13.9.2017) følger det, at en producent af en elektronisk, trådløs enhed til fjernaflæsning (smart meter), der ønsker at sælge sit produkt i tre medlemsstater, f.eks. Tyskland, Frankrig og England, i øjeblikket skal overholde tre forskellige certificeringsordninger, herunder kommerciel produktassurance (CPA) i Storbritannien, Certification de Sécurité de Premier Niveau (CSPN) i Frankrig og en specifik beskyttelsesprofil baseret på fælles kriterier i Tyskland. Det medfører høje udgifter og administrative byrder for de pågældende virksomheder, og at det indre marked splittes op.

Som en reaktion på udfordringerne med cybersikkerhed er der i EU i de senere år vedtaget forskellige retsakter for at styrke cybersikkerhedsniveauet. I 2013 blev Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) oprettet. Agenturet rådgiver og bistår EU's institutioner om cybersikkerhed og videreføres ved vedtagelsen af forordningen, men med nyt mandat. ENISA skal – udover som hidtil at støtte de europæiske institutioner, medlemsstaterne og erhvervslivet i adressering, reaktion og især forhindring af problemer med net- og informationssikkerheden – også samle og fremme arbejdet med cybersikkerhedscertificering på EU-plan.

Forordningen om cybersikkerhed har to overordnede formål: Dels skal mål, opgaver og organisatoriske forhold fastlægges for ENISA (forordningens afsnit II), og dels skal der etableres en ramme for europæisk cybersikkerhedscertificering (forordningens afsnit III). Samtlige bestemmelser i forordningens afsnit II vedrørende ENISA er allerede trådt i kraft. Med lovforslaget fastsættes der således alene bestemmelser vedrørende certificering af cybersikkerhed.

Cybersikkerhedscertificering af IKT-produkter, -tjenester og -processer skal være med til at nedbryde handelshindringer i EU og sikre den nødvendige tiltro til informations- og kommunikationsteknologien i europæisk regi. Producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer får mulighed for at certificere produkter, tjenester og processer og derved attestere, at visse nærmere angivne sikkerhedskrav overholdes. Dette gælder f.eks. beskyttelsen af data mod utilsigtet eller uautoriseret brug og genetablering af tilgængelighed i tilfælde af fysiske eller tekniske hændelser.

Certificering garanterer ikke i sig selv, at IKT-produk-

ter, -tjenesten eller -processen har et passende sikkerhedsniveau. Certificeringen garanterer, at sikkerheden i et produkt er evalueret på et vist niveau. Dermed angives i hvilken grad, man kan have tillid til produktets cybersikkerhed. Virksomhederne får samtidig en konkurrencefordel ved at kunne markedsføre et certificeret produkt, tjeneste eller proces, og kunder og brugere kan få præcise oplysninger om, hvilket tillidsniveau det pågældende produkt, tjeneste eller proces er certificeret på.

Certificering spiller en vigtig rolle for styrkelsen af tilliden til produkter, tjenester og processer, men kan samtidigt være omkostningskrævende. Anvendelsen af certificering af cybersikkerhed er ifølge forordningens artikel 56, stk. 2, som hovedregel frivillig. Dette skyldes bl.a., at behovet for certificering kan variere i forhold til både det enkelte produkt, tjeneste og proces, den specifikke brug heraf og ikke mindst den hurtige teknologiske udvikling. Bestemte ordninger kan på sigt gøres obligatoriske, hvis Kommissionen vurderer det nødvendigt for at sikre et tilstrækkeligt cybersikkerhedsniveau for IKT-produkter, -tjenester og -processer, jf. forordningens artikel 56, stk. 3. På samme måde kan de enkelte medlemsstater vedtage obligatorisk certificering i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. Medlemsstaterne har altså mulighed for på nationalt plan at fravige det EU-retlige udgangspunktet om frivillig certificering.

En fælleseuropæisk, harmoniseret certificeringsordning er gyldig og anerkendt i alle medlemsstater og indfører en mulighed for »one-stop-shop« for virksomheder, som ønsker at få deres produkt, tjeneste eller proces certificeret. Virksomhederne kan via certificering blive indehavere af en cybersikkerhedsattest, der bekræfter overensstemmelsen med en europæisk certificeringsordning, og som er gyldig i alle medlemsstater. Virksomhederne vil derved kunne reducere omkostninger til forskellige nationale og internationale certificeringsordninger og derved få lettere adgang til at operere grænseoverskridende på det indre marked.

Certificering er en formel dokumentation for evaluering af produkter, tjenester og processer. Evalueringen foretages af et uafhængigt og akkrediteret overensstemmelsesvurderingsorgan med baggrund i et defineret sæt af kriterier. Et organ udsteder et certifikat – en cybersikkerhedsattest – der angiver, at IKT-produkter, -tjenester og -processer overholder specificerede krav til cybersikkerhed. Den enkelte europæiske cybersikkerhedsattest kan eventuelt henvise til et af tillidsniveauerne grundlæggende, betydeligt og højt. Tillidsniveauerne afhænger af stringensen og dybden i evalueringen af produkterne, tjenesterne og processerne, og er tilknyttet tekniske specifikationer, standarder, procedurer og kontroller, hvis formål er at afbøde eller forhindre brud på cybersikkerheden.

Forordningen om cybersikkerhed giver i visse tilfælde mulighed for selvurdering af overensstemmelse. Selvurdering vil kun være mulig for producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer med lav risiko, der svarer til tillidsniveauet grundlæggende. En europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning kan dermed som et al-

ternativ til certificering tillade, at producenter eller udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer kan udstede en EU-overensstemmelseserklæring, hvoraf det fremgår, at kravene i en relevant cybersikkerhedscertificeringsordning er opfyldt. Dermed indestår producenten eller udbyderen – og ikke et overensstemmelsesvurderingsorgan – for, at IKT-produktet, -tjenesten eller -processen er i overensstemmelse med den pågældende certificeringsordning.

Der fastsættes ikke med dette lovforslag direkte og operationelle certificeringsordninger. Det vil være selve certificeringsordningen, som identificerer de specifikke IKT-produkter, -tjenester og -processer, der er omfattet, og som fastlægger den detaljerede specifikation af kravene til cybersikkerhed, herunder relevante standarder og tekniske specifikationer, de specifikke evalueringskriterier og testmetoder samt niveauet af sikkerhed, jf. forordningens artikel 54.

De europæiske certificeringsordninger for cybersikkerhed udarbejdes af ENISA i samarbejde med interessenter og den europæiske cybersikkerhedscertificeringsgruppe (ECCG), hvor det er aftalt, at Danmark er repræsenteret ved Center for Cybersikkerhed, Erhvervsstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen. Ordningerne vedtages endeligt af Kommissionen i form af gennemførelsesretsakter efter fremgangsmåden i forordningens artikel 49.

ENISA er ansvarlig for et dedikeret websted med oplysninger om europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, jf. forordningens artikel 50. Webstedet skal oplyse om og reklamere for de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, herunder oplyse om europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, som ikke længere er gyldige. Europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer, der er trukket tilbage eller udløbet, skal også fremgå af webstedet, ligesom producenter og udbyderes vejledninger, anbefalinger og henvisninger efter forordningens artikel 55 også skal fremgå af webstedet.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Udpegning af Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed

3.1.1. Gældende ret

Der findes ikke gældende regler om cybersikkerhedscertificering i Danmark og dermed regler om udpegning af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed. Med lovforslaget fastsættes derfor bestemmelser vedrørende et hidtil ulovreguleret område.

I EU er der med fastsættelsen af bestemmelser om en fælles europæisk cybersikkerhedscertificeringsramme også tale om ny regulering. Forordningen om cybersikkerhed erstatter forordning (EU) nr. 526/2013 om ENISA, som i sin tid erstattede forordning (EF) nr. 460/2004 om oprettelsen af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed. Det er dermed først med forordningen om cybersikkerhed, at der på EU-niveau fastsættes bestemmelser om cybersikkerhedscertificering.

Uanset den manglende regulering i Danmark og EU er certificering af cybersikkerhed noget, som danske virksomheder og offentlige myndigheder i dag benytter sig af i et vist omfang. Det reelle omfang af certificering af cybersikkerhed i Danmark er dog ikke kortlagt.

Derudover er Danmark som stat i visse sammenhænge forpligtet til at behandle information på en nærmere bestemt måde. Det gælder f.eks., hvor Danmark i regi af NATO- eller EU-samarbejdet modtager klassificeret information, og hvor behandlingen heraf f.eks. kan kræve certificering, jf. Justitsministeriets cirkulære af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt.

Sikkerhedsstyrelsen udfører i dag en række opgaver, som indholdsmæssigt har ligheder med de opgaver, der skal udføres efter forordningen om cybersikkerhed. Sikkerhedsstyrelsen bemyndiger overensstemmelsesvurderingsorganer inden for f.eks. fyrværkeri og gassikkerhedsområdet, fører tilsyn med certificering inden for bl.a. metrologi- og autorisationsområdet og markedsovervåger et stort antal produkters CE- og energimærkning. Dette sker bl.a. efter regler i lovebekendtgørelse nr. 2 af 3. januar 2019 om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler, lov nr. 61 af 30. januar 2018 om sikkerhed for gasanlæg og gasinstallationer (gassikkerhedsloven), lov nr. 1518 af 18. december 2018 om erhvervsfremme, lovebekendtgørelse nr. 30 af 11. januar 2019 om autorisation af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og lov nr. 799 af 9. juni 2020 om produkter og markedsovervågning, og regler udstedt i medfør disse love.

3.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af præambelbetragtning nr. 101 i forordningen om cybersikkerhed, at der bør udpeges en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder, og at der kan være tale om eksisterende eller nye myndigheder. Derudover fremgår en række opgaver af præambelbetragtning nr. 102, som den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed bør udføre, herunder overvågning, håndhævelse, bistand til nationale akkrediteringsorganer, klagebehandling og samarbejde med andre myndigheder. Endvidere følger det af præambelbetragtning nr. 99, at det er nødvendigt at indføre et peerreviewsystem mellem de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt at udpege Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, da styrelsen som nævnt under afsnit 3.1.1 har formel erfaring med tilsvarende opgaver. Dermed skal Sikkerhedsstyrelsen påse overholdelse af forordningen om cybersikkerhed for så vidt angår certificering af cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov.

Rollen som cybersikkerhedscertificeringsmyndighed indebærer en række forpligtelser for Sikkerhedsstyrelsen. Sikkerhedsstyrelsen skal føre tilsyn med og håndhæve, at pro-

ducenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer opfylder kravene i henholdsvis de specifikke europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger og i forordningen om cybersikkerhed.

Tilsynet og håndhævelsen af reglerne skal sikre, at IKT-produkter, -tjenester og -processer er i overensstemmelse med de cybersikkerhedsattester, der er udstedt i Danmark, jf. forordningens artikel 58, stk. 7, litra a.

Derudover skal Sikkerhedsstyrelsen overvåge og håndhæve de forpligtelser, som påhviler danske producenter og udbydere, der foretager selv vurdering af overensstemmelse, jf. forordningens artikel 58, stk. 7, litra b. Ved selv vurdering indestår producenter og udbydere for, at IKT-produktet, -tjenesten eller -processen stemmer overens med en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Sikkerhedsstyrelsen skal dermed føre et proaktivt tilsyn og af egen drift iværksætte disse tilsyn med aktører, der er etableret i Danmark, eller som har opnået certificering af et IKT-produkt, -tjeneste eller -proces i Danmark.

3.2. Cybersikkerhedscertificeringsmyndighedens opgaver og beføjelser

3.2.1. Gældende ret

Som anført under pkt. 3.1 findes der ikke gældende regulering af cybersikkerhedscertificering i Danmark og dermed heller ikke regler om cybersikkerhedscertificeringsmyndighedens opgaver og beføjelser.

Sikkerhedsstyrelsen varetager i dag opgaver på en række andre lignende områder, hvor der findes beføjelser, som svarer til de beføjelser, der foreslås med denne lov.

3.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter artikel 58, stk. 7 og 8, i forordningen om cybersikkerhed skal den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed udføre en række opgaver og tillægges en række minimumsbeføjelser. Som udpeget cybersikkerhedscertificeringsmyndighed efter artikel 58, stk. 1, vil Sikkerhedsstyrelsen blive ansvarlig for overvågningsopgaverne i relation til cybersikkerhedscertificering i Danmark.

Selve certificeringen og udstedelsen af en cybersikkerhedsattest skal foretages af et overensstemmelsesvurderingsorgan. Dette organ skal være akkrediteret til at foretage certificering. Akkrediteringen foretages af det nationale akkrediteringsorgan, der er udpeget i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 om kravene til akkreditering og markeds- overvågning i forbindelse med markedsføring af produkter, jf. artikel 60, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed. I Danmark er det Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK), jf. lov nr. 1518 af 18. december 2018 om erhvervsfremme, som senest ændret ved lov nr. 796 af 9. juni 2020, og jf. bekendtgørelse nr. 1230 af 11. december 2009 om udpegning af det nationale akkrediteringsorgan.

Sikkerhedsstyrelsen skal, udover at føre tilsyn på produkt-, tjeneste-, og procesniveau samt på producent- og

udbyderniveau, bistå DANAK med at føre tilsyn med overensstemmelsesvurderingsorganerne, jf. forordningens artikel 58, stk. 7, litra c.

Overensstemmelsesvurderingsorganer er forpligtede til at overholde betingelserne i de harmoniserede standarder under forordning (EF) nr. 765/2008, herunder ISO 17065. Forpligtelsen medfører, at overensstemmelsesvurderingsorganer bl.a. skal træffe de fornødne foranstaltninger i tilfælde af uoverensstemmelse ved cybersikkerhedsattester, hvilket f.eks. kan være suspension eller tilbagekald af en attest fra indehaveren.

I bekendtgørelse nr. 913 af 25. september 2009 om akkreditering af virksomheder er der i § 6, stk. 1, fastsat nærmere regler om DANAK's tilsyn med akkrediterede virksomheder, herunder om de overholder akkrediteringskravene. Overensstemmelsesvurderingsorganet kan i værste fald miste sin akkreditering og dermed sin mulighed for fortsat at certificere, hvis DANAK i forbindelse med sit tilsyn konstaterer, at organet ikke lever op til sine forpligtelser.

Hvis forudsætningerne for, at et overensstemmelsesvurderingsorgan ikke længere er opfyldt, en akkreditering inden for cybersikkerhedscertificering, vil det derfor være DANAK, der skal vurdere og håndtere konstaterede afvigelser. I denne proces vil også afvigelser, som måtte være konstateret af Sikkerhedsstyrelsen indgå.

I særlige tilfælde skal Sikkerhedsstyrelsen bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer til at udføre opgaver, hvis sådanne organer opfylder yderligere krav, der er fastsat i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, jf. forordningens 58, stk. 7, litra e, 1. led, jf. artikel 60, stk. 3. Det vil i så fald være Sikkerhedsstyrelsen og ikke DANAK, der om nødvendigt griber ind med begrænsning, suspension eller inddragelse af bemyndigelsen til at virke som overensstemmelsesvurderingsorgan, jf. forordningens 58, stk. 7, litra e, 2. led.

Som led i opgaven med at føre tilsyn med certificering af cybersikkerhed skal Sikkerhedsstyrelsen også behandle klager over EU-overensstemmelseserklæringer, som er foretaget af producenten eller udbyderen selv, jf. forordningens artikel 53. Sikkerhedsstyrelsen kan på denne baggrund føre et reaktivt tilsyn hos aktører, der er etableret i Danmark. Det kan ske ved hjælp af efterfølgende tilsynsvirksomhed, når der klages over, at en producent eller udbyder ikke opfylder kravene i ordningen. Hvis Sikkerhedsstyrelsen har udstedt et certifikat med baggrund i en specifik ordning, og der indgives en klage herover, skal styrelsen ligeledes behandle en sådan klage.

Derudover skal Sikkerhedsstyrelsen efter forordningens artikel 59 som cybersikkerhedscertificeringsmyndighed deltage i og underkastes peerreviews af cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder fra andre medlemsstater. Ved peerreviews skal myndighederne vurdere hinandens procedurer, herunder bl.a. procedurer for tilsyn med og håndhævelse af reglerne for overvågning af IKT-produkter, -tjenester og -processer og procedurerne for overvågning og bemyndigelse af og tilsyn med overensstemmelsesvurderingsorganernes

aktiviteter. Om nødvendigt skal resultaterne anvendes til at udstede fælles retningslinjer m.v.

Endelig bemærkes det, at Center for Cybersikkerhed under Forsvarsministeriet som Danmarks it-sikkerhedsmyndighed er det nationale kompetencecenter på cybersikkerhedsområdet. Center for Cybersikkerhed råder derfor over ekspertise, kompetencer og personale med særlige kvalifikationer. Undertiden kan Sikkerhedsstyrelsen få brug for bistand i forbindelse med de opgaver, der følger af udpegningsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed. Derfor udarbejdes der efter lovforslagets vedtagelse en formel samarbejdsaftale mellem Sikkerhedsstyrelsen og Center for Cybersikkerhed, som på den baggrund kan fungere som rådgiver og sparringspartner.

Det understreges, at Center for Cybersikkerhed i forbindelse med Sikkerhedsstyrelsens opgaver som ansvarlig tilsynsmyndighed på området, udelukkende agerer som rådgiver og sparringspartner. Center for Cybersikkerhed deltager således ikke i udførelsen af tilsynet, og Center for Cybersikkerhed kan ikke gøre brug af de beføjelser, der tillægges Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i medfør af lovforslaget.

Foruden ovennævnte opgaver for Sikkerhedsstyrelsen følger det af forordningens artikel 58, stk. 8, at Sikkerhedsstyrelsen som minimum skal have beføjelse til at:

- anmode overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer om at forelægge alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver, jf. artikel 58, stk. 8 litra a,
- udføre undersøgelser i form af audit af overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere deres overholdelse af afsnit III om rammebestemmelser for cybersikkerhedscertificering, jf. artikel 58, stk. 8, litra b,
- træffe passende foranstaltninger til at sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer overholder bestemmelserne i forordningen eller en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, jf. artikel 58, stk. 8, litra c,
- få adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at udføre undersøgelser i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes processuelle regler, jf. artikel 58, stk. 8, litra d,
- tilbagekalde europæiske cybersikkerhedsattester, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, hvis sådanne attester ikke overholder bestemmelserne i denne forordning eller i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, jf. artikel 58, stk. 8, litra e,
- pålægge sanktioner i overensstemmelse med national ret, jf. artikel 65, og at kunne kræve øjeblikkeligt ophør

af overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i forordningen, jf. artikel 58, stk. 8, litra f.

På den baggrund er det Erhvervsministeriets vurdering, at beføjelserne i forordningens artikel 58, stk. 8, så vidt muligt gennemføres på en måde, hvor Sikkerhedsstyrelsen kan drage fordel af erfaringen med anvendelsen af lignende beføjelser.

Beføjelsen til at indhente oplysninger, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra a, formuleres sådan, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af opgaven som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 9.

Beføjelsen til at kunne udføre undersøgelser i form af audit, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra b, fastsættes ved, at Sikkerhedsstyrelsen kan auditere overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere overholdelse af forordningen om cybersikkerhed og regler fastsat i medfør af forordningen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 11.

Beføjelsen til at kunne træffe passende foranstaltninger, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra c, gennemføres ved, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud til en indehaver af en europæisk cybersikkerhedsattest eller en udsteder af en EU-overensstemmelseserklæring, der har bragt et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces i omsætning, og som ikke er i overensstemmelse med de nærmere krav til produktet, tjenesten eller processen, og som er angivet i ordningen. Påbuddet kan bestå i en række nærmere angivne tiltag, herunder at standse markedsføring, der kan vildlede brugerne og afhjælpe ulovlige forhold. Bestemmelsen vil således også gennemføre forordningens artikel 58, stk. 1, litra f, sidste led, idet der kan fastsættes en tidsfrist f.eks. for at afhjælpe et ulovligt forhold. På den baggrund kan der kræves øjeblikkeligt ophør af en overtrædelse.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 13.

Beføjelsen til at opnå adgang til de erhvervsdrivendes lokaler, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra d, sikres ved, at Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse kan få adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at føre tilsyn.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 12.

Beføjelsen til at tilbagekalde visse cybersikkerhedsattester, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra e, fastsættes ved, at Sikkerhedsstyrelsen får adgang til at tilbagekalde visse europæiske cybersikkerhedsattester, som Sikkerhedsstyrelsen har været involveret i udstedelsen af, hvis en indehaver af en attest ikke samarbejder med Sikkerhedsstyrelsen efter flere nærmere angivne kriterier, eller hvis der er tale om gentagne overtrædelser eller grov forsømmelse.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 14.

For så vidt angår beføjelsen til at pålægge sanktioner, jf. forordningens artikel 58, stk. 8, litra f, første led, henvises til pkt. 3.3.

3.3. Sanktioner ved overtrædelse af regler om cybersikkerhedscertificering

3.3.1. Gældende ret

Som anført i pkt. 3.1. findes der ikke gældende regulering af cybersikkerhedscertificering i Danmark. Det forhold, at forordningen om cybersikkerhed er ny, bevirker, at der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer gældende ret, som dækker sanktionerne for overtrædelse af forordningen om cybersikkerhed.

3.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af artikel 65 i forordningen om cybersikkerhed, at de enkelte medlemsstater skal fastsætte regler om sanktioner for overtrædelser af forordningen og de europæiske certificeringsordninger for cybersikkerhed. Det er et krav, at sanktionerne er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og skal have afskrækkende virkning.

Af forordningens artikel 58, stk. 8, litra f, følger det, at Sikkerhedsstyrelsen som minimum kan kræve ophør af overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i forordningen. Det følger af samme artikels litra e, at Sikkerhedsstyrelsen som minimum skal kunne tilbagekalde cybersikkerhedsattester, der er udstedt af de nationale certificeringsmyndigheder eller europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med forordningens artikel 56, stk. 6, hvis sådanne attester ikke overholder bestemmelserne i denne forordning eller i en europæisk certificeringsordning for cybersikkerhed.

Omkostningerne ved certificering varierer afhængigt af produktet, tjenesten eller processen samt evaluerings- og sikringsniveauet, men er generelt en stor udgift for virksomhederne. Et certifikat til et smart meter der attesterer, at produktet og dets omkringliggende struktur overholder de højeste tekniske og sikkerhedsmæssige standarder (BSI »Smart Meter Gateway« certificate), beløber sig f.eks. til mere end en million euro. I England og Frankrig er udgiften til certificering af et smart meter omkring 150.000 euro. Det fremgår af forslaget til forordningen om cybersikkerhed (Proposal for a regulation of the European Parliament and of The Council on ENISA, the »EU Cybersecurity Agency«, and repealing Regulation (EU) 526/2013, and on Information and Communication Technology cybersecurity certification (»Cybersecurity Act«), The European Commission, Brussels 13.9.2017).

Da lovforslagets primære formål er at udpege en national certificeringsmyndighed, som skal føre tilsyn med en certificering, som er frivillig at underlægge sig, er det Erhvervsministeriets vurdering, at det mest effektive og rimelige retsmiddel vil være at tilbagekalde cybersikkerhedsattesten, hvis den ikke overholder bestemmelserne i denne forordning

eller i en europæisk certificeringsordning for cybersikkerhed.

Erhvervsministeriet vurderer i den forbindelse, at det er tilstrækkeligt at kunne tilbagekalde enhver cybersikkerhedsattest, der er udstedt af de nationale certificeringsmyndigheder eller af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med forordningens artikel 56, stk. 6. For øvrige cybersikkerhedsattester varetager overensstemmelsesvurderingsorganerne opgaven. Der henvises til pkt. 3.2.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund, at det i lovforslaget bør fastsættes, at overtrædelser af de pågældende bestemmelser i forordningen, loven og de europæiske ordninger som mest indgribende foranstaltning kan medføre tilbagekald af visse cybersikkerhedsattester. Certificering med sikkerhedsniveauet mellem eller højt udgør i sig selv en betragtelig udgift, og da der med lovforslaget skal etableres en balanceret løsning, der både tilgodeser sikkerhedshensyn og virksomheders konkurrence- og vækstvilkår, vil sanktion i form af økonomisk straf ikke stå i rimeligt forhold her til. Såfremt bestemte ordninger senere bliver obligatoriske, hvis Kommissionen som led i sin løbende vurdering af effektiviteten og anvendelse af de vedtagne europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger finder dette nødvendigt, vil det være påkrævet at genoverveje sanktionsmulighederne, herunder økonomisk straf.

3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler, som er nødvendige for anvendelsen af forordningen om cybersikkerhed

3.4.1. Gældende ret

Som anført i pkt. 3.1. findes der ikke gældende regulering af cybersikkerhedscertificering i Danmark. Det forhold, at forordningen om cybersikkerhed er ny, bevirker, at der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer gældende ret, som dækker gennemførelsesretsakter i relation til cybersikkerhedscertificering.

Kommissionen har ved lovforslagets fremsættelse ikke vedtaget gennemførelsesretsakter til forordningen om cybersikkerhed.

3.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesretsakter er afgørende for anvendelsen af forordningen om cybersikkerhed. Forordningens afsnit III fastsætter alene en række rammebestemmelser og den formelle organisering af cybersikkerhedscertificering, herunder de relevante aktører og deres beføjelser. Udarbejdelsen af de enkelte ordninger og deres materielle indhold, som nærmere specificerer hvilke IKT-produkter, -tjenester eller -processer, der er omfattet, og hvilke sikkerhedsmæssige krav, der forudsættes opfyldt forud for en certificering, sker først efter forordningens ikrafttræden. Det følger således af forordningens artikel 49, stk. 7, at de europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger vedtages af Kommissionen som gennemførelsesretsakter på baggrund af ENISAs forslag.

Som følge af COVID-19 er arbejdet med de første europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger blevet forsinket. Det følger af forordningens artikel 47, stk. 5, at Kommissionen den 28. juni 2020 skulle have offentliggjort det rullende arbejdsprogram, som opstiller strategiske prioriteter for fremtidige europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, herunder omfatte en liste over IKT-produkter, -tjenester og -processer eller kategorier heraf, der vil kunne drage fordel af at være omfattet af en ordning. Det er på nuværende tidspunkt ukendt, hvornår den første europæiske cybersikkerhedscertificeringsordning vedtages som en gennemførelsesretsakt.

Det forventes, som beskrevet i udkastet til det rullende arbejdsprogram, at 5G, Internet of Things (IoT) og Industrial Automation Control Systems (IACS) vil være blandt kandidaterne til certificeringsordninger. IoT, som dækker over elektroniske apparaters kommunikation via internettet, og IACS i form af automatiseringsstyringssystemer er udvalgt bl.a. på baggrund af et ønske om at bidrage til cybersikkerheden i så mange sektorer som muligt og samtidigt lægge vægt på produkter, tjenester og processer, der har et bredt anvendelsesområde og spiller en vigtig rolle i den digitale transformation.

I de senere år har der været en eksponentiel stigning i antallet af IoT-enheder i verden. IACS er komponenter, der ofte er integreret i kritisk infrastruktur og produktionsvirksomheder i industrien. 5G-telekommunikationsnetværk forventes at spille en nøglerolle i udviklingen af det europæiske samfund og økonomi. I juli 2019 anmodede Europa-Kommissionen ENISA om at forberede en cybersikkerhedscertificeringsordning som en efterfølger til den eksisterende SOG-IS, som tidligere er blevet brugt til certificering af chips og smartcards i elektroniske enheder, herunder signaturer i pas, bankkort og fartskrivere i lastbiler. Den ordning, der skal træde i stedet for, er EU Common Criteria Scheme (EUCC). I november 2019 anmodede Europa-Kommissionen ENISA om at forberede en cybersikkerhedscertificeringsordning for tjenester i skyen (cloud services).

Det følger derudover af forordningens artikel 59, stk. 5, at Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger en plan for peerreviews, som omfatter en periode på mindst fem år, og kriterierne for sammensætning af peerreviewhold, metode til peerreviews samt tidsplan, hyppighed og andre opgaver i forbindelse dermed. De nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder underkastes efter artikel 59, stk. 1, peerreviews af andre cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder, hvilket bl.a. skal sikre, at der anvendes ensartede standarder i hele EU for så vidt angår cybersikkerhedsattester.

Endelig følger det af forordningens artikel 61, stk. 5, at Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger vilkår, formater og procedurer for de nationale certificeringsmyndigheders anmeldelse af akkrediterede overensstemmelsesvurderingsorganer.

For at sikre en smidig og hurtig reaktion på gennemførelsesretsakter vurderer Erhvervsministeriet, at det vil være

hensigtsmæssigt, at der kan fastsættes nærmere regler herom administrativt, hvor det er påkrævet.

Med lovforslaget foreslås det derfor, at erhvervsministeren bemyndiges til at udstede regler i de tilfælde, hvor det er nødvendigt for at gennemføre forordningen om cybersikkerhed, herunder som følge af gennemførelsesretsakter.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at lovforslaget ikke i sig selv vil medføre økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten.

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer forordningen om cybersikkerhed, som har økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten, idet Sikkerhedsstyrelsen med lovforslaget udpeges som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed. Det fremgår bl.a. af forordningens artikel 58, stk. 5, at medlemsstaterne skal sikre, at de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder har tilstrækkelige ressourcer til at udføre deres beføjelser og udføre deres opgaver på en virksomhedsfuld og effektiv måde.

Forordningens endelige ikrafttræden medfører dermed organisatoriske ændringer for Sikkerhedsstyrelsen, idet der forventes omstillingsomkostninger i forbindelse med udpegningen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, hvor styrelsen fremover skal varetage en ny opgave på et hidtil ulovreguleret område. Der vil desuden være driftsomkostninger i forbindelse med varetagelsen af opgaven fremadrettet. Der forventes ingen umiddelbare konsekvenser for anvendelsen af it.

Det foreslås, at certificeringen af IKT-produkter, -tjenester og -processer brugerfinansieres af de virksomheder, som benytter sig af en europæisk certificeringsordning. Myndighedsopgaven skal bevillingsfinansieres, hvilket medfører økonomiske konsekvenser for det offentlige. I årene 2021-2023 afsættes 2,7 mio. kr. årligt, hvorefter ressourcebehovet evalueres.

Forordningen om cybersikkerhed påvirker ikke kommunernes eller regionernes økonomi.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Det er hensigten med lovforslaget at udarbejde enkel og klar lovgivning, som supplerer forordningen om cybersikkerhed, hvor det er påkrævet efter forordningens bestemmelser. Lovforslaget lægger sig på den måde op ad forordningens etablering af en ensartet ramme for europæisk certificering af cybersikkerhed. Lovforslaget følger dermed princip 1 om enkle og klare regler, idet der med lovforslagets regler skabes bedre mulighed for anerkendelse og brug af certificering på tværs af EU-landene.

Derudover skal lovforslaget understøtte den digitale kommunikation, der som udgangspunkt er obligatorisk inden for lovforslagets anvendelsesområde. Omstændighederne vedrørende f.eks. en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning eller Sikkerhedsstyrelsens opgave med bemyndigel-

se af overensstemmelsesvurderingsorganer efter lovforslagets § 5, stk. 1, jf. artikel 60, stk. 3, i forordningen om cybersikkerhed, kan medføre, at det i visse tilfælde er nødvendigt at afvige fra den obligatoriske digitale kommunikation. Hvis der fastsættes nærmere regler om kommunikation med hjemmel i lovforslagets § 15, stk. 4, vil anvendelsen af eksisterende offentlig it-infrastruktur blive efterstræbt. Lovforslaget er dermed i overensstemmelse med princip 2 og 6.

I egenskab af national certificeringsmyndighed vil Sikkerhedsstyrelsen føre tilsyn på lovforslagets område. Tilsynet vil medføre, at der bliver behandlet relevant produkt-, tjeneste-, proces- og virksomhedsinformation. I mindre omfang vil der blive behandlet personoplysninger, f.eks. hvor styrelsen indhenter dokumentation, som er udfærdiget og underskrevet af en medarbejder hos en producent af et produkt eller hos et overensstemmelsesvurderingsorgan. Behandlingen af oplysninger sker inden for rammerne af databeskyttelseslovgivningen. Lovforslaget vil derfor følge princip 5 om tryk og sikker datahåndtering.

De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for lovforslaget. Det bemærkes i den forbindelse, at forordningen om cybersikkerhed i sig selv understøtter princip 7 om forebyggelsen af snyd og fejl. Forordningen har netop til formål at imødegå de tiltagende cybersikkerhedsudfordringer i EU, bl.a. ved selve etableringen af den fælles ramme for europæisk cybersikkerheds certificering, ved at øge borgere og virksomheders bevidsthed om cybersikkerhed og ved at styrke kompetencerne i medlemsstaterne og i ENISA. Alt andet lige er det på den baggrund vurderingen, at øget brug af certificering af IKT-produkter, -tjenester og -processer vil bidrage til færre risici for snyd og fejl, idet certificeringen vil kunne indgå som et positivt parameter i markedsføringen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget supplerer forordningen om cybersikkerhed, som kan have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. af betydning.

For så vidt angår lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser vil der i forbindelse med udstedelsen af eventuelle bekendtgørelser blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har været sendt til Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), der på det foreliggende grundlag har vurderet, at lovforslaget ikke i sig selv medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget understøtter muligheden for anvendelsen af nye forretningsmodeller, idet forordningen skal bidrage til styrkelsen af det indre marked bl.a. ved, at der bliver bed-

re mulighed for anerkendelse og brug af europæiske cybersikkerhedsattester og EU-overensstemmelseserklæringer for IKT-produkter, -tjenester og -processer på tværs af medlemsstaterne. Samtidig skal lovforslaget bidrage til at sikre forordningens intention om bl.a. at styrke tilliden til IKT-produkter, -tjenester og -processer.

Lovforslagets formål er alene at supplere forordningen om cybersikkerhed. Der er derfor et klart fokus på enkel og formålsbestemt regulering, idet reguleringen af området i det væsentligste fastsættes med forordningen, som kun efterlader få muligheder for at fastsætte yderligere bestemmelser.

Det vurderes, at de øvrige principper for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klima- og miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget fastsætter supplerende bestemmelser til forordningen om cybersikkerhed. Hovedparten af forordningen trådte i kraft den 27. juni 2019. Artikel 58, 60, 61, 63, 64 og 65, som indeholder en række bestemmelser om certificering af cybersikkerhed, finder dog først anvendelse fra den 28. juni 2021.

Ved lovforslaget udpeges Sikkerhedsstyrelsen som national myndighed for certificering af cybersikkerhed, og der skabes et grundlag for at kunne overvåge, håndhæve og reagere på overtrædelser af forordningen om cybersikkerhed og regler fastsat i medfør heraf, herunder de europæiske cybersikkerheds certificeringsordninger.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 19. oktober 2020 til den 16. november 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmiljørådet, Certificerede Organers Forum, DANAK – Den Danske Akkrediteringsfond, Danmarks Aktive Forbrugere, Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Standard, Varefakta, Danske Advokater, FABA, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Forbrugerlaboratoriet, Forbrugerbudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen for Dansk Internethandel, Forsikring & Pension, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, KL, Legetøjsbranchen LEG, SMVdanmark, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Teleindustrien, TÜV Nord Danmark ApS, UL International Demko A/S og VELTEK.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Myndighedsopgaven, som er påkrævet efter forordningen om cybersikkerhed, bevilningsfinansieres og i årene 2021-2023 afsættes 2,7 mio. kr. årligt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der forventes mindre omstillingsomkostninger og driftsomkostninger i forbindelse med udpegnen af Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, hvor styrelsen fremover skal varetage en ny opgave på et hidtil ulovreguleret område.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed), der trådte i kraft den 27. juni 2019 med undtagelse af artikel 58, 60, 61, 63, 64 og 65, som gælder umiddelbart i Danmark fra den 28. juni 2021.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Der findes ingen nationale regler om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi.

Der foreslås i § 1, at loven supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed), jf. bilag 1 til denne lov.

Med forordningen om cybersikkerhed etableres bl.a. en fælles europæisk ramme for cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologier (IKT-produk-

ter, -tjenester og -processer). Forordningen om cybersikkerhed gælder umiddelbart i Danmark, men forordningen kræver visse gennemførelsesforanstaltninger. Med bestemmelsen fastsættes det derfor, at loven supplerer forordningen om cybersikkerhed.

Der henvises til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Der findes ingen nationale regler om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi.

Det foreslås i § 2, at loven gælder for producenter og udbydere af informations- og kommunikationsteknologier (IKT-produkter, -tjenester og -processer), som er omfattet af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, og for overensstemmelsesvurderingsorganer.

Bestemmelsen medfører, at lovens anvendelsesområde stemmer overens med anvendelsesområdet for forordningen om cybersikkerhed. Det følger således af forordningens artikel 1, stk. 1, litra b, at der med forordningen fastlægges en ramme for etablering af europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger, der har til formål at sikre et tilstrækkeligt cybersikkerhedsniveau for IKT-produkter, -tjenester og -processer i EU.

På nuværende tidspunkt findes der ikke i EU eller i Danmark regler, der gør cybersikkerhedscertificering obligatorisk. Da cybersikkerhedscertificering efter artikel 56, stk. 2, skal være frivillig, medmindre andet er fastsat, er det nødvendigt at fastsætte et anvendelsesområde for loven, som tager højde herfor. Derfor foreslås det, at lovens bestemmelser alene finder anvendelse i det omfang, at der findes en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som omfatter den eller det pågældende IKT-produkt, -tjeneste og -proces, og hvor en producent eller udbyder tillige ønsker at udnytte muligheden for at opnå certificering eller foretage selvsvurdering af overensstemmelse og herefter udstede en EU-overensstemmelseserklæring.

Bestemmelsen indebærer derfor også, at loven ikke finder anvendelse på IKT-produkter, -tjenester og -processer, der ikke omfattes af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, eller hvor producenter eller udbydere ikke ønsker at opnå certificering eller udstede en overensstemmelseserklæring i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Derudover foreslås det med bestemmelsen, at loven gælder for overensstemmelsesvurderingsorganer. Bestemmelsen forudsættes at gælde for ethvert overensstemmelsesvurderingsorgan, uanset om organet er privat eller offentligt, jf. forordningens artikel 56, stk. 5, litra b, og uanset om organet foretager overensstemmelsesvurdering på almindelige vilkår eller på baggrund af en generel delegation vedrørende cybersikkerhedscertificeringsordninger med tillidsniveau højt efter forordningens artikel 56, stk. 6, litra b, jf. lovforslagets § 7, stk. 1. Det samme gør sig gældende, hvis der er tale om et certificeringsorgan under Sikkerhedsstyrelsen, som eventuelt er udpeget efter artikel 60, stk. 2, i forordningen om cybersikkerhed, jf. også lovforslagets § 6.

Overensstemmelsesvurderingsorganer spiller en afgørende rolle i certificeringen af IKT-produkter, -tjenester og -processer. Som det fremgår af forordningens præambelbetragtning 77 skyldes det, at det relevante organ ved udstedelsen af en europæisk cybersikkerhedsattest bekræfter, at et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er blevet evalueret med henblik på overensstemmelse med specifikke sikkerhedskrav fastsat i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. Certificeringen bekræfter dermed, at de nærmere krav til et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er opfyldt.

Medlemsstaterne pålægges efter forordningen om cybersikkerhed at tildele en række minimumsbeføjelser til den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, herunder bl.a. beføjelsen til at auditere overensstemmelsesvurderingsorganer efter artikel 58, stk. 8, litra b. Derudover har cyber-

sikkerhedscertificeringsmyndigheden efter artikel 58, stk. 7, litra c, en pligt til at bistå og støtte DANAK med overvågningen af overensstemmelsesvurderingsorganernes aktiviteter.

Det forudsættes med bestemmelsen, at betegnelsen overensstemmelsesvurderingsorgan rummer alle typer af overensstemmelsesvurderingsorganer, uanset om et organ udfører både evaluering og tests m.v. af produkter, tjenester og processer og efterfølgende udstedelse af cybersikkerhedsattester, eller om organet alene evaluerer og tester m.v. eller udelukkende udsteder attester.

Det kan netop i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning være fastsat, at et flere overensstemmelsesvurderingsorganer skal involveres i certificeringen af et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces. Der kan dermed være tale om forskellige aktører.

Denne mulighed følger f.eks. af det såkaldte EU Common Criteria Scheme (EUCC), som er en konkret certificeringsramme for evaluering af sikkerheden i informationsteknologi. EUCC er i overensstemmelse med forordningens artikel 48, stk. 2, foreslået af ENISA som en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. EUCC er på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse endnu ikke vedtaget som en certificeringsordning i henhold til forordningen.

På ovenstående baggrund foreslås det, at loven gælder for overensstemmelsesvurderingsorganer for så vidt angår alle organernes aktiviteter i relation til forordningen om cybersikkerhed, herunder europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger.

Til § 3

Efter artikel 58, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed skal hver medlemsstat udpege en eller flere nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder på sit område eller efter aftale med en anden medlemsstat en eller flere cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder, der er etableret i den anden medlemsstat, som ansvarlig for overvågningsopgaverne i den udpegede medlemsstat.

Det foreslås i § 3, at Sikkerhedsstyrelsen udpeges som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, jf. artikel 58, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed.

Med bestemmelsen udpeges Sikkerhedsstyrelsen dermed til at varetage overvågningsopgaverne efter forordningen om cybersikkerhed i Danmark, jf. lovforslagets kapitel 4. Sikkerhedsstyrelsen skal derfor bl.a. bistå DANAK med overvågning af overensstemmelsesvurderingsorganer og selv føre tilsyn med og håndhæve, at producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer opfylder kravene i henholdsvis de specifikke europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger og i forordningen om cybersikkerhed. Sikkerhedsstyrelsen skal også overvåge og håndhæve de forpligtelser, som påhviler danske producenter og udbydere, der foretager selvsvurdering af overensstemmelse.

Der henvises til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det følger af artikel 60, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed, at overensstemmelsesvurderingsorganerne akkrediteres af nationale akkrediteringsorganer, der er udpeget i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008. Akkrediteringen udstedes kun, hvis overensstemmelsesvurderingsorganet opfylder kravene i bilaget til forordning om cybersikkerhed.

Det foreslås i § 4, at Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer efter artikel 60, stk. 1, i forordningen om cybersikkerhed, hvis organet opfylder kravene i bilaget til forordningen.

Bestemmelsen berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark, men er alene begrundet i praktiske hensyn, da det er vurderingen, at gengivelsen vil lette forståelsen af sammenhængen mellem loven og forordningen om cybersikkerhed.

Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) er udpeget som Danmarks nationale akkrediteringsorgan efter § 1 i bekendtgørelse nr. 1230 af 11. december 2009 om udpegning af det nationale akkrediteringsorgan.

DANAK kan dermed udpege overensstemmelsesorganer på forordningens område, hvis et organ opfylder kravene i bilaget til forordningen. Kravene består af 20 punkter, der bl.a. vedrører krav til uafhængighed ift. vurderede IKT-produkter, -tjenester eller -processer, teknisk kompetence, fornødne midler til at varetage opgaven, ansvarsforsikring og opfyldelse af relevante standarder.

Det følger af forordningens præambelbetragtning nr. 97, at nationale akkrediteringsorganer bør begrænse, suspendere eller tilbagekalde akkrediteringen af et overensstemmelsesvurderingsorgan, hvis betingelserne for akkrediteringen ikke eller ikke længere er opfyldt, eller hvis overensstemmelsesvurderingsorganet overtræder forordningen.

Muligheden herfor er allerede etableret i dansk ret. Dette følger således af bekendtgørelse nr. 913 af 25. september 2009 om akkreditering af virksomheder, hvor der i kapitel 3 er fastsat nærmere regler om tilsyn med akkrediterede virksomheder, herunder suspendering og ophør af akkrediteringen.

Til § 5

Det følger af artikel 60, stk. 3, i forordningen om cybersikkerhed, at hvis europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger fastsætter specifikke eller yderligere krav i henhold til artikel 54, stk. 1, litra f, – bestemmelsen om obligatoriske elementer i en certificeringsordning – må kun overensstemmelsesvurderingsorganer, der opfylder disse krav, bemyndiges af den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed til at udføre opgaver i henhold til sådanne ordninger.

Det er samtidig udgangspunktet efter forordningens artikel 60, stk. 1, at overensstemmelsesvurderingsorganer skal akkrediteres af DANAK, hvis et organ opfylder kravene i bilaget til forordningen.

Der henvises til bemærkningerne til § 4 for så vidt angår

DANAKs akkreditering af overensstemmelsesvurderingsorganer.

Det foreslås i § 5, *stk. 1*, at Sikkerhedsstyrelsen kan bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer efter artikel 60, stk. 3, i forordningen om cybersikkerhed til at udføre opgaver i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, jf. artikel 49 i forordningen om cybersikkerhed, hvis der i den pågældende ordning er fastsat specifikke eller yderligere krav end dem, der følger af artikel 54, stk. 1, litra f, i forordningen om cybersikkerhed.

Med bestemmelsen sikres gennemførelsen af artikel 60, stk. 3, i forordningen om cybersikkerhed. Dermed kan Sikkerhedsstyrelsen i sin egenskab af cybersikkerhedscertificeringsmyndighed bemyndige overensstemmelsesvurderingsorganer, hvis dette er påkrævet i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Det følger af forordningens artikel 58, stk. 7, litra e, at den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed bl.a. skal begrænse, suspendere eller inddrage bemyndigelse i henhold til forordningens artikel 60, stk. 3, hvis et overensstemmelsesvurderingsorgan overtræder kravene i forordningen.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis Sikkerhedsstyrelsen konstaterer, at et overensstemmelsesvurderingsorgan overtræder de specifikke eller yderlige krav, som er nævnt i stk. 1, kan Sikkerhedsstyrelsen begrænse eller suspendere bemyndigelsen og fastsætte en rimelig tidsfrist for afhjælpning af de konstaterede overtrædelser.

Bestemmelsen vedrører overensstemmelsesorganernes overtrædelse af forordningen om cybersikkerhed, hvad angår certificering i henhold til en bemyndigelse efter forordningens artikel 60, stk. 3, og hvordan Sikkerhedsstyrelsen i givet fald kan reagere. Bortset fra gentagne eller grove overtrædelser, jf. nærmere nedenfor om stk. 3, er det vurderingen, at overensstemmelsesvurderingsorganer bør have mulighed for at rette op på overtrædelser, før en bemyndigelse kan tilbagekaldes.

Det foreslås derfor, at en bemyndigelse kan begrænses, hvilket f.eks. kan indebære, at der ikke kan foretages certificering i henhold til en eller flere nærmere angivne cybersikkerhedscertificeringsordninger. Det foreslås yderligere, at Sikkerhedsstyrelsen kan suspendere bemyndigelsen fuldstændigt, hvilket vil medføre, at organet fratages muligheden for at foretage certificering i henhold til den pågældende bemyndigelse.

I begge tilfælde kan Sikkerhedsstyrelsen fastsætte en tidsfrist til afhjælpning af de konstaterede overtrædelser. En tidsfrist skal fastsættes efter en konkret og individuel vurdering ud fra overtrædelsens karakter, den tidsmæssige mulighed for at afhjælpe overtrædelsen og indholdet af den relevante cybersikkerhedscertificeringsordning.

Det foreslås i *stk. 3*, at Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde bemyndigelsen efter stk. 1. Det foreslås i *nr. 1*, at dette kan ske, hvis forudsætningerne for bemyndigelsen efter stk. 1 ikke længere er opfyldt. I det foreslåede *nr. 2* kan tilbagekaldelse ske, hvis overensstemmelsesvurderingsorganet ikke afhjælper de konstaterede overtrædelser inden

for den fastsatte frist i stk. 2. Endelig forslås det i nr. 3, at Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde bemyndigelsen, hvis overensstemmelsesvurderingsorganet gentagne gange eller ved grov forsømmelse overtræder de specifikke eller yderligere krav, som er nævnt i stk. 1.

Med bestemmelsen foreslås det således, at Sikkerhedsstyrelsen i tre tilfælde kan tilbagekalde en bemyndigelse i henhold til forordningens artikel 60, stk. 3.

For det første kan en bemyndigelse tilbagekaldes, hvis forudsætningerne ikke længere er opfyldt. Forudsætningerne for en bemyndigelse vil afhænge af de specifikke eller yderligere krav, der er fastsat i en cybersikkerhedscertificeringsordning i forordningens artikel 54, stk. 1, litra f. Forudsætningerne kan dermed variere alt efter indholdet af den enkelte cybersikkerhedscertificeringsordning.

For det andet kan bemyndigelsen tilbagekaldes, hvis overensstemmelsesvurderingsorganet ikke afhjælper konstaterede overtrædelser som beskrevet ovenfor vedrørende stk. 2. Dette gælder således, hvis et organ ikke inden for en fastsat frist har afhjulpet overtrædelserne.

Endelig kan en bemyndigelse tilbagekaldes, hvis der er tale om gentagen eller grov forsømmelse af de specifikke eller yderligere krav til en cybersikkerhedscertificeringsordning end dem, der følger af forordningens artikel 54, stk. 1, litra f. Bestemmelsen skal sikre, at Sikkerhedsstyrelsen kan gribe ind over for gentagne eller grove overtrædelser, idet sådanne overtrædelser kan underminere formålet med en cybersikkerhedscertificeringsordning. Bestemmelsen forventes alene at blive anvendt i særlige tilfælde, og hvor det samtidig er vurderingen, at bestemmelsen i stk. 2 er utilstrækkelig.

Til § 6

Det følger af artikel 60, stk. 2, i forordningen om cybersikkerhed at i tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedsattest udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, akkrediteres den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds certificeringsorgan som et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 60, stk. 1. Det fremgår af artikel 60, stk. 1, at overensstemmelsesvurderingsorganer akkrediteres af nationale akkrediteringsorganer, hvilket i Danmark vil sige DANAK.

Det foreslås i § 6, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om et certificeringsorgan under Sikkerhedsstyrelsen, som er udpeget efter artikel 60, stk. 2, i forordningen om cybersikkerhed.

På nuværende tidspunkt er der endnu ikke vedtaget nogen europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. Dermed findes der ikke endnu nogle tilfælde, hvor en cybersikkerhedsattest kun må udstedes af et offentligt organ i form af Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, jf. forordningens artikel 56, stk. 5, litra a, eller af et overensstemmelsesvurderingsorgan, hvor cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden har forhåndsgodkendt attesten eller har delegeret kompetencen til udførelsen af opgaven til et organ, jf. forordningens artikel 56, stk. 6.

Bestemmelsen skal sikre, at det i Danmark er muligt at have et certificeringsorgan under den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, hvis de rette omstændigheder er til stede, herunder i form af den rette tekniske kompetence. Det foreslås derfor, at erhvervsministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om udpegning af et certificeringsorgan under Sikkerhedsstyrelsen. I tilfælde hvor en cybersikkerhedsattest alene kan udstedes af et offentligt organ i form af Sikkerhedsstyrelsen, jf. forordningens artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, vil bestemmelsen således kunne anvendes til at fastsætte de påkrævede regler herom.

Det er imidlertid ikke en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at der faktisk er vedtaget en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som vedrører forordningens artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6. Bestemmelsen kan således anvendes i det omfang erhvervsministeren finder det hensigtsmæssigt at etablere et certificeringsorgan under Sikkerhedsstyrelsen, f.eks. med henblik på at sikre varetagelsen af opgaver, som visse europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger potentielt kan medføre i fremtiden.

I forlængelse heraf forudsættes det ikke med lovforslaget, at bemyndigelsen nødvendigvis udnyttes af erhvervsministeren, uanset om der vedtages en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som vedrører forordningens artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6. Danmark er således efter forordningen ikke forpligtet til at udbyde certificering af enhver europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som vedtages i henhold til forordningen. Det vil derfor bero på en vurdering af den enkelte cybersikkerhedscertificeringsordning, om forudsætningerne er til stede til at certificeringen kan ske i Danmark. Hvis det ikke er tilfældet, kan producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer under alle omstændigheder benytte sig af muligheden for certificering i andre medlemsstater, hvor certificering efter den pågældende cybersikkerhedscertificeringsordning udbydes.

Det fremgår af forordningens artikel 58, stk. 4, at medlemsstaterne skal sikre, at de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheders aktiviteter vedrørende udstedelse af europæiske cybersikkerhedsattester omhandlet i artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, er strengt adskilt fra deres tilsynsaktiviteter i artikel 58 i øvrigt, og at aktiviteterne udføres uafhængigt af hinanden.

Det fremgår desuden af artikel 60, stk. 2, at i tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedsattest udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, akkrediteres den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds certificeringsorgan som et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 60, stk. 1.

I udmøntningen af den foreslåede bestemmelse i § 6 vil der således skulle indgå en række overvejelser, herunder af organisatoriske og økonomiske forhold. Som følge af forordningens artikel 58, stk. 4, og 60, stk. 2, vil der for et certificeringsorgan skulle sikres uafhængighed fra Sikkerhedsstyrelsens øvrige opgaver som tilsynsførende cyber-

sikkerhedscertificeringsmyndighed, og Sikkerhedsstyrelsen skal opfylde kravene i forordningens bilag for at blive akkrediteret af DANAK på lige fod mod andre overensstemmelsesvurderingsorganer.

Til § 7

Det følger af artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, at i tilfælde, hvor en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning indeholder krav om tillidsniveau højt, kan den europæiske cybersikkerhedsattest i henhold til den pågældende ordning kun udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed eller af et overensstemmelsesvurderingsorgan. Det gør sig gældende hvis a) den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndighed på forhånd har godkendt hver enkelt europæisk cybersikkerhedsattest, som er udstedt af et overensstemmelsesvurderingsorgan, eller b) på grundlag af den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds generelle delegation af opgaven med at udstede sådanne europæiske cybersikkerhedsattester til et overensstemmelsesvurderingsorgan.

Forordningens artikel 56, stk. 6, medfører, at en cybersikkerhedscertificeringsmyndighed – hvis denne ikke ønsker eller ikke har mulighed for at blive akkrediteret – kan forhåndsgodkende et overensstemmelsesvurderingsorgans udstedelse af visse cybersikkerhedsattester eller delegerer kompetence til organet.

Det foreslås i § 7, stk. 1, at Sikkerhedsstyrelsen kan delegerer sin kompetence til at udstede europæiske cybersikkerhedsattester efter artikel 56, stk. 6, litra b, i forordningen om cybersikkerhed til et overensstemmelsesvurderingsorgan.

Det foreslås i stk. 2, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om udførelsen af de opgaver, som er delegeret efter stk. 1.

På nuværende tidspunkt er der endnu ikke vedtaget nogen europæiske cybersikkerhedscertificeringsordninger. Der er derfor uklart, om eller hvornår det kan blive nødvendigt for en cybersikkerhedscertificeringsmyndighed at forhåndsgodkende udstedelsen af en cybersikkerhedsattest eller delegerer kompetence til et overensstemmelsesvurderingsorgan efter forordningens artikel 56, stk. 6.

Med stk. 1 sikres det, at Sikkerhedsstyrelsen som cybersikkerhedscertificeringsmyndighed har mulighed for at delegerer kompetencen til at udstede cybersikkerhedsattester, når der vedtages en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning med højt tillidsniveau. Det foreslås derfor, at erhvervsministeren kan delegerer sin kompetence til at udstede europæiske cybersikkerhedsattester efter forordningens artikel 56, stk. 6, litra b, og at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Ligesom det er tilfældet med bestemmelsen i lovforslagets §§ 6 og 8, så forudsættes det ikke med lovforslaget, at bestemmelsen nødvendigvis udnyttes. Det vil således afhænge af en konkret vurdering af den enkelte cybersikkerhedscertificeringsordning, og om de rette omstændigheder er til stede, herunder om der findes et overensstemmelsesvur-

deringsorgan i Danmark, som er i stand til og ønsker at løfte opgaven.

Bestemmelsen i stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor Sikkerhedsstyrelsen udnytter sin adgang, jf. den foreslåede bestemmelse i stk. 1, til at delegerer opgaven i henhold til artikel 56, stk. 6, til et eller flere overensstemmelsesvurderingsorganer. Der består i disse tilfælde ikke et over-/underordningsforhold mellem erhvervsministeren og det pågældende organ. Der vil herefter være behov for, at erhvervsministeren fastsætter regler om rammerne for, hvorledes organet, som bemyndiges efter stk. 1, skal varetage de delegerede beføjelser, herunder rækkevidden af delegationen.

Til § 8

Et overensstemmelsesvurderingsorgan skal i henhold til forordningens artikel 60, stk. 1, være akkrediteret af det nationale akkrediteringsorgan i den medlemsstat, som overensstemmelsesvurderingsorganet er etableret i. Det følger af forordningens præambelbetragtning nr. 97 i forordningen om cybersikkerhed, at producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer frit kan vælge mellem overensstemmelsesvurderingsorganer i alle medlemsstater, når de ønsker at opnå certificering.

Muligheden for frit at vælge mellem overensstemmelsesvurderingsorganer gælder både, hvor der certificeres i henhold til en cybersikkerhedscertificeringsordning med tillidsniveauet grundlæggende eller betydeligt, jf. artikel 56, stk. 4, og tillidsniveauet højt, jf. artikel 56, stk. 6. Tilsvarende gælder, hvis det i en cybersikkerhedscertificeringsordning er fastsat, at en attest i medfør af ordningen kun må udstedes af et offentligt organ, jf. artikel 56, stk. 5. I alle tilfælde kan producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer dermed selv bestemme, hvilket organ – om nødvendigt flere organer – der skal udføre evaluering og certificering. Dette gælder uanset, om en given cybersikkerhedscertificeringsordning udbydes i Danmark.

Det foreslås i § 8, at erhvervsministeren kan fastsætte regler om udpegning af en udenlandsk cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, et udenlandsk offentligt organ eller et andet overensstemmelsesvurderingsorgan til at varetage bestemte opgaver i henhold til en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Forordningens artikel 54, stk. 1, indeholder en række elementer, der som minimum skal omfattes af enhver europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning. Der kan derfor fastsættes specifikke eller yderligere krav, som ikke fremgår af artikel 54, stk. 1. Det kan vise sig nødvendigt i en cybersikkerhedscertificeringsordning at fastsætte krav om, at en cybersikkerhedsattest i henhold til ordningen kun kan udstedes af cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden i den medlemsstat, som en producent eller udbyder af et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces er etableret i, eller at det overlades til den enkelte medlemsstat at bestemme, om kompetencen efter udpegning overlades til en cybersikkerhedscertificeringsmyndighed eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i en anden medlemsstat. Bevæggrunde for

at fastsætte en sådan ordning kan f.eks. være, hvor der er tale om drift af kritiske infrastrukturer, f.eks. transport, vand, energi, bank eller sundhedspleje m.v.

På den baggrund vil bestemmelsen kunne anvendes til at fastsætte regler om, at en anden cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, et offentligt organ eller et overensstemmelsesvurderingsorgan skal udføre de konkrete opgaver, der følger af den konkrete cybersikkerhedscertificeringsordning. Udpegningen sker efter aftale med den anden cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, det offentlige organ eller overensstemmelsesvurderingsorganet.

Ligesom det er tilfældet med bestemmelsen i lovforslagets §§ 6 og 7, så forudsættes det ikke med lovforslaget, at bestemmelsen nødvendigvis udnyttes. Bestemmelsens anvendelse forudsætter, at en cybersikkerhedscertificeringsordning indeholder specifikke eller yderligere krav, som beskrevet ovenfor.

Bestemmelsen ændrer ikke på, at det er Sikkerhedsstyrelsen, der udpeges som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed i Danmark, og som derfor er ansvarlig for overvågningsopgaverne i medfør af forordningen om cybersikkerhed. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 3 og 9.

Til § 9

Det følger af artikel 58, stk. 8, litra a, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden skal kunne anmode overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer om at forelægge alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver.

Det foreslås i § 9, at Sikkerhedsstyrelsen fra overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer kan kræve alle oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af opgaven som national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed, herunder til afgørelse af om et forhold er omfattet af bestemmelserne i forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov.

Med bestemmelsen forpligtes de nævnte aktører til efter anmodning at stille alle de oplysninger til rådighed for Sikkerhedsstyrelsen, som er nødvendige for at påse overholdelse af kravene i de nævnte retsakter. Alle oplysninger, der er nødvendige og kræves til udførelse af myndighedens opgaver, er omfattet.

Sikkerhedsstyrelsen kan f.eks. kræve af indehavere og udstedere at få tilsendt dokumentation for et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces' udformning, fremstilling eller konstruktion, markedsføring, installation, konfiguration, anvendelse, drift og vedligeholdelse. Oplysningerne kan bl.a. også omfatte oplysninger om overensstemmelse, risiko- og sikkerhedsvurderinger, testresultater, fagtekniske vurderinger og oplysninger om, hvor mange eksemplarer, der er bragt i omsætning, hvordan og til hvem. Videre

kan der, hvad angår overensstemmelsesvurderingsorganerne, være tale om dokumentation for uddannelse, løn, forsikring, ansættelsesvilkår, arbejdsgange, kvalitetsledelsessystemer, procedurer- og arbejdsprocesser.

I de nævnte tilfælde kan der være tale om behandling af personoplysninger. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at denne behandling af oplysninger kan ske efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, da behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af Sikkerhedsstyrelsens opgave som cybersikkerhedscertificeringsmyndighed.

Oplysningspligten er af væsentlig betydning for, at Sikkerhedsstyrelsen kan udføre et effektivt tilsyn. Vurderingen af, hvilke oplysninger der vil blive indhentet, vil altid bero på en proportionalitetsvurdering og karakteren af den dokumentation, der kan kræves, vil variere fra sag til sag. De oplysninger, Sikkerhedsstyrelsen vil kunne kræve, skal være relevante for den arbejdsopgave, Sikkerhedsstyrelsen varetager, og være tilgængelige for producenter og udbydere. Der er således ikke tale om, at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve, at producenter og udbydere generer ny data og dokumentation. Udbydere og producenter kan ikke nægte at meddele Sikkerhedsstyrelsen oplysningerne under henvisning til, at der er tale om forretningshemmeligheder. De almindelige bestemmelser om tavshedspligt for offentligt ansatte i straffelovens 16. kapitel finder anvendelse.

Bestemmelsen afgrænses af det almindelige forbud mod at udsætte andre for selvinkriminering, som det bl.a. kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og § 10 i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven). Er der konkret mistanke om, at det af oplysningerne vil fremgå, at den pågældende har begået noget strafbart, kan det således ikke kræves, at oplysningerne udleveres.

Sikkerhedsstyrelsen har ansvaret for, at oplysningerne behandles på en forsvarlig og korrekt måde. Dette gælder således for alle slags oplysninger, der behandles, herunder f.eks. personoplysninger og forretningshemmeligheder. Det gælder også, hvis der er tale om klassificeret information, hvor en særlig sikkerhedsbeskyttelse af informationen er påkrævet. I så fald er Sikkerhedsstyrelsen forpligtet til at kunne sikkerhedsbeskytte den klassificerede information, jf. nærmere Justitsministeriets cirkulære af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt.

Endelig skal oplysningerne, der modtages i henhold til bestemmelsen, som udgangspunkt indsendes digitalt, jf. lovforslagets § 15, og eventuelt inden for en nærmere angivet tidsfrist.

Til § 10

Det følger af artikel 58, stk. 8, litra c, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden i overensstemmelse med national ret skal kunne træffe

fe passende foranstaltninger til at sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer overholder bestemmelserne i denne forordning eller en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Det foreslås i § 10, at Sikkerhedsstyrelsen kan udtage ethvert IKT-produkt, og enhver IKT-tjeneste eller -proces, som omfattes af en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, med henblik på at lave en teknisk undersøgelse. Udtagelsen kan foretages af Sikkerhedsstyrelsen uden betaling, eller Sikkerhedsstyrelsen kan kræve udgiften refunderet, hvis udtagelsen af produktet, processen eller tjenesten har nødvendiggjort en betaling.

En udtagelse vil ske for at verificere, om et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces overholder kravene i den cybersikkerhedscertificeringsordning, som det pågældende IKT-produkt, -tjeneste eller -proces er certificeret eller overensstemmelseserklæret i henhold til. Udtagelsen foregår uden betaling. Hvis udtagelsen af produktet, processen eller tjenesten har nødvendiggjort en betaling, kan Sikkerhedsstyrelsen kræve udgiften refunderet.

Muligheden for at udtage et produkt, tjeneste eller proces gælder sideløbende med den dokumentkontrol, der er hjemlet i lovforslagets § 9, og hvor den ledsagende dokumentation og andre formelle krav til produktet, tjenesten og processen kontrolleres. Det kan i særlige tilfælde vise sig nødvendigt at udvælge, udtage og visuelt og/eller teknisk at inspicere et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces, herunder f.eks. foranledige en hel eller delvis test af produktet for derved at konstatere, om produktet overholder kravene i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Til § 11

Det følger af artikel 58, stk. 8, litra b, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden skal kunne udføre undersøgelser i form af audit af overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere deres overholdelse af afsnit III om rammebestemmelser for cybersikkerhedscertificering i forordningen om cybersikkerhed.

Det foreslås i § 11, at Sikkerhedsstyrelsen kan auditere overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer med henblik på at verificere overholdelse af forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov.

Med bestemmelsen kan Sikkerhedsstyrelsen dermed foretage audit i overensstemmelse med det anførte i forordningens artikel 58, stk. 8, litra b. Det præciseres ikke nærmere i forordningen, hvad audit indebærer.

Ved auditbesøg efterprøver Sikkerhedsstyrelsen, om såvel overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere og udstedere anvender og efterlever de principper og rammebestem-

melser, der er anført i afsnit III i forordningen om cybersikkerhed. Audits foretages med passende intervaller, der ud fra en konkret vurdering kan fastsættes til f.eks. at være årlige, halvårslige eller hvad der efter omstændighederne vurderes at være passende af Sikkerhedsstyrelsen.

Overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer skal berigtige de afvigelser, som Sikkerhedsstyrelsen konstaterer, ved korrigerende handlinger, og Sikkerhedsstyrelsen skal verificere resultatet af de korrigerende handlinger. Hvis Sikkerhedsstyrelsen efterfølgende konstaterer, at der ikke er fulgt op på anmærkningen med en handling inden for en fastsat frist, vil det føre til en afvigelse, som videregives til DANAK, jf. forordningens artikel 58, stk. 7, litra c.

Til § 12

Det følger af artikel 58, stk. 8, litra d, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden skal kunne få adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at udføre undersøgelser i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes processuelle regler.

Det foreslås i § 12, stk. 1, at Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til alle lokaler hos overensstemmelsesvurderingsorganer eller indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest med henblik på at føre tilsyn efter lovens kapitel 4.

Det er kun muligt for Sikkerhedsstyrelsen at anvende bestemmelsen i § 12 til at tilvejebringe oplysninger til brug for et tilsyn. Det betyder, at bestemmelsen kan anvendes med henblik på at konstatere, om overensstemmelsesvurderingsorganer og indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest agerer i overensstemmelse med reglerne og lever op til deres forpligtelser. Det skal således være formålet med adgangen, at der skal indhentes oplysninger, der er nødvendige for selve tilsynet.

Bestemmelsen afgrænses af det almindelige forbud mod at udsætte andre for selvinkriminering, som det bl.a. kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 og § 10 i retssikkerhedsloven. Er der konkret mistanke om, at det af oplysningerne vil fremgå, at den pågældende har begået noget strafbart, kan det således ikke kræves, at der under tilsynet udleveres oplysninger.

Adgangshjemlen gælder både i relation til proaktive tilsyn, hvor Sikkerhedsstyrelsen har planlagt tilsynsopgaven på forhånd, og reaktive tilsynsopgaver, som oftest sker efter en udefrakommende begivenhed, som f.eks. en klage over en attest eller en EU-overensstemmelseserklæring. Anvendelsen af bestemmelsen skal ske under hensyntagen til bestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, herunder reglerne om fravigelse af varsling af tilsyn, jf. § 5, stk. 4-7.

Sikkerhedsstyrelsen kan anvende den foreslåede bestem-

melse, hvis det skønnes nødvendigt for at føre et effektivt tilsyn, uden der på forhånd er en konkret formodning om, at en attest eller EU-overensstemmelseserklæring ikke er i overensstemmelse med reglerne. For at Sikkerhedsstyrelsen kan føre et effektivt tilsyn, er det nødvendigt at få adgang til steder, hvor myndigheden ikke på forhånd ved, at der er ikke-overensstemmende IKT-produkter, -tjenester eller -processer. På den måde bliver tilsynet med certificeringen udført på baggrund af en risikobaseret tilgang til indsamlet data og kvalificering af risikobilledet, så tilsynet kan sættes ind der, hvor der er størst risiko for f.eks. kompromittering af cybersikkerheden og tilrettelægges så effektivt som muligt.

Om det er nødvendigt at føre tilsyn på lukkede lokaliteter, f.eks. producenters fabrikations-, salgs- eller lagerlokaler m.v. vil bl.a. afhænge af, om Sikkerhedsstyrelsen ellers vil kunne få et tilstrækkeligt retvisende billede af regelefterlevelsen. Derudover indgår en vurdering af, om det er muligt at skaffe oplysningerne på anden måde, om det er nødvendigt, at myndigheden umiddelbart selv kan udvælge de områder, som tilsynet skal dække, herunder dokumentationen herfor, eller om det er tilstrækkeligt, at producenten eller udbyderen udvælger og eventuelt fremsender dokumentationen.

Det indgår derfor også i vurderingen, om den fremsendte dokumentation må anses for at være dækkende og repræsentativ til at foretage en vurdering af, om reglerne er opfyldt. Er dette ikke tilfældet, kan det være nødvendigt for Sikkerhedsstyrelsen at få adgang til de steder, hvor IKT-produkter, -tjenester eller -processer er tilgængelige for at kunne foretage en fyldestgørende vurdering. Endelig vil det indgå i vurderingen, hvordan tilsynet udføres mest effektivt. Der er her tale om en proportionalitetsafvejning.

Hvis det ud fra en samlet betragtning af bl.a. ovenstående elementer vurderes, at det vil være nødvendigt at føre tilsyn på ikke-offentligt tilgængelige lokaliteter, vil Sikkerhedsstyrelsen således kunne anvende bestemmelsen. Hvis det derimod ikke skønnes at være nødvendigt, herunder proportionalt med det Sikkerhedsstyrelsen vil opnå ved at få adgang til de pågældende lokaler, vil bestemmelsen ikke kunne anvendes. Sikkerhedsstyrelsen vil i sådanne tilfælde alene kunne føre varslede tilsyn, jf. § 5, stk. 1-3, i lovbeholdelse om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, føre tilsyn på de steder, der er offentligt tilgængelige, eller bede om at få tilsendt dokumentation, jf. lovforslagets § 9.

Det foreslås i *stk. 2*, at Sikkerhedsstyrelsen kan være bistået af en eller flere uafhængige sagkyndige i forbindelse med adgangen efter *stk. 1*.

I forbindelse med tilsyn, der kræver specialistviden, kan Sikkerhedsstyrelsen have behov for bistand fra en eller flere sagkyndige med henblik på at oplyse sagen i tilstrækkeligt omfang. Det foreslås derfor med bestemmelsen, at en eller flere sagkyndige, der har en særlig viden inden for området, har adgang til samme sted som tilsynsmyndigheden, så længe den eller de sagkyndige ledsages af mindst en medarbejder fra Sikkerhedsstyrelsen.

Det vil bero på en konkret vurdering, om en sagkyndig er uafhængig i relationen til en udbyder eller producent. Eksempelvis kan Sikkerhedsstyrelsen ikke medbringe en sagkyndig til et kontrolbesøg, hvis den sagkyndige er direkte konkurrent til den pågældende udbyder eller producent. Er der tale om et område, hvor der er meget få sagkyndige, vil der således skulle foretages en afvejning af, hvor stort behovet er for at medbringe en sagkyndig over for beskyttelsen af udbyderens eller producentens forretningshemmeligheder, der må anses som tungtvejende.

Center for Cybersikkerhed kan ikke betragtes som en uafhængig sagkyndig, som kan bistå Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med adgangen efter bestemmelsens *stk. 1*. Center for Cybersikkerhed kan dog i mere generel henseende være rådgiver og sparringsparter for Sikkerhedsstyrelsen.

Der henvises til *pkt. 3.2.* i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

I medfør af § 16, *stk. 1*, i lov nr. 1518 af 18. december 2018 om erhvervsfremme, som senest ændret ved lov nr. 796 af 9. juni 2020, har erhvervsministeren fastsat regler om udpegning af et nationalt akkrediteringsorgan og dets opgavevaretagelse, som er nødvendige for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om bl.a. kravene til akkreditering. I bekendtgørelse nr. 913 af 25. september 2009 om akkreditering af virksomheder er der i kapitel 3 fastsat nærmere regler om tilsyn med akkrediterede virksomheder, herunder suspendering og ophør af akkrediteringen. Som følge heraf er der efter Erhvervsministeriets opfattelse allerede i dansk ret et etableret system og fuldt ud fyldestgørende grundlag for at træffe passende foranstaltninger over for akkrediterede virksomheder – og dermed også overensstemmelsesvurderingsorganer – som ikke overholder reglerne.

Det følger af artikel 58, *stk. 8*, litra c, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden i overensstemmelse med national ret skal kunne træffe passende foranstaltninger til at sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganer, indehavere af en europæisk cybersikkerhedsattest og udstedere af EU-overensstemmelseserklæringer overholder bestemmelserne i denne forordning eller en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Det følger af artikel 58, *stk. 8*, litra f, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden skal kunne pålægge sanktioner i overensstemmelse med national ret, jf. forordningens artikel 65, og at kunne kræve øjeblikkeligt ophør af overtrædelser af de forpligtelser, der er fastsat i denne forordning.

Det foreslås i § 13, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud til en indehaver af en europæisk cybersikkerhedsattest eller en udsteder af en EU-overensstemmelseserklæring, der har bragt et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces i omsætning, som ikke overholder bestemmelserne i forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov. Ved at bringe i omsætning forstås den første

tilgængeliggørelse af produktet, tjenesten eller processen på EU-markedet.

Der kan udstedes påbud om en række foranstaltninger, som fremgår af bestemmelsens nr. 1-4. Det foreslås i *nr. 1*, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud om at gøre brugerne opmærksomme på risici. Det foreslås i *nr. 2*, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud om at standse markedsføring, der kan vildlede brugerne. Det foreslås i *nr. 3*, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud om afhjælpning af forhold, som ikke er i overensstemmelse med reglerne. Det foreslås i *nr. 4*, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede påbud om at standse salg, levering eller udbud af produktet, tjenesten eller processen.

De fire reaktionsmuligheder kan benyttes enkeltvis, men bestemmelsen er formuleret, så de mindst indgribende foranstaltninger nævnes først, mens de mest indgribende nævnes til sidst. I overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip bør der ikke bruges mere indgribende foranstaltninger end nødvendigt for at opnå formålet. Afhængigt af omfanget og karakteren af regelbruddet kan bestemmelserne anvendes på samme tid for at sikre, at der træffes den mest effektive foranstaltning.

I nogle tilfælde er det tilstrækkeligt at informere brugerne om de risici, der er ved et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces, der er bragt i omsætning, og som ikke opfylder de krav, der stilles.

Bestemmelsen i nr. 1 vedrører IKT-produkter, -tjenester eller -processer, hvor der er risiko for, at cybersikkerheden kompromitteres, herunder navnlig risiko for at fortroligheden af data, der er lagret, overført eller behandlet, er brudt eller på anden vis ladet ubeskyttet. Bestemmelsen kan dermed anvendes i tilfælde, hvor det ses som en passende reaktion, at en indehaver eller en udsteder forpligtes til at oplyse, at brug af varen er behæftet med risici. Information kan f.eks. gives på hjemmesider og apps, der sælger/udbyder/anvender produktet, tjenesten eller processen eller på anden måde, som myndigheden måtte finde nødvendig for at oplyse brugerne om risikoen. Der kan være tale om bl.a. at angive relevante sikkerhedsforanstaltninger, der skal udføres af brugeren. Der kan opstå behov for at anvende andre kanaler for meddelelse af informationen, end det normalt vil være tilfældet, for at sikre at den når ud til modtagergruppen. Målgruppen er efter denne bestemmelse brugerne af produktet, tjenesten eller processen og omfatter ikke information til andre led i en forhandlingskæde.

Efter bestemmelsen i nr. 2 kan Sikkerhedsstyrelsen påbyde at stoppe markedsføring, der kan vildlede brugerne. Bestemmelsen skal sikre, at det er muligt at hindre fortsat markedsføring af et IKT-produkt, -tjeneste eller -proces, der ikke er i overensstemmelse med de gældende regler. Markedsføring forstås i den henseende som reklame, kampagne, emballering, udstilling m.v., og som kan give brugere, herunder erhvervsdrivende, et fejlagtigt indtryk af, at produktet, tjenesten eller processen er i overensstemmelse med reglerne, hvis det fortsat markedsføres med en attest, mærkat, erklæring eller lignende, afhængigt af den pågældende certificeringsordning. For så vidt angår påbud om at stoppe

tilgængeliggørelsen af IKT-produkter, -tjenester eller -processer på markedet henvises til nr. 4.

Efter bestemmelsen i nr. 3 kan Sikkerhedsstyrelsen træffe afgørelse om at afhjælpning af forhold, som ikke er i overensstemmelse med reglerne. Dette gælder både afhjælpning af forhold vedrørende en europæisk cybersikkerhedsattest eller en EU-overensstemmelseserklæring. Det vil være relevant at kræve afhjælpning i situationer, hvor det efter en proportionalitetsvurdering ikke findes hensigtsmæssigt, eksempelvis at standse salg, levering eller udbud af produktet, tjenesten eller processen, og hvis fejlen kan afhjælpes på en mindre indgribende måde. Afhjælpning kan både ske ved, at det tilbydes brugeren, at manglen på f.eks. et produkt afhjælpes af indehaveren eller udstederen, eller ved at brugeren selv foretager en udskiftning af enkle dele for at opnå den fornødne sikkerhed. Denne løsning er som udgangspunkt egnet til ukomplicerede afhjælpninger. Det er indehaveren eller udstederen, som afholder udgifterne til udbedning af manglerne ved produktet, tjenesten eller processen. Påbud om afhjælpning kan både være relevant over for produkter, tjenester eller processer, som allerede er solgt til brugeren, og over for produkter, tjenester eller processer, som er videre-solgt til andre erhvervsdrivende i en omsætningskæde og/eller varer, der befinder sig på et lager.

Efter bestemmelsen i nr. 4 kan indehavere eller udstedere påbydes at stoppe salg, levering eller udbud. Forbud mod salg angår de produkter, tjenester eller processer, som indehaveren eller udstederen fortsat har rådighed over og vedrører altså ikke de produkter, tjenester eller processer, som allerede er omsat og indgår i en omsætningskæde, f.eks. de distributører og detailbutikker, som et produkt måtte være solgt til. Der er altså ikke tale om hverken traditionelt tilbagekald, hvor varen tilbagekaldes fra den endelige bruger eller traditionel tilbagetrækning, hvor en vare fjernes fra markedet og handelskæden, inden det når ud til slutbrugeren.

I situationer hvor producenter og udbydere selv sælger, leverer eller udbyder produktet, tjenesten eller processen, vil salgstoppet i særdeleshed være relevant, da produktet, tjenesten eller processen afsættes direkte til brugeren. Påbuddet kan rette sig mod indehaveren af en europæisk cybersikkerhedsattest eller den, der har udstedt en EU-overensstemmelseserklæring.

Muligheden for at give et påbud efter § 13 retter sig ikke mod overensstemmelsesvurderingsorganer, men alene mod indehavere og udstedere af attester, selvom overensstemmelsesvurderingsorganer er specifikt nævnt i forordningens artikel 58, stk. 8, litra c. De foranstaltninger, der skal anvendes, skal ifølge denne bestemmelse i forordningen være i overensstemmelse med national ret, og der findes allerede i dansk ret en række regelfastsatte sanktionsmuligheder over for disse organer. Hvis forudsætningerne for at et overensstemmelsesvurderingsorgan ikke kan opretholde en akkreditering inden for cybersikkerhedscertificering er til stede, vil det derfor være DANAK, der skal vurdere og håndtere de konstaterede afvigelser. I denne proces vil også de afvigelse-

ser, som måtte være konstateret af Sikkerhedsstyrelsen indgå.

Til § 14

Det følger af artikel 58, stk. 8, litra e, i forordningen om cybersikkerhed, at cybersikkerhedscertificeringsmyndigheden i overensstemmelse med national ret skal kunne tilbagekalde europæiske cybersikkerhedsattester, der er udstedt af de nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheder eller europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med forordningens artikel 56, stk. 6, hvis sådanne attester ikke overholder bestemmelserne i forordningen eller i en europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning.

Det foreslås i § 14, at Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, hvis en indehaver af en attest ikke samarbejder med Sikkerhedsstyrelsen om tilsyn, eller hvis indehaveren af en attest gentagne gange eller ved grov forsømmelse overtræder denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov, forordningen om cybersikkerhed eller regler udstedt i medfør af forordningen. De nærmere reaktionsmuligheder fremgår af bestemmelsens nr. 1-4 og behandles nedenfor.

Det foreslås i nr. 1, at en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, kan tilbagekaldes, hvis en indehaver ikke imødekommer Sikkerhedsstyrelsens anmodning om oplysninger, jf. § 9. Dermed sanktioneres indehaveren af en attest, hvis vedkommende undlader at indsende eller udlevere de oplysninger, som er nødvendige for, at Sikkerhedsstyrelsen kan gennemføre tilsyn. Det er væsentligt for Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at kunne tage stilling til, om de pågældende IKT-produkter, -tjenester og -processer er overensstemmende med reglerne, at den ønskede dokumentation stilles til rådighed uden unødigt forsinkelse. Modtager Sikkerhedsstyrelsen ikke de krævede oplysninger, kan det hindre myndigheden i at udøve effektivt tilsyn. Det er derfor nødvendigt, at tilsidesættelse af denne pligt kan sanktioneres med et tilbagekald af attesten af hensyn til den præventive effekt.

Det foreslås i nr. 2, at en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, kan tilbagekaldes, hvis en indehaver nægter at give Sikkerhedsstyrelsen adgang, jf. § 12. Dermed sanktioneres det, hvis en attestindehaver undlader at give Sikkerhedsstyrelsen adgang til alle erhvervsmæssige lokaliteter, hvor der er oplysninger om de på gældende IKT-produkter, -tjenester og -processer, som er omfattet af anvendelsesområde for forordningen om cybersikkerhed.

Det foreslås i nr. 3, at en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstem-

melsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed, kan tilbagekaldes, hvis et påbud fra Sikkerhedsstyrelsen ikke efterkommes, jf. § 13. En indehaver af en europæisk cybersikkerhedsattest kan derfor mødes med en sanktion, hvis Sikkerhedsstyrelsens påbud ikke efterleves. Et tilbagekald af en attest i denne situation skal være med til at sikre regelefterlevelsen blandt attestindehaverne og være med til at understøtte effektiviteten i tilsynet med de pågældende IKT-produkter, -tjenester og -processer.

Det foreslås i nr. 4, at gentagne eller grove forsømmelser ligeledes kan afstedkomme et tilbagekald af en europæisk cybersikkerhedsattest, der er udstedt af Sikkerhedsstyrelsen eller et overensstemmelsesvurderingsorgan i henhold til artikel 56, stk. 5, litra a, eller artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed. Når grovheden skal fastsættes kan det inddrages, om overtrædelsen har fremkaldt fare for sikkerhed, sundhed eller miljø, eller om overtrædelsen er begået som led i en systematisk overtrædelse af reglerne. Ligeledes kan det tillægges vægt, om der er tilsigtet en berigelse i forbindelse med overtrædelsen. Det vil bero på Sikkerhedsstyrelsens konkrete vurdering af hver enkelt sag. Gentagne overtrædelser omhandler de tilfælde, hvor en attestindehaver inden for de seneste år har begået en anden overtrædelse. Gentagne overtrædelser skal forstås som tilfælde, hvor attestindehaveren inden for de seneste to år har fået udstedt to påbud – altså tre i alt. Overtrædelserne behøver ikke være identiske. Hvis Sikkerhedsstyrelsen eksempelvis tidligere har udstedt to påbud til attestindehaveren, jf. lovforslagets § 13, vil dette være at betragte som en gentagelse. Der er altså tale om, at Sikkerhedsstyrelsen flere gange har behandlet sager, hvor den pågældende indehaver af en attest har vist sig ikke at optræde i overensstemmelse med reglerne.

Tilbagekald af et cybersikkerhedscertifikat ugyldiggør certifikatet før det planlagte udløb af gyldighedsperioden. Det betyder, at producenten eller udbyderen må ansøge på ny, hvis virksomheden på et senere tidspunkt igen opfylder kriterierne for at få et certifikat.

Tilbagekald vil ikke have betydning for gyldigheden af certifikatet inden tilbagekaldet. Ved tilbagekald skal producenter og udbydere af et certificeret IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces øjeblikkeligt afbryde al brug af certifikatet. Certifikatet kan ikke gøres gyldigt igen, når det først er tilbagekaldt, medmindre tilbagekaldelsen viser sig at være ugyldig.

I overensstemmelse med de principper, der er nævnt i lovforslagets § 13 om Sikkerhedsstyrelsens mulighed for at udstede påbud, fordres det, at en attestindehaver i forbindelse med et tilbagekald af en attest af egen drift iværksætter et eller flere tiltag. Det vil sige, at (slut)brugerne af et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces i relevant omfang informeres om, at attesten er tilbagekaldt. Informationen kan gives som en generel information på hjemmesider og apps, der sælger, udbyder eller anvender produktet, tjenesten eller processen. Er produktet, tjenesten eller processen videregivet til distributør inden for EU, som enten sælger produktet,

tjenesten eller processen videre til forhandlere eller direkte til brugerne, skal disse distributører på samme vis informeres. Dette skal ske som en specifik information rettet direkte til den enkelte aftager og som sætter den pågældende distributør i stand til enten at videregive information til forhandlere eller til slutbrugere.

På samme vis skal indehaveren af en tilbagekaldt attest standse al markedsføring, der kan vildlede brugerne. Det vil sige, at salg, levering, distribution eller udbud af produktet, tjenesten eller processen som certificeret skal afbrydes fra den dato, hvor tilbagekaldet er dateret. Herudover skal indehaveren af en tilbagekaldt attest i det omfang, det er muligt, tilbyde brugeren, at den mangel, der har afstedkommet tilbagekaldet, afhjælpes.

Endelig bemærkes det, at muligheden for at tilbagekalde en cybersikkerhedsattest ligger hos det organ, der har udstedt attesten. For så vidt angår de cybersikkerhedsattester, hvor Sikkerhedsstyrelsen som national cybersikkerheds certificeringsmyndighed hverken direkte, jf. lovforslagets § 6, eller indirekte, jf. lovforslagets § 7, har været involveret i udstedelsen, er det således overensstemmelsesvurderingsorganet, der kan tilbagekalde attesten.

Overensstemmelsesvurderingsorganer, som udfører opgaver i henhold til forordningen om cybersikkerhed, er forpligtede til at overholde betingelserne i de harmoniserede standarder under forordning (EF) nr. 765/2008, herunder ISO 17065. Denne forpligtelse medfører, at overensstemmelsesvurderingsorganer bl.a. skal træffe de fornødne foranstaltninger i tilfælde af uoverensstemmelse ved cybersikkerhedsattester, hvilket f.eks. kan være suspension eller tilbagekald af en attest.

Til § 15

Det forhold, at forordningen om cybersikkerhed for så vidt fastsættelsen af bestemmelser om cybersikkerheds certificering er ny, bevirker, at der ikke på nuværende tidspunkt eksisterer gældende ret, som dækker skriftlig kommunikation med Sikkerhedsstyrelsen i relation hertil. Som nævnt under afsnit 3.1 udfører Sikkerhedsstyrelsen i dag en række opgaver inden for andre, tilsvarende områder. De nævnte regelgrundlag indeholder alle bestemmelser om digital kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen.

Det foreslås i § 15, stk. 1, at skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af forordningen om cybersikkerhed og denne lov og regler fastsat i medfør af denne lov skal foregå digitalt, jf. dog stk. 2.

Det foreslås i stk. 2, at Sikkerhedsstyrelsen kan undtage en virksomhed fra digital kommunikation, når særlige omstændigheder taler for det.

Det foreslås i stk. 3, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Bestemmelsen fastsættes for at tydeliggøre, hvornår en meddelelse anses for at være kommet frem. En meddelelse anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor

meddelelsen er tilgængelig for adressaten. En meddelelse anses for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde.

Det foreslås i stk. 4, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation og om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater eller lignende.

Bestemmelsen vedrører kommunikationsmåden i forbindelse med kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om alle forhold, der er omfattet af forordningen om cybersikkerhed, regler fastsat i medfør af forordningen, lovforslaget og regler fastsat i medfør af lovforslaget.

På sigt kan det komme på tale at udvikle digitale løsninger, herunder selvbetjeningsløsninger til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af forordningen om cybersikkerhed, loven eller regler fastsat i medfør af forordningen eller loven. Det foreslås derfor, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler herom administrativt. Erhvervsministerens anvendelse af bemyndigelsen vil ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om den danske nationale eID-løsning og den fællesoffentlige digitale infrastruktur.

Til § 16

Ifølge artikel 58, stk. 7, litra f, skal de nationale cybersikkerheds certificeringsmyndigheder behandle klager fra fysiske eller juridiske personer i forbindelse med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af de nationale cybersikkerheds certificeringsmyndigheder eller med europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, eller i forbindelse med EU-overensstemmelseserklæringer udstedt i henhold til artikel 53.

Det følger af forordningens artikel 63, stk. 1, at fysiske og juridiske personer har ret til at klage til udstederen af en europæisk cybersikkerhedsattest. Hvis klagen vedrører en cybersikkerhedsattest udstedt af et overensstemmelsesvurderingsorgan i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, skal klagen indgives til den relevante cybersikkerheds certificeringsmyndighed.

Udgangspunktet er således, at en klage skal indgives til udstederen af attesten, hvilket i de fleste tilfælde vil være overensstemmelsesvurderingsorganerne, jf. forordningens artikel 63, stk. 1.

Det foreslås i § 16, at Sikkerhedsstyrelsen behandler klager vedrørende bestemte typer af klager over bestemte attester, afhængigt af hvem der har udstedt attesterne.

Det foreslås på den baggrund i nr. 1, at Sikkerhedsstyrelsen skal behandle klager over EU-overensstemmelseserklæringer udstedt af producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester og -processer i henhold til artikel 53 i forordningen om cybersikkerhed.

Det foreslås i nr. 2, at Sikkerhedsstyrelsen skal behandle klager over europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af den nationale cybersikkerheds certificeringsmyndighed. Cy-

bersikkerhedscertificeringsmyndigheden kan således udstede attester efter artikel 56, stk. 5, litra a, hvis det fastsættes i en specifik cybersikkerhedscertificeringsordning, at kompetencen hertil ligger hos et offentligt organ. Dette er også tilfældet, hvis der er tale om en cybersikkerhedscertificeringsordning, som indeholder krav om tillidsniveau højt, jf. artikel 56, stk. 6.

Det foreslås i *nr. 3*, at Sikkerhedsstyrelsen skal behandle klager over europæiske cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med artikel 56, stk. 6, i forordningen om cybersikkerhed. Det følger heraf, at hvis det fastsættes i en specifik europæisk cybersikkerhedscertificeringsordning, som indeholder krav om tillidsniveau højt, skal cybersikkerhedsattesten udstedes af en national cybersikkerhedscertificeringsmyndighed eller af et overensstemmelsesvurderingsorgan, hvis attesten enten forhåndsgodkendes i hvert enkelt tilfælde, eller opgaven delegeres til organet.

Fælles for *nr. 2* og *3* er, at Sikkerhedsstyrelsen skal behandle klager over en attest, som styrelsen mere eller mindre er direkte involveret i udstedelsen af; enten som direkte afsender eller på baggrund af en generel delegation, jf. § lovforslagets 7.

Som nævnt i bemærkningerne til § 6 er det muligt, at forudsætningerne for at tilbyde certificering i henhold til en specifik certificeringsordning ikke er til stede i Danmark. Det vil medføre, at producenter og udbydere af IKT-produkter, -tjenester eller -processer kan gå til anden medlemsstat, hvor en sådan certificering udbydes. Har en udbyder eller producent ansøgt om certificering af et IKT-produkt, en IKT-tjeneste eller en IKT-proces i en anden medlemsstat, vil det være cybersikkerhedscertificeringsmyndighedens certificeringsorgan, som udsteder attester i den pågældende medlemsstat, jf. artikel 56, stk. 5, litra a, der også er kompetent til at behandle klager. Det samme gælder, hvis der tale om et overensstemmelsesvurderingsorgan i en anden medlemsstat, uanset om organet udsteder attester med tillidsniveauet grundlæggende eller betydeligt, jf. artikel 56, stk. 4, eller udsteder attester med tillidsniveauet højt, jf. artikel 56, stk. 6, enten som følge af en cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds forhåndsgodkendelse af attesten eller ved en generel delegation af opgaven.

Der er alene i forordningen om cybersikkerhed vedtaget en bestemmelse om, at den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds udstedelse af europæiske cybersikkerhedsattester omhandlet i artikel 56, stk. 5, litra a, og artikel 56, stk. 6, skal være strengt adskilt fra myndighedens tilsynsaktiviteter, og aktiviteterne skal udføres uafhængigt af hinanden, jf. artikel 58, stk. 4.

I forordningen er der derimod ikke et krav om, at den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds certificeringsorgans udstedelse af attester holdes adskilt fra myndighedens behandling af klager. Der er heller ikke i forordningen et krav om, at den nationale cybersikkerhedscertificeringsmyndigheds tilsyn skal holdes adskilt fra myndighedens klagebehandling.

I overensstemmelse med forordningens artikel 58, stk. 7, litra f, og artikel 63, stk. 1, indebærer bestemmelsen derfor, at Sikkerhedsstyrelsen kan behandle klager, hvor styrelsen i sin egenskab af cybersikkerhedscertificeringsmyndighed har udstedt en cybersikkerhedsattest.

Sikkerhedsstyrelsen vil ved behandlingen af klager i medfør af lovforslagets § 16 fungere som egentlig klageinstans og vil ikke med hjemmel i denne bestemmelse have kompetence til af egen drift at iværksætte undersøgelser af f.eks. producenter og udbydere, der har udfærdiget en overensstemmelseserklæring, eller af overensstemmelsesvurderingsorganer, der har udstedt en cybersikkerhedsattest. Det skyldes, at en sådan rolle varetages af Sikkerhedsstyrelsen som led i styrelsens rolle som tilsynsmyndighed. Den viden, som Sikkerhedsstyrelsen indsamler på baggrund af de modtagne klager, kan fremover få betydning for Sikkerhedsstyrelsens udvælgelse af tilsynsmaer over for de producenter og udbydere, der foretager selvsvurdering.

Klagen vil danne rammen for den undersøgelse af sagen, som Sikkerhedsstyrelsen foretager i overensstemmelse med officialprincippet, og for Sikkerhedsstyrelsens afgørelse. Sikkerhedsstyrelsen skal som følge af officialprincippet sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, herunder at det fornødne cybersikkerhedsfaglige grundlag foreligger, inden der træffes afgørelse i sagen. Det forudsættes, at Sikkerhedsstyrelsen alene kan tage stilling til, om gældende regler er opfyldt – med udgangspunkt i klagens tema.

Det er ikke muligt på forhånd at angive, i hvilke tilfælde Sikkerhedsstyrelsen vil komme frem til, at gældende regler er overtrådt. Vurderingen heraf kan – ud over en ren juridisk bedømmelse – forudsætte et vist it-fagligt skøn. Dette skøn, herunder specifikke vurderinger af cybersikkerheden, vil fordre, at Sikkerhedsstyrelsen sikrer sig, at den fornødne faglige viden er til stede ved styrelsens behandling af klagesagerne. Sikkerhedsstyrelsen vil i den forbindelse i fornødent omfang inddrage sagkyndig bistand.

Lovforslaget indebærer, at en klage over en overensstemmelsesvurderingserklæring, jf. forordningens artikel 53, en europæisk cybersikkerhedsattest udstedt af Sikkerhedsstyrelsen efter artikel 56, stk. 5, litra a, eller en europæiske cybersikkerhedsattest udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer i overensstemmelse med forordningens artikel 56, stk. 6, efter en bemyndigelse, kan behandles samtidigt med, at Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn med samme udsteder eller de producenter og udbydere, som foretager selvsvurdering af deres produkt, tjeneste eller proces' overensstemmelse med den relevante europæiske ordning.

Til § 17

Det følger af artikel 58, stk. 7, litra f, i forordningen om cybersikkerhed, at myndigheden skal behandle klager vedrørende cybersikkerhedsattester udstedt af myndigheden selv, visse cybersikkerhedsattester udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, hvor myndigheden har forhåndsgodkendt attesten eller delegeret kompetencen til udstedelse, eller vedrørende EU-overensstemmelseserklæringer på baggrund af producenten eller udbyderens selvsvurdering.

Derudover følger det af forordningens artikel 63, at fysiske og juridiske personer har ret til at klage til udstederen af en europæisk cybersikkerhedsattest eller til cybersikkerheds certificeringsmyndigheden, hvis der er tale om en attest, hvor myndigheden har forhåndsgodkendt attesten eller delegeret kompetencen til udstedelse.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 16.

Endelig regulerer forordningens artikel 64 fysiske og juridiske personers ret til effektive retsmidler. Adgangen til effektive retsmidler følger af de almindelige betingelser for domstolsprøvelse i dansk ret.

Det foreslås i § 17, at Sikkerhedsstyrelsens afgørelser i egenskab af national cybersikkerheds certificeringsmyndighed ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen afskærer klageadgangen fra kontrolmyndigheden til Erhvervsministeriets departement eller andre administrative myndigheder. Udførelsen af opgaven som national cybersikkerheds certificeringsmyndighed kræver en ikke ubetydelig og faglig indsigt i området. Denne indsigt findes som udgangspunkt hos Sikkerhedsstyrelsen selv.

Sikkerhedsstyrelsen er ved behandlingen af enkelte klagesager ikke undergivet instruktion om de enkelte sagers behandling og afgørelse. Med en klageadgang til Sikkerhedsstyrelsen sikres uvildige afgørelser. Sikkerhedsstyrelsen træffer endelige administrative afgørelser. Sikkerhedsstyrelsen vil dog ligesom andre offentlige myndigheder være undergivet kontrol af Folketingets Ombudsmand, ligesom afgørelserne vil kunne indbringes for domstolene efter de civilretlige regler herom.

Til § 18

Det forhold, at forordningen om cybersikkerhed for så vidt angår fastsættelsen af bestemmelser om cybersikkerheds certificering er ny, bevirker, at der ikke på nuværende tidspunkt eksisterer gældende ret, som dækker samme område.

Det foreslås i § 18, at erhvervsministeren kan fastsætte regler, som er nødvendige for at gennemføre de af Den Europæiske Union udstedte beslutninger, som træffes med henblik på gennemførelse af forordningen om cybersikkerhed, eller regler, som er nødvendige for at anvende de af Den Europæiske Union udstedte retsakter på forordningens område.

Det foreslås hermed, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte de nødvendige administrative bestemmelser til opfyldelse af de gennemførelsesforanstaltninger, som Kommissionen måtte vedtage efter proceduren i henhold til forordningens artikel 66, jf. nærmere artikel 49, stk. 7, om udarbejdelsen af visse europæiske cybersikkerheds certificeringsordninger for IKT-produkter, -tjenester og -processer, artikel 59, stk. 5, om peerreview-ordninger for nationale cybersikkerheds certificeringsordninger og artikel 61, stk. 5, om den nationale certificeringsmyndigheds anmeldelser til Kommissionen af overensstemmelsesvurderingsorganer.

Af bestemmelsen følger det endvidere, at erhvervsministeren kan fastsætte regler, som er nødvendige for at anvende de af unionen udstedte retsakter på området for forordningen om cybersikkerhed.

Der henvises til pkt. 3.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Det foreslås i § 19, at loven træder i kraft den 28. juni 2021.

Det fremgår af artikel 69, stk. 2, i forordningen om cybersikkerhed, at artikel 58, 60, 61, 63, 64 og 65 finder anvendelse fra den 28. juni 2021.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at forordningen om cybersikkerhed finder endelig anvendelse – og at dansk lovgivning dermed skal være i overensstemmelse hermed – fra denne dato.

Til § 20

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås i § 20, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Forordningen om cybersikkerhed finder ikke anvendelse for Færøerne og Grønland, der ikke er medlem af EU. Hvis bestemmelser svarende til forordningen om cybersikkerhed skal gennemføres for Færøerne og Grønland, vil det skulle ske ved lov. Da lovforslaget er en supplerende lov til forordningen findes det mest hensigtsmæssigt, at de supplerende bestemmelser sættes i kraft ved lov sammen med forordningen.